

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 - 2020 a unității administrativ teritoriale Sălard, județul Bihor

CUPRINS

Capitolul I	
Introducere	1
Analiza situației existente	
I.1. Cadrul general	2
I.2. Demografie	9
I.3. Dezvoltare economică	12
I.4. Terenuri și locuințe	27
I.5. Infrastructură și echiparea teritoriului	29
I.6. Servicii publice	30
I.7. Mediu	36
I.8. Aprecieri generale privind situația din comuna Sălard	37
I.9. Analiza SWOT	38
Capitolul II	
Strategia de dezvoltare	
II.1. Viziune. Obiective strategice. Obiective specifice	53
II.2. Priorități de dezvoltare, măsuri și direcții de acțiune	56
II.3. Estimarea impactului strategiei asupra UAT și zonei înconjurătoare, contribuția la o dezvoltare durabilă	59
II.4. Coerența cu politicile existente	60
II.5. Surse de finanțare	62
II.6. Implementarea și monitorizarea strategiei	64
II.7. Analiza factorilor interesați	66
II.8. Analiza reglementărilor europene, naționale, regionale, locale	68
II.9. Portofoliu de proiecte	78
Bibliografie	99

CUVÂNT ÎNAINTE

*„Să-mi pun mintea și puterea în slujba semenilor, fără a cere ceva în schimb – iată menirea pe care o am.
Urmele pașilor mei sunt faptele mele.”*

NAGY MIKLÓS
Primarul Comunei Sălard, județul Bihor

INTRODUCERE

Pornind de la premisa că dezvoltarea durabilă este un concept în evoluție, foarte dinamic și cu multe dimensiuni și interpretări, putem afirma că este, de asemenea, un proces al schimbării permanente, foarte legat de contextul local, nevoi și priorități zonale. El are drept deziderat nevoia de a asigura un viitor durabil.

Dezvoltarea durabilă definește un cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care se regăsește un raport de tipul om-mediul, fie că este vorba de mediul natural, economic sau social. Realizarea acestui cadru teoretic implică planificarea strategică. Datorită ponderii ridicate a zonelor rurale, se pune accentul pe promovarea dezvoltării integrate și durabile a acestora, prin optimizarea sectoarelor existente, încurajarea diversificării activităților economice și sociale, susținerea dezvoltării și modernizării infrastructurii și accesul la tehnologie.

Creșterea calității vieții prin preservarea mediului, îmbunătățirea condițiilor de viață și accesul la serviciile de bază constituie elemente ale planificării strategice a mediului rural care trebuie să urmărească, de asemenea și menținerea unor comunități rurale viabile, prin păstrarea culturii și tradițiilor acestora.

Procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Sălard a fost inițiat în urma interesului exprimat de către Consiliul Local al comunei pentru elaborarea unui demers strategic. La elaborarea strategiei, s-au efectuat analize ale teritoriului sub aspectul influențelor factorilor exogeni și endogeni, iar rezultatele surprinse au fost corelate cu sondajele de opinie realizate în teren. Instrumentele metodologice utilizate au fost:

- a. Interviurile desfășurate în teren, care au vizat șefii direcțiilor aparatului administrativ;
- b. Chestionarele aplicate cu scopul prioritizării proiectelor generate în urma etapei de audit teritorial;
- c. Date și documente relevante.

Strategia de dezvoltare economico-socială a comunei Sălard își propune să valorifice potențialul, oportunitățile și realele disponibilități pentru dezvoltare, inclusiv crearea unui mediu de afaceri stimulat și competitiv, menit a atrage investiții private importante din țară și străinătate.

Planificarea strategică reprezintă unul din instrumentele pe care comunitățile locale îl pot utiliza pentru a avea certitudinea că politicile și programele prognozate corespund așteptărilor cetățenilor și necesităților de dezvoltare durabilă.

Printre obiectivele propuse atunci când s-a inițiat acest proiect, este necesară menționarea importanței formării unei deprinderi a participării publice, stimularea capacității de adaptare a cetățenilor la cultura schimbării, transformarea comunei Sălard într-un punct de referință pentru alte comune, și nu în ultimul rând, utilizarea eficientă și concentrată a tuturor resurselor locale corelată cu atragerea și utilizarea rațională a fondurilor de finanțare publice și private, interne și internaționale.

Mulțumiri trebuie transmise consilierilor locali, profesorilor, medicilor și tuturor cetățenilor care, prin participarea lor, au făcut posibilă realizarea acestui proiect și există încrederea că ideile cuprinse în Conceptul de Dezvoltare Strategică vor contribui la dezvoltarea comunei Sălard într-un cadru democratic, cu valențe europene, care va asigura creșterea calității vieții și prosperitatea cetățenilor săi.

CAPITOLUL I

ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE

I.1. CADRUL GENERAL

ISTORIC

Comuna Sălard este așezată pe valea Barcăului și este formată din localitățile Sântimreu, Hodoș și centrul de comună Sălard. Sălard și Hodoș se află pe malul stâng al râului Barcău întinzându-se pe dealuri împădurite, iar Sântimreu pe malul drept, aflându-se pe șes.

Valea Barcăului a fost locuită încă de acum 7500 de ani, aici găsindu-se unelte de piatră datând din epoca neoliticului. Probabil numele provine de la Zalard, un mare conducător de oști. Între anii 1291-1294 este pomenit ca "Villa Zalard", fiind un oraș cu drept de târg și se întindea pe o suprafață mai mare decât cea actuală. La începutul secolului al XIII-lea fiul lui Ecs, Pal, a construit Cetatea Adrian, cetate care a fost până în secolul al XV-lea cetatea "nobililor rebeli". Regele Sigismund a donat în anul 1395 Sălardul și Cetatea Adrian familiei nobililor Csaky. Familia Csaky a construit o biserică și o mănăstire, unde au fost aduși călugări franciscani. Biserica mai există și astăzi. Pe pereții bisericii (în prezent reformat-calvină) se mai văd încă fresce din secolul al XV-lea.

Reforma confesională din 1558 a schimbat starea lucrurilor de până atunci, prin scindarea familiei Csaky în două. Sălardul a devenit localitate protestantă (reformat-calvină). După familia Csaky, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ajunge în posesia familiei de nobili Csernovits, apoi a familiilor Toth, Barcs și Topercel, ale căror moșii au fost împărțite cu ocazia reformei agrare postbelice. Localitatea deține din timpuri străvechi dreptul de a

organiza pieți și a avut și rang de oraș până în anii 1700.

În timpul năvălirii otomane sub Pașa Seldi, majoritatea populației a fost ucisă. Cu toate acestea, în 1665 înregistra deja 600 de locuitori.

La începutul secolului al XX-lea în localitate existau următoarele confesiuni: reformat-calvină, greco-catolică, romano-catolică, mozaică și baptistă.

După anul 1918 începe să se dezvolte comunitatea ortodoxă, numărul enoriașilor fiind în creștere. Aici s-a născut în secolul al XVII-lea renumitul cronicar Szalardi Janos a cărui statuie se află în parcul din fața școlii cu clasele I-IV din Sălard. Cea mai importantă operă a sa este "*Síralmas magyar kronika*" în care descrie pe întinderea a nouă cărți, istoria Transilvaniei între anii 1526-1662.

Comuna este străbătută de râul Barcău, predomină terenurile arabile cu soluri de bună calitate.

Aici funcționează Asociația Vânătorilor și Pescarilor Valea Barcăului ce deține la Sântimreu o impresionantă cabană de vânătoare. Producătorii locali își vând produsele cultivate în mod tradițional: lactate, legume și fructe, în fiecare zi de miercuri la piața agroalimentară din Sălard.

La fermele agricole de pe raza comunei se cultivă pentru export zmeură, căpșuni, afine, mure, porumb care sunt apoi conservate prin congelare industrială. Există și ferme ecologice certificate iar unii gospodari se ocupă cu bioapicultură.

- ◆ Drumuri comunale – DC 19, DC 20, DC 21, DC 22, DC 25, DC 34;
- ◆ Drumuri agricole – 26 km.

Comuna Sălard se află la o distanță de 23 km de Oradea, timpul aproximativ, necesar parcurgerii distanței fiind de 30 de minute cu mașina, 45 de minute cu autobusul și 70 de minute cu trenul.

În ceea ce privește accesul prin intermediul căilor aeriene, cel mai apropiat aeroport se află la Oradea.

ORGANIZARE ADMINISTRATIVĂ

Comuna Sălard cuprinde în structura sa administrativă satele: Sântimreu, Hodoș și Sălard. Satul reședință de comună este Sălard, care de altfel dă și numele comunei.

Autoritățile administrației publice locale din comuna Sălard sunt Consiliul Local Sălard, aparatul propriu al acestuia denumit Primăria comunei Sălard și Primarul comunei Sălard.

Primarul comunei Sălard este dl. ing. Nagy Miklós, ales pe listele UDMR. Viceprimarul comunei Sălard este dl Kendi Desideriu, fiind ales pe listele UDMR.

Consiliul Local Sălard este format din 13 consilieri, constituit în urma alegerilor locale din anul 2012, având următoarea coloratură politică: UDMR, PNL și PSD.

Primăria comunei Sălard numără în componența sa 7 funcționari publici și personal contractual în număr de 15, conform organigramei.

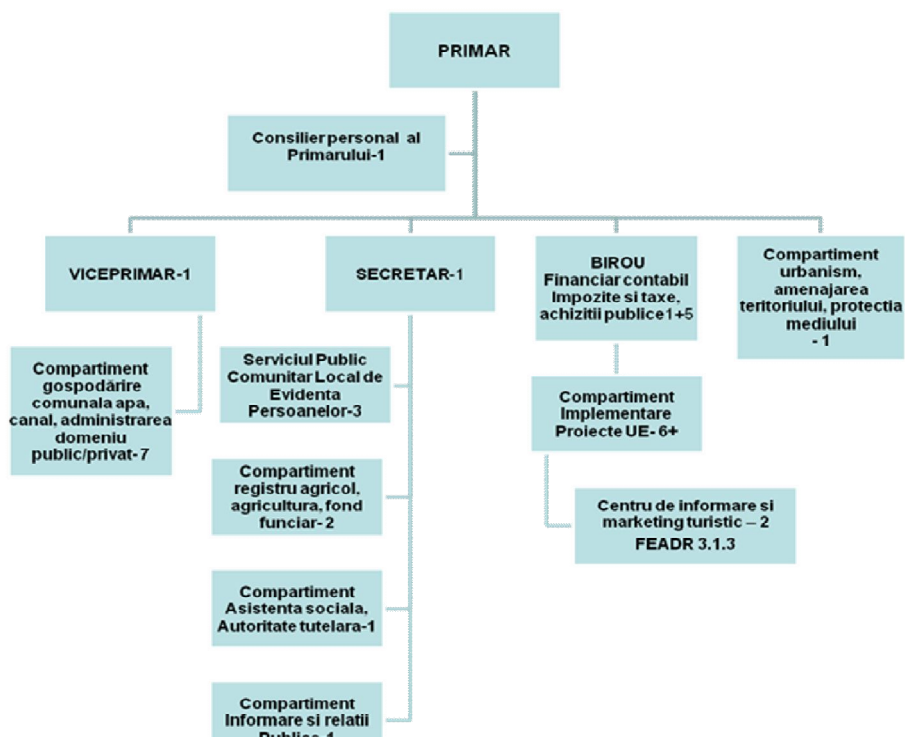

Primăria comunei Sălard

ORGANIGRAMA

COMUNA SĂLARD - JUDEȚUL BIHOR

PRIMAR NAGY MIKLOS

Sediul acestor autorități publice locale se află în Sălard, str. Principală, nr.724 cod 417450, tel./fax: 0259-441049, pagină web: <http://www.salard.ro/>.

Stema comunei Sălard

SUPRAFAȚĂ

Suprafața totală a comunei este de 6.800 ha, din care intravilan 469 ha și extravilan 6.331 ha. Teritoriul comunei Sălard este alcătuit din localitatea Sălard - 3486 ha, localitatea Sântimreu - 1574 ha și localitatea Hodoș - 1740 ha.

Localități	Suprafață totală ha
Sălard	3486
Sântimreu	1574
Hodoș	1740

Suprafața comunei Sălard se împarte în:

- Pășuni și fânețe: 830 ha;
- Teren arabil: 4.669 ha;
- Vii: 56 ha;
- Livezi: 66 ha;
- Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră: 492 ha;
- Luciu de apă, stufăriș: 162 ha;
- Drumuri și căi ferate: 176 ha;
- Curți și clădiri: 272 ha;
- Alte terenuri neproductive: 77 ha.

Teren extravilan:	Suprafață (ha)
Teren arabil	4,669
Livezi	66
Vii	56
Pășuni și fânețe	830
Păduri	492
Luciu de apă, stufăriș	162
Teren neproductiv	77

RELIEF

Din punct de vedere geomorfologic amplasamentul comunei este situat în zona câmpiei depresionare a văii râului Barcău.

Zona pe care se întinde comuna Sălard aparține structurii geologice majore depresionare a Câmpiei Pannonică, în care succesiunea geologică este dată de complexul argilelor și nisipurilor panonice de culoare cenușiu-vineție, peste care se dispun discordant formațiuni recente, nisipuri și pietrișuri de terasă, formațiuni aluvionare argiloase-nisipoase, de vârstă pleistocen-holocene.

Sântimreu se întinde pe dealuri împădurite, Hodoș și Sălard se află pe șes.

CLIMA

Clima comunei Sălard este temperat continentală. Temperatura medie anuală este de 10 – 11°C; temperatura medie cea mai ridicată se înregistrează în luna iulie, având valoarea de 21,2°C, iar cea mai scăzută medie lunară este în ianuarie –15 °C. Toamna înghețurile încep în prima parte a lunii octombrie. În timpul iernii gerurile alternează cu dezghețuri. Primăverile sunt relativ scurte, temperaturile înalte apar brusc în luna martie, în aprilie vremea este variabilă, iar din luna mai temperaturile ridicate amintesc de vară. Cele mai calde luni sunt iulie și august. În toamnele lungi, de multe ori timpul însorit se menține până la sfârșitul lunii noiembrie.

Precipitațiile medii anuale sunt de 635 mm, egale cu media pe țară. Pe anotimpuri, precipitațiile sunt repartizate în felul următor: iarna –116,3 mm, primăvara 162,9 mm, vara 200 mm și toamna 155,8 mm. Cele mai abundente ploi cad la sfârșitul primăverii și începutul verii. În lunile iulie-august-septembrie se înregistrează un ușor deficit de umiditate. Marea majoritate a precipitațiilor cad sub formă de ploaie. În mod obișnuit, zăpada acoperă în mod satisfăcător solul.

Precipitațiile medii anuale sunt de 525 mm., mai mari în estul bazinului hidrografic al Văii Barcăului, în scădere valorică spre zona de câmpie de 482.4 mm. Cele mai mari cantități de precipitații se înregistrează vara în medie 74.1 mm, pe fondul circulației oceanice și intensificării activității frontale. Cantitățile de precipitații lichide cresc primăvara, începând cu luna mai, cauzând accentuarea scurgerii lichide și a procesului de albie, proces susținut și de creșterea accentuată a

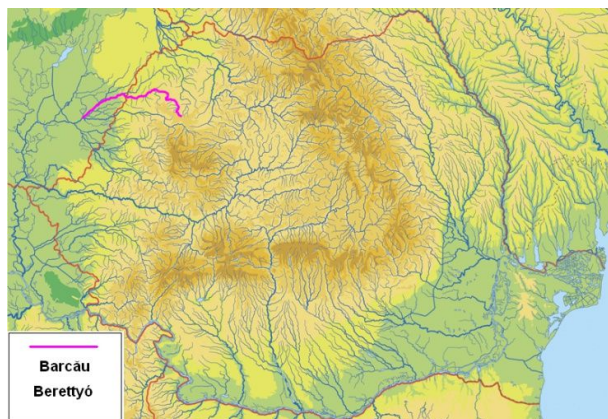
temperaturii aerului, ce determină la rândul ei topirea zăpezilor.

Cele mai frecvente vânturi sunt cele din nord-vest, vânturi umede și reci, și vânturile din sud și sud-vest. Viteza medie a vântului este de 3.41 m/s, mai mare în sezonul rece. Vitezele cele mai mari se înregistrează pe direcțiile vânturilor dominante, primăvara și iarna, viteza medie a vântului fiind în general de peste 3 m/s. Cele mai mari viteze ale vântului sunt din SV, cu 4.22 m/s și din S cu 3.85 m/s, iar cele mai reduse valori sunt din direcția SE și NV de 2.85 respectiv 3.07 m/s.

HIDROGRAFIE

Pe teritoriul comunei Sălard curge râul Barcău și un lac de acumulare cu o bogată faună piscicolă, iar în localitatea Sântimreu există o fântână arteziană de apă minerală feroasă, cu efecte medicinale.

Râul Barcău - izvorăște din partea nordică a Munților Apuseni, în comuna Sâg din județul Sălaj și județul Bihor. În Ungaria se varsă în râul Crișul Repede. Are o lungime de 134 km. Pe parcursul său străbate Dealurile de Vest și Câmpia de Vest. Lățimea medie a văii Barcăului este de circa 20 de metri.

Râul Barcău

Adâncimea văii este de 2-3 metri, în anumite porțiuni ajungând până la 4 metri. Râul are maluri abrupte supuse eroziunilor în mod accentuat.

Adâncimea medie a apei este de 0,5-1 metri, exceptând anumite porțiuni, unde adâncimea apei poate ajunge până la 2 metri. Este caracteristică o foarte mare neuniformitate atât în adâncimea apei cât și în ceea ce privește natura fundului și forma malului. Debitul râului este foarte variabil de la 0,5 m³/sec. la 15 m³/sec. În timpul înundațiilor, debitul

mediu este în jur de 1,5-2 m³/sec. Printre cei 28 de afluenți ai acestui râu se numără Bistra, Ip, Săldăbagiu și Toplița. Debitele medii multianuale ale Barcăului la Sălard sunt de 6,2 m³/s.

Lacul de acumulare de la Sântimreu se află din toamna anului 2010 în administrația A.V.P. Valea Barcăului. Din 2011 deține licență de acvacultură. Lacul este situat la ieșirea din Sântimreu, pe drumul ce face legătura cu localitatea Vaida. Are o suprafață utilă practicării pescuitului sportiv de aproximativ 45 ha, cu o lungime de circa 1 km și o lățime cuprinsă între 400 și 150 metri. Adâncimea apei variază între 2 și 8 metri.

Lacul de acumulare de la Sântimreu

În "coada lacului" s-a format de-a lungul anilor o splendidă deltă, cu o suprafață de aproximativ 60 ha, o adâncime a apei cuprinsă între 30 și 150 de cm, un rai al păsărilor acvatice, aici cuibărend numeroase familii de lebede și rațe, fiind de asemenea un habitat perfect reproducerii naturale a materialului piscicol aflat în lac. În această zonă pescuitul este interzis. Lacul este alimentat natural de apă curgătoare și numeroase izvoare tot timpul anului, apa având o puritate și limpezime deosebite datorită imensei perdele de stuf care o filtrează.

Flora lacului de acumulare de la Sântimreu

Datorită adâncimii medii relative mari (circa 4 m), temperatura apei se menține relativ constantă pe parcursul întregii verii, acumularea fiind situată la o altitudine de 120 m. Factorii de mai sus au dus la dezvoltarea naturală a unui bogat material piscicol, reprezentat în special de crap, știucă, amur, caras și roșioară.

Între anii 2010 și 2013 acumularea a fost populată cu circa 25 tone de crap (500 gr.-10 kg./buc), caras, somn (puiet și exemplare adulte) și 700 kg puiet amur (500 gr. – 800 gr/buc.). În primăvara anului 2014, lacul a fost din nou populat cu 3 tone de plătică, exemplare adulte (300 gr. – 700 gr./buc).

Acumularea este situată la marginea șoselei, drumul din jurul lacului este pietruit, astfel accesul la locurile de pescuit este facil tot timpul anului indiferent de condițiile meteo cu orice tip de autoturism. Fiecare loc de pescuit este dotat cu o europubelă.

Există toalete amenajate în jurul lacului, amplasate la o distanță de aproximativ 200 m una de alta. Pescuitul sportiv se poate practica de pe mal sau de pe pontoanele special amenajate în acest scop.

Asociația Valea Barcăului dispune de sediu și cabană amenajate pe marginea acumulării, paza fiind asigurată permanent prin cei 4 paznici angajați. Datorită licenței de acvacultură, pescuitul se poate practica tot timpul anului. Accesul la baltă se poate face prin localitatea Roșiori spre localitatea Vaida pe drumul Oradea - Satu Mare sau din Sălard spre Sântimreu pe drumul Oradea - Marghita, distanța față de Oradea fiind de aproximativ 25 km.

SOLURILE

Solurile predominante sunt cernoziomurile. **Cernoziomul** este un sol foarte fertil, de culoare închisă (negru, castaniu), format sub o vegetație ierboasă, în condițiile unei clime continentale. Cernoziomul conține humus în proporție de 3-6%, procentaj mic în comparație cu alte soluri, care pot avea până la 25% humus, dar este de bună calitate (mull calcic), saturația în baze este de 90-100% cu o reacție neutră, slab alcalină (pH = 7-7,8) și un procentaj important de acid fosforic, amoniac și fosfor. Materialul parental este reprezentat în special de roci sedimentare: loess, depozite loessoide, luturi, argile, marne, calcare, gresii.

FLORA ȘI FAUNA

Flora și fauna este foarte diversificată și bogată atât ca număr de specii cât și ca valoare a acestora. Această bogăție este dată și de suprafața ocupată de pădure și de cursurile de apă.

Vegetația este cea caracteristică șesului și a dealurilor joase, predominând terenurile arabile cu soluri de bună calitate.

Flora ierboasă provine din: rogoaze, coada calului, specii de trifoi care dau o cantitate mai mare din masa ierboasă. Arbuștii mai importanți sunt: socul, măcieșul și porumbarul.

Pășunile și fânețele au o bună compoziție floristică unde, alături de grunincele apar: pirul, trifoiul, albăstrelele, mohorul, costreiu.

Pădurea reprezintă formațiunea vegetală cu o importanță deosebită pentru comuna Sălard și este alcătuită din conifere, specii de fag și gorun. Vegetația șesurilor este alcătuită din sălcii și răchite. Murul, iarba câmpului și mai multe specii de trifoi apar în alcătuirea pajiștilor de deal și de șes ale comunei.

În pădurile de pe raza comunei Sălard cuibăresc o mulțime de păsări printre care amintim: cinteza de pădure, scatiul, presura galbenă, pitulicea fluierătoare, pitulicea mică, botgrosul, mugurarul, cucul, sturzul cântător, grangurele, mai multe specii de pițigoi și ciocănitori, uliul porumbar, uliul păsărelelor, ciuful de pădure, huhurezul mic, șorecarul comun, vânturelul roșu, ochiul boului, măcăleandru, codroșul de munte, mierla, gaița, coțofana, stăncuța, corbul, alături de care apar multe altele.

Scatiul

Fauna de mamifere prezintă mai multe specii precum mistrețul, căpriorul, iepurele, viezurele, vulpea, pisica sălbatică, dihorul și veverița.

Din fauna de micromamifere se remarcă mai multe specii de șoareci, chițcani, pârși și lilieci, iar nevăstuica și hermelina sunt unele dintre mamiferele carnivore de talie mică.

Pârșul

Pe malurile Barcăului întâlnim vegetație acvatică destul de abundentă cu o importanță deosebită pentru păsări. Astel amintim suprafețe acoperite de trestiișuri, rogozișuri și păpurișuri. În acestea, de cele mai multe ori, se găsesc și desișuri de răchite și sălcii utilizate de o multitudine de păsări acvatice pentru reproducere. Aici cuibăresc

izolat sau în colonii mixte stârcul pitic, buhaiul de baltă, stârcul purpuriu, egreta mică, stârcul galben, lopătarul, stârcul de noapte, țigănușul și stârcul cenușiu. Putem aminti și pasări migratoare: berze, gâște, cufundaci, cormorani, stârți, ferestrași, călifari, cocordei, cocori, pescăruși, chire, chirighițe. Dintre reptile putem întâlni năpârca, șarpele de alun, șarpele lui Esculap, șopârla de câmp, gușterul și șarpele de casă.

Apele Barcăului găzduiesc numeroase specii de pești, printre care amintim: dunariță, zvârlugă, raspar, fusar, boarța, mreana vânătă, porcușorul de nisip, pietrar, porcușorul de vad.

Stârcul pitic

RESURSELE NATURALE

Resursele naturale de care dispune comuna Sălard sunt:

- 223 hectare de pădure, cu specii caracteristice dealurilor joase;
- Numeroase specii de plante medicinale;
- 104,5 hectare de pășuni și fânețe ca resurse pentru hrana animalelor;
- Râul Barcău, apă curgătoare cu efective de pești;
- Lacul de acumulare de la Sântimreu cu efective de pești și potențial turism;
- Fântâna arteziană de apă minerală feroasă, cu efecte medicinale din Sântimreu;
- Existența solurilor fertile unde se pot cultiva legume, viță de vie și se poate practica agricultura;
- Cadrul natural propice dezvoltării formelor de agroturism și turism.

Cultură viță de vie din localitatea Sântimreu

I.2. DEMOGRAFIE

Potrivit rezultatelor recensământului din octombrie 2011, populația stabilă a comunei Sălard era de 4.340 de locuitori, în creștere față de recensământul anterior din 2002 când s-au înregistrat 4.188 de locuitori.

Conform tabelului de mai jos se poate observa o creștere a numărului de locuitori în comuna Sălard de la recensământul din 2002 și până în 2011.

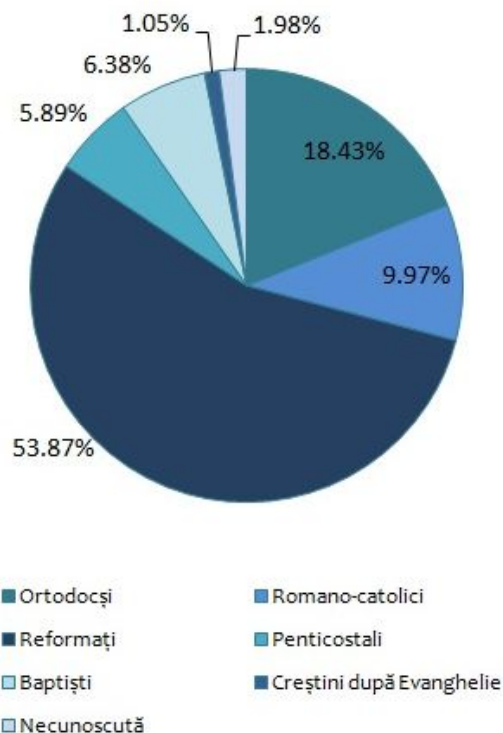
	2002	2011
Hodoș	726	717
Sântimreu	609	607
Sălard	2.855	3.015
TOTAL	4.186	4.340

După componența etnică majoritatea locuitorilor sunt maghiari (69,63%). Principalele minorități sunt cele de români (25,46%) și romi (2,72%). Pentru 1,84% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Etnie	Număr
Români	1.105
Maghiari	3.022
Italiani	118
Romi	3
Altă etnie	12
Informații nedisponibile	80

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt reformati (53,87%), dar există și minorități de ortodocși (18,43%), romano-catolici (9,98%), baptiști (6,38%), penticostali (5,9%) și creștini după evanghelie (1,06%). Pentru 1,98% din

populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Religie	Număr
Ortodocși	800
Romano-catolici	433
Greco-catolici	28
Reformați	2.338
Penticostali	256
Baptiști	277
Creștini după Evanghelie	25
Creștini de rit vechi	46
Altă religie	12
Fără religie	39
Informație nedisponibilă	86

Distribuția pe sexe a populației din comuna Sălard este echilibrată, astfel 49% din locuitori sunt de sex masculin și 51% sunt de sex feminin. Raportul de masculinitate în comuna Sălard este de 96,21 % în anul 2011, ceea ce înseamnă că la 100 de persoane de sex feminin revin aproximativ 96 de persoane de sex masculin.

Privitor la densitatea populației, la 1 km² în comuna Sălard, revin 61 de locuitori. Astfel, comuna Sălard înregistrează o densitate a populației scăzută în comparație cu județul Bihor unde densitatea populației este de 72,9 locuitori pe km².

În ceea ce privește încadrarea populației în funcție de nivelul de studii absolvite, 185 de persoane au studii superioare, din care 170 au și diploma de licență. În categoria de studii postliceale sunt 31 de persoane, iar 2.863 absolvenți de studii secundare, 771 persoane au studii liceale, 574 de persoane cu studii profesionale și 1.572 de persoane au studii gimnaziale, din populația stabilă de 10 ani și peste.

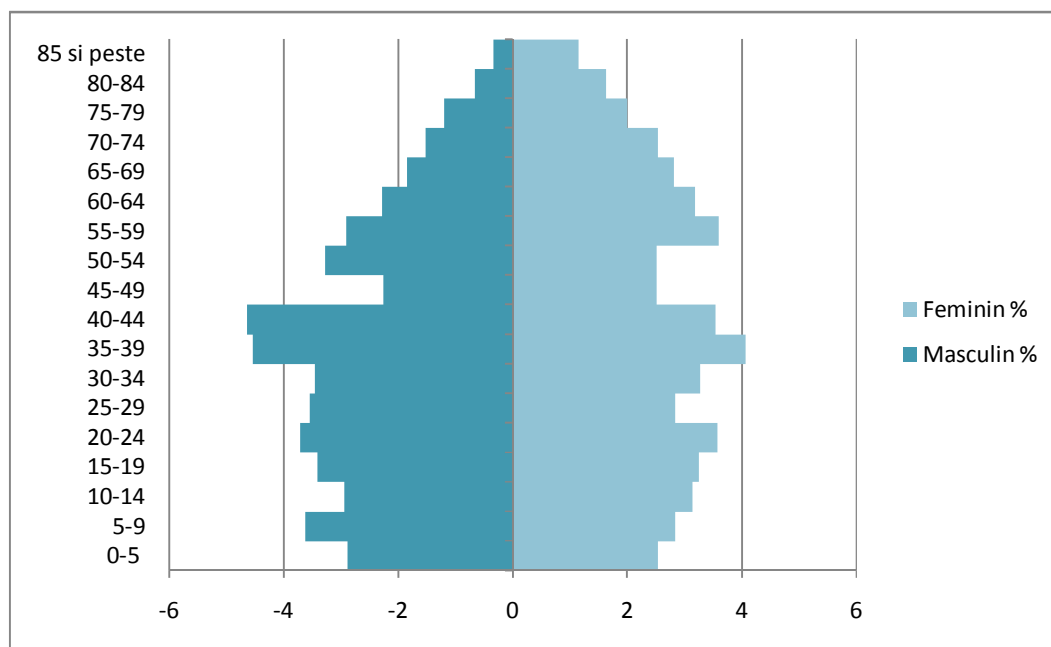
De asemenea, 609 persoane au studii primare, 137 de persoane nu au școală absolvită, iar persoanele analfabete sunt în număr de 65.

Nivel educațional	Număr
Învățământ primar	609
Învățământ superior	185
Învățământ postliceal și de maiștri	31
Învățământ secundar	2.863
Fără școală absolvită	137
Pregătire școlară	Total: 3.825

După categoria de vârstă constatăm faptul că fenomenul de îmbătrânire a populației la nivelul comunei Sălard nu există. Numărul persoanelor tinere, cu vârsta cuprinsă între 0 – 15 ani, este de aproximativ 780, depășindu-l pe cel al persoanelor vârstnice, de la 65 de ani în sus, de aproximativ 600 persoane.

Piramida vârstelor demonstrează lipsa fenomenului de îmbătrânire a populației la nivelul comunei Sălard.

Piramida vârstelor populației stabile din comuna Sălard, în anul 2011:

Faptul că în comuna Sălard ponderea persoanelor cu vârste între 0 - 15 ani este mai mare decât cea a persoanelor cu vârsta peste 65 de ani conduce la concluzia că această comună trece printr-un proces de reîntinerire a populației. Acest lucru este revelat și de următorii indicatori statistici demografici.

Cu privire la îmbătrânirea demografică, în comuna Sălard **gradul de îmbătrânire demografică** este de 875,48 %, ceea ce înseamnă că la 1000 persoane tinere (0-14 ani) revin 875,48 de persoane vârstnice (65 ani și peste). Gradul de îmbătrânire demografică din comuna Sălard este mai mic decât cel de la nivel județean (901,2%), regional (910,1%) și național (985,7%). În ceea ce **privește gradul de dependență demografică** (raportul dintre numărul populației de 0-14 ani și peste 65 ani, pe de o parte, și numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani), în 2011 în comuna Sălard la 1.000 de persoane adulte (15-64 ani) este 507,46%, ceea ce înseamnă că 1.000 de persoane aflate în vârstă de lucru susțin 507 persoane inactive.

Rata de înlocuire a forței de muncă este de 811,74, ceea ce înseamnă că 1.000 de persoane care vor ieși din câmpul muncii vor fi înlocuite de 811,74 persoane, ceea ce va duce la un deficit de forță de muncă de 189 persoane la 1.000 locuitori în comuna Sălard.

Durata medie a vieții în 2010, în județul Bihor, este de peste 72,3 ani cu diferențe mai mari de 7 ani între femei (75,9 ani) și bărbați (68,7 ani). Durata medie a vieții la nivel județean este în continuă creștere, de la 69,5 ani în anul 2004, ridicându-se până la 71,3 ani în anul 2007 și 72,3 ani în 2010.

La nivelul județului nu se semnalează diferențe majore între durata medie a vieții pe medii de rezidență: 73,3 ani în mediul urban și 71,3 ani în mediul rural. Durata medie a vieții înregistrată în anul 2010 la nivel național (73,5 ani) a fost peste pragul regional (73,0 ani) și județean analizat (72,3 ani).

Deși în zona de vest a județului, la o distanță de 40 de km se găsește frontiera de trecere în Ungaria, în comună apare rar fenomenul de emigrare în Ungaria și în celelalte țări ale Uniunii Europene, tinerii alegând să se stabilească aici.

MIȘCAREA NATURALĂ ȘI MIGRATORIE A POPULAȚIEI

În anul 2011, în comuna Sălard au fost înregistrați 27 nașcuți vii. **Rata natalității** populației se află într-o tendință pozitivă, numărul de persoane înregistrate la recensământul din anul 2011 fiind cu 154 mai mare decât la cel din anul 2002.

Tinerii din comună aleg să rămână aici, iar cei din comune apropiate aleg să se stabilească în Sălard. Soldul migratoriu (soldul schimbărilor de reședință și soldul schimbărilor de domiciliu) are o contribuție semnificativă, la determinarea trendului populației stabile a comunei. Astfel în 2011 s-au stabilit cu domiciliul în comuna Sălard 124 de persoane și au plecat cu domiciliul 34 de persoane. Astfel deducem că această comună crează condiții atractive prin stabilitate și oportunități de dezvoltare. Comuna Sălard nu este afectată de plecarea cu domiciliul a persoanelor care au reședință stabilă.

În ceea ce privește migrația externă, conform datelor oficiale, fluxul înregistrat în ultimii ani este destul de scăzut. Astfel în anul 2011, 46 de persoane au emigrat în străinătate.

Indicatori statistico demografici, 1 iulie 2010				
	Gradul de îmbătrânire demografică	Rata de dependență demografică	Raportul de dependență al tinerilor	Raportul de înlocuire a forței de muncă
România	985.7	429.2	216.2	702.7
Regiunea de Nord-Vest	910.1	419.8	219.8	713.6
Județul Bihor	901.2	434.8	228.7	743.8

I.3. DEZVOLTARE ECONOMICĂ

STATISTICA ÎNTREPRINDERILOR

Conform Primăriei Sălard numărul firmelor cu sediul social în comună este de 245 firme.

În ceea ce privește distribuția firmelor din comuna Sălard pe sate componente, cele mai multe întreprinderi sunt în Sălard.

Localitate	Total		
		P.F.A. – I.I.	Societăți
Sălard	315	61	254
Sântimreu	61	18	43
Hodoș	45	28	17
TOTAL	421	107	314

Viața economică a comunei Sălard este bazată pe agricultură și turism. Cea mai mare parte a locuitorilor comunei se ocupă cu agricultura.

Terenurile arabile sunt cultivate în cea mai mare parte cu cereale pentru boabe: grâu, porumb, secară și orzoaică. Se mai cultivă de asemenea vița de vie, floarea soarelui și sfecla de zahăr.

Dintre ramurile economice dominante ale comunei amintim: agricultura, zootehnia, industria alimentară, turismul și construcțiile. Tendințele viitoare se axează, în principal, pe sectorul agricol și pe cel turistic, iar în ceea ce privește industria, o dezvoltare deosebită cunoaște industria alimentară. Una dintre cele mai importante componente ale vieții economice o reprezintă infrastructura. Cea mai mare parte a zonei are drumuri de acces nou renovate.

Dezvoltarea economică a comunei Sălard depinde de o serie de factori printre care amintim: amplasare, relief, resursele naturale de care

dispune și modul de valorificare, potențialul industrial și agricol.

Amplasarea localităților comunei în zona Văii Barcăului este în relație directă cu agricultura și creșterea animalelor. Infrastructura nedezvoltată suficient, căi de comunicație puține și rețele edilitare care necesită dezvoltate, limitează confortul locuirii în mediul rural, constituind și un impediment pentru dezvoltarea unor noi activități economice.

În ultima perioadă, activitățile economice ale comunei Sălard s-au dezvoltat constituindu-se astfel noi unități comerciale și de prestări servicii.

Turismul din comuna Sălard reprezintă o activitate cu tendințe de dezvoltare, fiind necesare în acest sens modernizarea căilor de acces carosabil și extinderea și modernizarea rețelelor edilitare.

Primăria și Consiliul Local acordă o mare atenție oricărei tendințe de a dezvolta activități productive sau comerciale care angrenează forța de muncă locală, oferind consultanță gratuită și terenuri la prețuri convenabile. Acest lucru se observă și din faptul că localitatea Sălard este un exemplu de eficiență economică. În Sălard la fiecare 16 locuitori există o firmă, producători de vin până la material de construcții. Datorită numărului mare de firme, rata șomajului în comuna Sălard este aproape de zero.

De asemenea, turismul este una dintre activitățile economice pe care Consiliul Local și Primăria doresc să o dezvolte. În ceea ce privește distribuția firmelor din comuna Sălard pe sate componente, cele mai multe întreprinderi sunt în Sălard, 245 firme.

Societăți comerciale relevante din comuna Sălard sunt:

Nr. Crt.	Denumire societate	Sediul	Domeniul de activitate
1.	SC Agro Cerealtim SRL	Sălard	Cultivarea legumelor
2.	SC Agro Mafer SRL	Sălard	Cultivarea legumelor
3.	SC Agrostar Emiali SRL	Sălard	Creșterea bovinelor de lapte
4.	SC Andebal Serv SRL	Sântimreu	Lucrări de pregătire a terenului
5.	SC Kamenva Com SRL	Sălard	Comerț cu amănuntul
6.	I.I. Kovacs Gyala	Sălard	Creșterea animalelor
7.	I.I. Tamas Eva	Sălard	Comerț cu amănuntul al florilor
8.	I.I. Tirpe Flavia	Sălard	Cultivarea cerealelor
9.	SC Kendi Agro SRL	Sălard	Cultivarea cerealelor
10.	SC PV Energy SRL	Sălard	Panouri solare
11.	SC Agroiinter SRL	Sălard	
12.	SC Alura Impex SRL	Sălard	Comerț cu amănuntul
13.	SC Frigarosa SRL	Sălard	Comerț cu amănuntul
14.	SC Gardena Marc SRL	Sălard	Comerț
15.	SC Frigofruct SRL	Sălard	Producția și procesarea legumelor și fructelor
16.	SC Forelit SRL	Sălard	Producția și procesarea legumelor și fructelor
17.	SC Frontier Impex SRL	Sălard	Comerț cu amănuntul
18.	SC Hoppya SRL	Sălard	
19.	SC Ionsilmob SRL	Sălard	Atelier de tâmplărie
20.	SC Polz Agrar SRL	Sălard	Agricultură
21.	SC Patrol SRL	Sălard	Agricultură
22.	SC Relax Electro SRL	Sălard	Comercializarea aparatelor casnice
23.	SC Sadelli SRL	Sălard	Agricultură
24.	SC Sapient Geocad SRL	Sălard	Inginerie și consultanță tehnică
25.	SC Semicereal SRL	Sălard	Agricultură

26.	SC Tejan Exim SRL	Sălard	Servicii foto și video
27.	SC Zaor Studio Furniture SRL	Sălard	Producător de mobilier
28.	SC Unic Oil SRL	Sălard	Comercializarea carburanților
29.	SC Hon 2005 SRL	Sălard	Producția de băuturi răcoritoare
30.	SC Conception SRL	Sălard	Comerț cu amănuntul
31.	SC Oțgabi Impex SRL	Sălard	Transport
32.	SC Titinel Com SRL	Sălard	Construcții
33.	SC Constructorul Sălard SRL	Sălard	Construcții
34.	SC Sandi SRL	Sălard	Magazin de materiale de construcții
35.	SC A&Z Moto Group SRL	Sălard	Utilaje agricole
36.	SC Adeco Art SRL	Sălard	Dale și pavaje
37.	SC Vitafarm SRL	Sălard	Farmacie

În comuna Sălard există mai multe unități industriale:

- SC Veneto Conf Srl - producător confecții;
- Sc Mitex Ind Srl - croitorie;
- Sc GI&GE Agroprest - congelator rapid și ambalare produse agricole;
- Sc Frigofruct Srl - producția și prelucrarea fructelor și legumelor;
- 2 fabrici de încălțăminte.

În satul Sântimreu există și cea mai mare podgorie viticolă de 42 ha din județul Bihor care aparține Cramei UR. Aceasta își desfășoară activitatea din anul 1998.

Cel mai puternic agent economic al comunei este Sc Constructorul Sălard Srl, înființată în 1990, desfășurându-și activitatea în domeniul construcțiilor. A avut o cifră de afaceri de peste 20 milioane lei în anul 2014.

Tehnologie vinicultură - Crama UR și Dl. Ur Sigismund - viticultor

Printre persoanele fizice autorizate din comuna Sălard amintim:

Nr. Ctr.	Denumire societate	Ssediu sau punct de lucru	Profil, domeniile/ ariile de activitate
1.	Tejan János	Sălard	Foto - video
2.	Bejusca Rodica	Sălard	Coafură, manichiură
3.	Mohácsi Monika – Csilla	Sălard	Coafură și alte activități de înfrumusețare
4.	Elek Miklós	Sălard	Comerț cu fructe și legume
5.	Pelbat Alexandru	Sălard	Comerț bunuri de ocazie
6.	Nagy S. Alexandru	Sălard	Cultivarea fructelor
7.	Korosi Zoltán	Sălard	Creșterea albinelor
8.	Nagy Imre	Sălard	Activități în firme mixte
9.	Szilágyi Sándor	Sălard	Activități în firme mixte
10.	Béres Tibor Árpád	Sălard	Cultivarea fructelor
11.	Cotuna Teodor	Sălard	Însămânțări artificiale
12.	Fürtös Marian Adrian	Sălard	Creșterea bovinelor
13.	Cotuna Alina	Sălard	Activități de servicii
14.	Kiss Adalbert	Sălard	Lucrări de zidărie
15.	Király Sándor	Sălard	Lucrări de zidărie
16.	Sărăcuț Petru	Sălard	Lucrări de zidărie
17.	Kelemen Ioan	Sălard	Lucrări de vopsitorie, zugrăveli
18.	Nagy Ernő	Sălard	Fabricarea băuturilor alcoolice
19.	Kelemen Sándor	Sălard	Intermedieri în comerțul cu diverse
20.	I.I. Nagy Miklós	Sălard	Activități în ferme mixte
21.	I.I. Kendi Erszebet	Sălard	Activități în ferme mixte
22.	Fazekas Katalin	Sălard	Comerț cu amănuntul
23.	Szabad Ioan	Sălard	Lucrări de dulgherie
24.	Kendi Iuliu	Sălard	Lucrări de tâmplărie
25.	Nagy Sandor	Sântimreu	Viticultură și vinicultură
26.	Urr Sigismund	Sântumreu	Viticultură și vinicultură

Pe lângă cei amintiți mai activează mecanici auto, atelier de vulcanizare, servicii de sonorizare, de grafică și altele. După cum se observă, în unele domenii activează mai multe persoane fizice autorizate, ceea ce dovedește prezența unei concurențe sănătoase, nevoile de bază locale fiind satisfăcute.

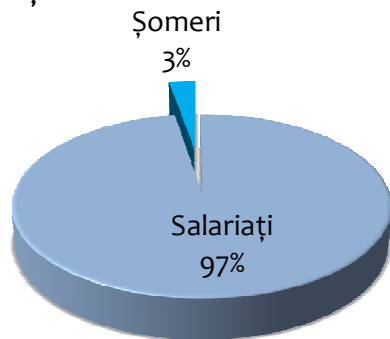
CIFRA DE AFACERI

Sectorul economic în care s-a înregistrat cea mai mare cifră de afaceri este domeniul construcțiilor, veniturile totale fiind de peste 20 milioane lei în anul 2011. O mare parte din această valoare se datorează companiei Sc Constructorul Sălard Srl, care a avut o cifră de afaceri de 18.443.962 ron. Alt sector cu cifră de afaceri mare este comercializarea și distribuția produselor alimentare congelate, refrigerate și uscate, cu valoarea de peste 3 milioane lei.

NUMĂRUL DE SALARIAȚI

Conform primăriei Sălard, numărul persoanelor salariate în cadrul firmelor comuna Sălard în anul 2011 este de 930.

Forța de muncă în comuna Sălard

FORȚA DE MUNCĂ

Având în vedere faptul că în comuna Sălard activează foarte multe firme din cei aproape 1000 de oameni apti de muncă, doar 25 nu au serviciu, rata șomajului este aproape inexistentă în comuna Sălard.

Ca ocupații prioritare de subzistență ale locuitorilor din comuna Sălard amintim agricultura și creșterea animalelor.

Ca pregătire profesională, cea mai mare pondere o au persoanele cu studii medii.

Famiiliile care beneficiază de asistență socială sunt în număr de 95, o familie fiind compusă, în medie, din 3 persoane.

COMUNA SĂLARD	Nr. persoane
Număr mediu de salariați în agricultură	245
Număr mediu de salariați în industrie	45
Număr mediu de salariați în construcții	236
Număr mediu de salariați în comerț	165
Număr mediu de salariați în administrație publică	24
Număr mediu de salariați în învățământ	65
Număr mediu de salariați în sănătate și asistență socială	34
Număr mediu de salariați în alte sectoare	115
Șomeri	25
Pensionari	950

AGRICULTURA

În comuna Sălard condițiile climaterice și geografice favorabile zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole cum ar fi cultivarea porumbului, legumelor, precum și a plantelor medicinale și furajere, a viței de vie, pomicultura și creșterea animalelor.

Comuna Sălard dispune de o suprafață de 6.800 ha, din care intravilan 469 ha, iar 6331 ha extravilan.

Cea mai mare parte a suprafeței comunei Sălard este ocupată de terenurile agricole - 68% din suprafața totală. Sunt tradiționale culturile de porumb, grâu, floarea soarelui. În livezi se cultivă caise și mere. La fermele agricole se cultivă morcovi, porumb de consum, zmeură, căpșuni pentru a fi conservate prin congelare industrială și prelucrare locală.

Pământul se cultivă în mod tradițional, dar există și ferme ecologice care au o suprafață cultivată de peste 200 ha. Se cultivă triticum spelta, specie tradițională de grâu din soiul Franken Corn pe o arie de 10-20 ha, iar pe 50 de arii se cultivă roșii, ardei, castraveți. Toate culturile sunt certificate.

Trei gospodării se ocupă cu agricultură ecologică pe suprafețe extinse.

Se cultivă aproximativ 70 ha de căpșuni, zmeură, afine, mure și porumb de consum, care se congelează și se exportă. Firma oferă și servicii de depozitare contra cost, iar în sezonul de recoltare oferă locuri de muncă pentru 100-150 de persoane.

În viața comunității ocupă un rol important Piața agroalimentară din Sălard care funcționează în fiecare zi de miercuri. Aceasta se desfășoară pe

două sectoare: sectorul de legume și sectorul de animale. Piața agroalimentară are autorizație europeană.

În conformitate cu categoriile de folosință, terenul are următoarea structură:

Nr. ctr.	Categorie de folosință	Suprafață ha
1.	Arabil	4669
2.	Livezi	66
3.	Vii	56
4.	Pășuni și fânețe	830
5.	Păduri	492
6.	Luciu de apă, stufăriș	162
7.	Teren neproductiv	77

În ceea ce privește destinația culturilor, terenurile sunt evidențiate în tabel:

Nr. ctr.	Denumire cultură	Suprafață ha
1.	Cereale boabe din care:	1595
	♦ orz	50
	♦ ovăz	45
	♦ porumb	1500
2.	Cartof	45
3.	Legume	68
4.	Plante de nutreț	335

Podgorie din localitatea Sântimreu

Suprafețe agricole comuna Sălard

Pentru efectuarea lucrărilor agricole, sunt utilizate utilaje mecanice: tractoare dotate cu pluguri mecanice, semănători și discuri, combine, existând în același timp și persoane care folosesc încă utilaje cu tracțiune animală.

Unul din obiectivele principale ale comunei Sălard este dezvoltarea sectorului *agriculturii ecologice*; în anul 2007, comuna Sălard a organizat și găzduit simpozionul „Dezvoltarea și promovarea agriculturii ecologice” în colaborare cu Oficiul Județean de Consultanță Agricolă (OJCA) Bihor și Asociația Bioagricultorilor din România „Bioterra”.

Agricultura ecologică este un procedeu modern de a cultiva plante, de a crește animale și de a produce alimente prin utilizarea acelor procedee și tehnologii care se apropie foarte mult de legile naturii – nu utilizează fertilizanți și pesticide de sinteză, stimulatori și regulatori de creștere, hormoni, antibiotice și sisteme intensive de creștere a animalelor.

Agricultura ecologică se deosebește astfel fundamental de agricultura convențională. Procesul și procedurile de obținere a produselor ecologice sunt reglementate de reguli și principii de producție stricte, care pleacă de la calitatea pe care trebuie să o aibă pământul și până la obținerea efectivă a produsului final.

Rolul acestui sistem de agricultură este de a produce hrană mult mai curată, mai potrivită metabolismului organismului uman, dar în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului.

ZOOTEHNIA

Creșterea animalelor în comuna Sălard este caracterizată de creșterea porcinelor, bovinelor, ovinelor. Doi fermieri se ocupă de creșterea cailor de rasă lipișani, crescuți pentru atelaj.

Suprafața mare de pășuni și fânețe de care dispune comuna a permis existența unui efectiv numeros de animale după cum urmează:

Nr. Crt.	Categorie	Număr
1.	bovine	210
2.	ovine	2775
3.	porcine	1242
4.	cabaline	106
5.	pasari	9720

POMICULTURA

În comuna Sălard pomii fructiferi sunt prezenți în jurul gospodăriilor și în livezi. În livezi se cultivă caise și mere.

Specie pom fructifer	Număr
Măr	1154
Păr	640
Cais	287
Cireș și Visin	1100
Altele	4704

SILVICULTURA

Suprafața cu păduri și vegetație forestieră a comunei Sălard este de 433 ha și este dată în administrația Ocolului Silvic Săcuieni.

APICULTURA

Cadrul natural favorizează dezvoltarea domeniului apicol, astfel în comună există un număr mare apicultori care dețin peste 600 de familii de albine.

În comuna Sălard, un număr de 20 de fermieri au accesat cu succes fonduri europene pentru diferite scopuri:

- achiziționarea de utilaje agricole performante;
- plantarea de soiuri de viță de vie de calitate;
- construirea unei hale frigorifice;
- înființarea unei instalații de irigare.

TURISMUL

Cine părăsește agitația traficului de pe E60 din direcția Cluj - Oradea sau E671 Satu Mare - Oradea, pătrunde într-o altă lume, apropiindu-se de comuna Sălard. Bogăția naturală a locului nu poate trece neobservată. Pomii de pe marginea drumului, plini de flori primăvara, de fructe vara și toamna încadrează străzile curate, frumos îngrijite, cu case și grădini aranjate de oamenii gospodari ai comunei.

Domeniul turismului, deși nu este dezvoltat pe măsura oportunităților oferite de natura regiunii este reprezentat prin unități de cazare și unități de alimentație care oferă servicii specifice.

Din anul 2014 a luat ființă un **birou de informare turistică** dotat cu aparatura necesară: calculator, laptop, imprimantă color, aparat foto digital, xerox, care va sta la dispoziția turiștilor cu informații curente despre locurile de cazare disponibile și activități de petrecere a timpului liber. În acest centru există materiale informative despre oferta agroturistică a comunei Sălard și de aici se întreține pagina web dedicată turismului din comuna Sălard: www.salardturism.ro.

Centru de informare turistică

Unitățile de cazare sunt multiple, aici fiind inclus și blocul de locuințe construit de Primăria Sălard cu o capacitate de 25 de persoane:

- Cabana de vânătoare;
- Cabana Asociației Vânătorilor și Pescarilor;
- Pensiunea agroturistică Sălard;
- Casa Sereș;
- Pensiunea Elek Gyula;
- Centrul social al Fundației Agape.

Cabana de vânătoare

Turiștii pot servi masa atât la una din unitățile de cazare, cât și la restaurantul – pizzerie **The Corner House**, situat la intersecția cu DN 19E.

The Corner House

OBIECTIVE TURISTICE

Comuna Sălard oferă atât celor pasionați de istorie, cât și celor atrași de natură numeroase obiective și modalități de petrecere a timpului liber. Se pot vizita așadar, în comună:

- **Necropola medievală** – o descoperire arheologică a unei necropole de înmormântare care datează din secolul XIV;
- **Ruinele cetății Adorjan din secolul al XIII-lea**

Ruinele unui donjon, ultimele urme arhitectonice a unei cetăți medievale regale, iar mai târziu nobiliare mai complexe se află încadrate în digurile Barcăului, în hotarul estic al comunei Sălard. Ruinele provin din două ziduri ale unui turn cu plan pătrat, împărțit inițial pe plan vertical în trei sau patru nivele, cu ziduri având o grosime de aproximativ 4 metri.

Cetatea a fost construită cel mai probabil de către judele regal Paul de neamul Geregye. În 1277 a fost asediat de regele Ladislau IV Cumanul și donat mai târziu lui Toma din neamul Borsa. În 1294 a fost asediat fără succes de regele Andrei II.

La începutul secolului al XIV-lea a funcționat ca cetate de sediu a palatinului Borsa Kopasz. Mai târziu a revenit regalității, iar din 1349 a fost transferată în posesia Reginei. În 1395, Regina Maria a donat familiei Csáky sub posesiunea căreia centrul economic al domeniului feudal aparținător cetății s-a mutat treptat la Sălard, care în această perioadă a evoluat la statutul de târg.

În ultimele decenii ale secolului al XIX-lea au mai existat ruine dint-un alt colț al cetății, aflat la câțiva zeci de metri de la urmele donjonului. Restul urmelor sunt acoperite de pământ și se află în aria inundabilă a Barcăului.

Ruinele Cetații Adorjan

- **Biserica reformată din secolul al XIV-lea din Sălard**

Un monument istoric cu o arhitectură deosebită este biserica reformată de la Sălard ce datează din sec al XIV-lea. A fost construită ca biserică a unei mănăstiri franciscane observante și este monumentul de arhitectură gotică cu cele mai multe elemente păstrate din acea perioadă. Familia Csáki s-a ridicat sub domnia regelui Luxemburgi Zsigmond printre baronii care reprezentau pătura superioară a aristocrației,

Csáki Miklos fiind mai târziu voievod al Transilvaniei.

Edificiul a fost construit aproape exclusiv din cărămidă și doar ferestrele, portalurile și bolțile corului au fost realizate din piatră. Fațada vestică prezintă cea mai răspândită variantă a arhitecturii franciscane, și anume cea cu trei ferestre înalte, grupate în jurul axului. Dintre elementele mobilierului se remarcă coronamentul amvonului, realizat în 1797 în stil rococo. Stranele și băncile clasicizante au fost introduse în 1802, orga a fost instalată în 1850 iar strana în stil neoempire datează din 1890. Ca biserică reformată funcționează din anul 1620.

Fresce din Biserica Reformată din Sălard

- **Biserica reformată din secolul al XV-lea din Hodoș** cu fragmente de picturi murale interioare din secolul al XV-lea și turn clopotniță din 1858

Biserica Reformată din Hodoș

- **Biserica ortodoxă Sf Ierarh Nicolae din Sălard**

Biserica din Sălard cu hramul Sf. Ierarh Nicolae a fost construită pentru a doua oară între anii 1977-1982, în formă de cruce greacă. Între anii 1982-1983, a fost pictată în tehnica frescă de către pictorul Nicolae Radu din București.

Fresca Biserica ortodoxă din Sălard

Prima biserică ortodoxă din Sălard a fost ridicată în anii 1932-1936, dar a fost demolată în anul 1940, slujbele ținându-se în tot acest timp prin diferite case.

Biserica ortodoxă din Sălard

- **Castelul Barcs** – acum funcționează ca și cămin de bătrâni, fiind administrat de Fundația Filadelfia Noom;

Castelul Barcs din localitatea Sălard

- **Conacul și hambarul din secolul al XVIII-lea din Sălard**

Conac din localitatea Sălard

- **Fântâna arteziană feroasă de la Sântimreu** cu proprietăți de vindecare a ulcerului la stomac deoarece apa conține mult fier. Anterior Războiului Mondial, apa fântânei era îmbuteliată.

Fântâna arteziană de la Sântimreu

- **Șirul de pivnițe „Drumul vinului” din Sântimreu** – aici se găsesc vinurile de cea mai bună calitate din zonă;

- **Pădurea din Sălard și râul Barcău** oferă oportunități de camping lângă pădure sau pe malul râului.

- **Parcul memorial „Sfântul Emeric” din Sântimreu** a fost inaugurat în anul 2005. Aici se află statuia închinată prințului Emeric, care a murit în localitatea Sântimreu în anul 1031. Aici au loc evenimente culturale, comemorări și depuneri de coroane în prezența oficialităților române și maghiare.

Depunerea coroanelor în Parcul „Sfântul Emeric” în prezența domnului Lezsák Sandor – Vicepreședintele Parlamentului Ungariei și a doamnei președinte Katalin Szili

- **Monumentul Eroilor** este amplasat în parcul din centrul localității Sălard și este ridicat în onoarea eroilor din cele Două Războaie Mondiale.

- **Lacul de acumulare din Sântimreu** reprezintă un potențial turistic pentru activitățile acvatice precum înotul, sporturile nautice și pescuitul. Lacul deține o bogată faună piscicolă, populat cu caras, crap, roșioară, babușcă, plătică, somn și știucă. Aici există se pot petrece clipe de neuitat și există șansa reală ca pescarii să se întoarcă acasă cu capturi demne de trofeu. Drumul este asfaltat până la lac, astfel accesul auto este facil.

Pe lac se desfășoară anual Cupa Valea Barcăului Bihor, un concurs de pescuit sportiv staționar, Cupa Pescarul Bihorean și un concurs de spinning din barcă adică pescuitul pe lac cu ajutorul bărcilor.

Lacul Sântimreu

Cupa Valea Barcăului, ediția 2014

ACTIVITĂȚI RECREAȚIONALE

▪ Pescuit și vânătoare

În localitatea Sântimreu este amenajat un lac de acumulare de 47 hectare populat între anii 2010 și 2014 cu circa 28 tone pește precum: caras, crap, roșioară, babușcă, plătică, somn și știucă, administrat de *Asociația Vânătorilor și Pescarilor Valea Barcăului*.

Aceasta administrează și un fond impresionant de vânătoare, în zona de câmpie și deal pe Valea Barcăului între limitele orașelor Oradea și Săcueni în partea de Nord a județului Bihor, cu un biotop favorabil tuturor speciilor de vânat. Arealul este populat cu efective remarcabile de cerb, căpriori, mistreți, iepuri, fazani, rațe sălbatice și prepelițe.

Asociația a fost înființată în anul 2009 și obiectul de activitate al acesteia este organizarea partidelor de vânătoare și pescuit, atât pentru membrii proprii cât și pentru membrii altor asociații din țară și din străinătate.

Sediul AVP Valea Barcăului

▪ Clubul de motocicliști Hawks MC

Clubul își are rădăcinile în comuna Sălad începând cu anul 2008. Este constituit din 28 de membri și organizează în fiecare an împreună cu Primăria Sălad „International Moto Party”, eveniment care strânge la fiecare ediție tot mai mulți pasionați ai sportului pe două roți, un eveniment de excepție cu concursuri, premii, tombola și concerte rock.

▪ **Creșterea cailor de rasă** este o tradiție la Sântimreu. Aici, mai mult ca în alte locuri, caii sunt o mândrie pentru localnici. Turiștii au posibilitatea de a călări, de a face plimbări cu trăsura sau căruța atât în Sântimreu cât și în împrejurimi. Familia Nagy Nandor crește cu multă pasiune cai din rasele Halfinger, lipișan și Nonius.

Nagy Nandor și calul său din rasa Halfinger

De asemenea, comuna Sălard organizează anual concursuri de atelaje la care participă sportivii însoțiți de caii lor din toată țara dar și din Ungaria.

▪ **Regiunea viticolă de la Sântimreu** este cea mai renumită zonă viticolă din județul Bihor, datorită așezării geografice, a solului deosebit și a vinurilor cunoscute. În secolul al XVIII-lea existau mari teritorii viticole, rămânând și acum crame din această perioadă care produc unele dintre cele mai renumite vinuri.

Crame și pivnițe

Kindel Walter – Președinte Hawks MC

EVENIMENTE LOCALE

▪ Zilele comunei Sălard

În fiecare vară, comuna Sălard sărbătorește timp de 3 zile. În cadrul fiecărei ediții au loc întreceri sportive și gastronomice, evenimentul organizat de clubul motocicliștilor din Sălard Hawks MC „International Moto Party” cu participanți din Ungaria și Austria, concursul de atelaje, concerte și programe artistice susținute chiar de trupele de dansuri populare locale precum „Pitypang”.

▪ Balul Strugurilor

Este un eveniment cultural care are loc la începutul toamnei, în perioada imediat următoare recoltării chiorchinelor. Sătenii se adună an de an pentru a-și sărbători roadele. Programul artistic, muzica nu lipsesc de la festivități. Datorită activității intense de viticultură, evenimentul este considerat un simbol al locurilor.

Festivități în căminul cultural

STRUCTURI DE SPRIJIN A AFACERILOR

▪ Camera de Comerț, Industrie Și

Agricultură Bihor

Este o organizație independentă, neguvernamentală și non-profit, care sprijină înființarea și dezvoltarea afacerilor în județul Bihor, punând la dispoziția celor interesați o gamă largă de servicii specializate: asistență pentru înființarea unei afaceri și întocmirea documentației necesare; informații referitoare la surse de finanțare a afacerilor și la modul de accesare a acestora; întocmirea de planuri de afaceri, studii de piață, planuri de marketing, proiecte pentru obținerea de finanțări nerambursabile și rambursabile; promovarea potențialului economic al firmelor din județ pe piața națională și internațională; găsirea de parteneri de afaceri și medierea contactelor de afaceri; informații referitoare la firmele din județ; eliberarea de certificate de origine a mărfurilor, a certificatelor de forță majoră, vizarea facturilor și a altor documente comerciale; eliberarea de recomandări și certificate de bonitate; consultanță de afaceri, financiar-contabilă, juridică; asistență juridică la încheierea și derularea contractelor comerciale; organizarea de târguri și expoziții, misiuni economice, parteneriate de afaceri, în țară și în străinătate; programe de pregătire profesională, programe de instruire în domeniul afacerilor, seminarii; acces la biblioteca instituției; arbitraj comercial; înscrierea gajurilor în arhiva electronică de garanții reale mobiliare.

▪ Oficiul Registrului Comerțului Bihor

Oficiul Registrului Comerțului este instituția abilitată de lege să efectueze înregistrarea firmelor în județul Bihor. Pe lângă activitatea de înregistrare propriu-zisă, această instituție oferă și servicii de consiliere pentru înființarea unei afaceri, de întocmire a actelor necesare și reprezentare în fața instanțelor competente să autorizeze înființarea firmei, precum și de obținere a avizelor necesare desfășurării activității. Etapele ce trebuie parcurse pentru înființarea unei afaceri sunt: rezervarea denumirii; întocmirea actului constitutiv; alcătuirea dosarului de înmatriculare; obținerea avizelor; înmatricularea societății.

- **Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord Vest Biroul Județean Bihor**

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Vest acționează în județul Bihor prin intermediul Biroului Județean, în scopul implementării la nivel local a politicii de dezvoltare regională. Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, organism executiv al Consiliului pentru Dezvoltare Regională, prin competențele sale de planificare strategică este forța motrice a dezvoltării durabile a regiunii. Agenția susține dezvoltarea și interesele de dezvoltare ale comunităților locale, fiind puntea de legătură între acestea, autoritățile naționale și instituțiile europene relevante. Agenția urmărește implementarea politicilor de coeziune economică și socială la nivelul regiunii, promovează și implementează programe de dezvoltare și asigură serviciile necesare comunităților și investitorilor pentru maximizarea beneficiilor economice și sociale la nivelul regiunii.

- **Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bihor**

Agenția pentru ocuparea forței de muncă oferă angajatorilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă următoarele servicii: măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă prin creșterea șanselor de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; măsuri pentru stimularea angajatorilor în vederea încadrării în muncă a șomerilor și crearea de noi locuri de muncă.

- **Federația Patronilor Bihor**

Federația Patronilor Bihor este o organizație nonguvernamentală apolitică, non profit, înființată în anul 1991, cu statut și personalitate juridică proprie. Scopul Federației este sprijinirea inițiativei particulare și reprezentarea intereselor oamenilor de afaceri din județul Bihor. Federația Patronilor Bihor este cea mai mare organizație patronală județeană din țară, având peste 250 de membrii activi. Principalul rol asumat de Federația Patronilor Bihor este de a veni în întâmpinarea problemelor generale și punctuale ale firmelor bihorene și de a ajuta la soluționarea lor. În vederea sprijinirii dezvoltării sectorului de afaceri, Federația Patronilor Bihor colaborează cu organizații similare din țară și din străinătate,

precum și cu un număr însemnat de organizații și instituții finanțatoare.

- **Incubatorul de afaceri euroregional Oradea**

Incubatorul de afaceri euroregional Oradea este un proiect inițiat de Consiliul Județean Bihor, și realizat cu finanțare de la Uniunea Europeană. Obiectivul specific al proiectului este promovarea și sprijinirea cooperării pe linie economică între tinerii întreprinzători din județele Bihor și Hajdu Bihar (Ungaria). Incubatorul de afaceri are rolul de a oferi servicii specializate unor anumite categorii de întreprinzători, acționând ca un factor complementar față de organizațiile existente de sprijinire a dezvoltării întreprinzători mici și mijlocii private. Oferă o gamă complexă de servicii profesionale de asistență, instruire și consultanță destinate potențialilor întreprinzători cât și întreprinderilor mici și mijlocii din Euroregiune - și nu numai – incubatorul de afaceri asigură lansarea și dezvoltarea unor activități economice transfrontaliere care contribuie la creșterea coerenței între structurile autorităților locale cât și cele ale sectorului privat.

- **Direcția pentru Agricultură a județului Bihor**

Direcția pentru Agricultură a județului Bihor este serviciu public deconcentrat, aflat în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și este condus de un director executiv. Direcția Generală Dezvoltare Rurală îndeplinește funcția de Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) și asigură gestionarea corespunzătoare a fondurilor comunitare, stabilind prioritățile și măsurile concrete de acțiune.

- **Camera Agricolă Județeană Bihor**

Camera Agricolă Județeană Bihor asigură consultanță agricolă pentru lucrătorii din domeniile agriculturii și conexe, conform legislației în vigoare. Are următoarele atribuții:

- a) elaborează planul județean de servicii de consultanță agricolă, cu consultarea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă, și asigură aplicarea acestuia;
- b) întocmește planul județean de formare profesională, pe baza solicitărilor și a prognozelor,

cu consultarea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă;

c) furnizează formare profesională de specialitate, în colaborare cu instituțiile specializate, publice sau private;

d) asigură informare și consultanță agricolă pentru lucrătorii din domeniile agriculturii și conexe;

e) sprijină organizarea și consolidarea formelor asociative și a filierelor pe produs;

f) asigură asistență tehnică de specialitate tuturor persoanelor care desfășoară activități în domeniile agricole și conexe în aplicarea tehnologiilor agricole moderne și a metodelor noi de conducere a fermelor;

g) susține și asigură activitatea de inovare în domeniul asistenței tehnice acordate agricultorilor și identifică noi surse de finanțare;

h) asigură asistență tehnică la întocmirea documentației privind accesarea fondurilor europene, acordarea de sprijin financiar din fonduri naționale sau europene;

i) organizează seminare, simpozioane, târguri, expoziții și manifestări științifice de profil;

j) se implică în promovarea produselor și serviciilor din domeniile agriculturii și conexe, inclusiv a produselor locale și a celor ecologice;

k) colaborează cu instituțiile din domeniul cercetării agricole în scopul creșterii competitivității agriculturii și cercetării aplicative;

l) implementează standardele minime de calitate și standardele minime de cost pentru serviciile publice descentralizate;

m) contribuie la elaborarea actelor normative sectoriale, a strategiilor și planurilor specifice domeniilor de competență, cu consultarea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă;

n) îndeplinește alte atribuții suplimentare stabilite și aprobate prin hotărâre a consiliului județean.

▪ Camera de Comerț și Industrie Bihor

Camera de Comerț și Industrie Bihor este o organizație neguvernamentală, cu caracter autonom, care susține interesele comunității de afaceri și, în special pe cele ale membrilor săi, în dialogul cu instituțiile statului și organisme internaționale. C.C.I. Bihor acționează pentru crearea unui mediu de afaceri stabil, coerent și propice dezvoltării sectorului privat, unei economii de piață reale, durabile și deschise spre

exterior. C.C.I. Bihor este aproape de mediul de afaceri și prin oferta sa de servicii care include misiuni economice, programe de perfecționare profesională, organizarea de seminarii și dezbateri, baze de date de informații și oportunități de afaceri care pot contribui la dezvoltarea afacerilor. De asemenea, în contextul procesului de integrare a României în structurile europene, C.C.I. Bihor a demarat o campanie de pregătire a mediului de afaceri în vederea adoptării normelor comunitare de către agenții economici. Pentru orice companie, străină sau română, colaborarea cu C.C.I. Bihor este cu siguranță benefică atât pentru dezvoltarea afacerii, pe plan național și pe piețele externe, cât și pentru dezvoltarea competențelor personalului sau pentru pregătirea în vederea aderării la UE.

▪ APIA Bihor

Începând cu 1 ianuarie 2007, APIA derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA). Subvențiile se acordă sub formă de plăți directe la hectar gestionate de Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) și în cadrul măsurilor de piață pentru implementarea mecanismelor comerciale conform Politicii Agricole Comune (PAC). Astfel, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură administrează sistemul de certificate de export-import și garanții pentru importul și exportul produselor agricole, elaborează și implementează procedurile privind aplicarea sistemului de intervenție pentru produsele agricole.

▪ AFIR Bihor

Este Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale a fost înființată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 41 din 18 iunie 2014, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP). Reprezintă o structură organizatorică la nivel județean a APDRP și asigură implementarea tehnică și financiară a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). De asemenea, asistă beneficiarii pentru realizarea și depunerea de proiecte sau cereri de plată după semnarea contractului de finanțare.

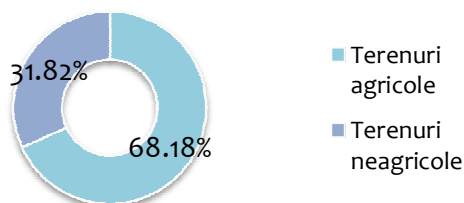
I.4. TERENURI ȘI LOCUINȚE

TERENURI

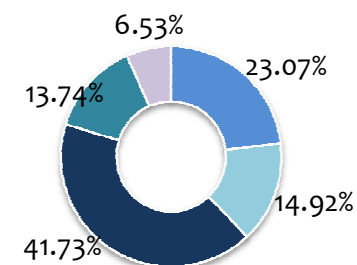
Suprafața totală a comunei este de 6.800 ha, din care intravilan 469 ha și extravilan 6.331 ha.

Cea mai mare parte a suprafeței comunei este ocupată de terenurile agricole (68,18% din suprafața totală) utilizate în principal pentru cultivarea porumbului, grâului, leguminoaselor.

Destinația terenurilor

Suprafața terenurilor neagricole este de 1.179 ha, din care pe 272 ha sunt construite imobile și curți, 176 ha sunt ocupate de căile de comunicații și căile ferate, 492 ha de păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră și 162 ha de luciu de apă, stufăriș și terenuri neproductive 77 ha.

- Imobile și curți
- Căi de comunicații și căi ferate
- Păduri
- Luciu de apă
- Teren neproductiv

LOCUINȚE

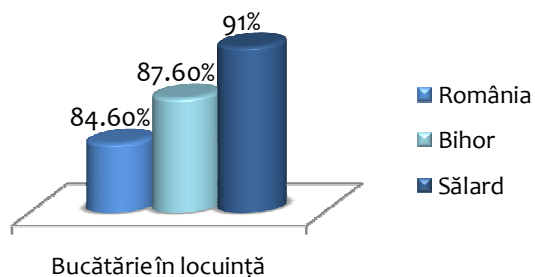
Locuințele și gospodăriile vechi au fost construite din chirpici, pământ bătut, acoperite cu stuf, apoi cu țiglă compuse dintr-o cameră și o bucatărie fără să respecte arhitectura specifică. Locuințele noi sunt încăpătoare, moderne, construite mai ales din cărămidă și bolțari, acoperite cu țigle.

În comuna Sălard există în prezent un număr de 1.723 locuințe convenționale. Numărul mediu de persoane ce revin unei locuințe, în comuna Sălard, este de 2,92 membrii, valoare superioară celei la nivel european de 2,4 membrii. Se eliberează un număr mediu de 10 autorizații de construcții noi pe an, autorizațiile eliberate în anul 2011 au fost în număr de 9.

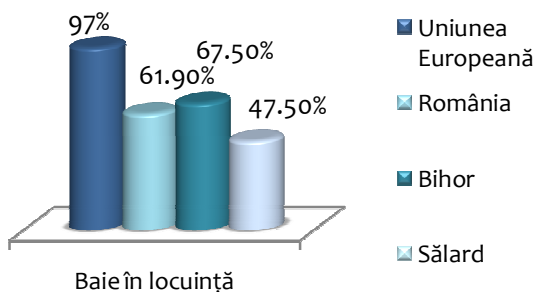
CONDIȚII DE LOCUIRE

Confortul locuințelor

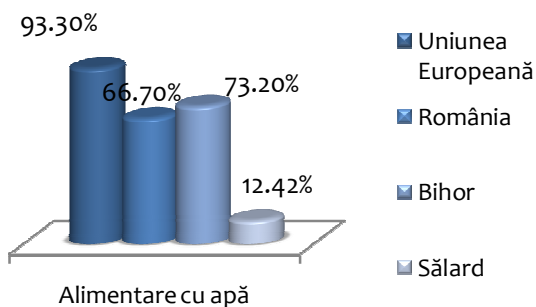
În anul 2011, 91% din locuințele din comuna Sălard dispun de **bucătărie în locuință**, acest procent fiind mai mare decât cel de la nivel județean de 87,6% și decât cel național de 84,6%.

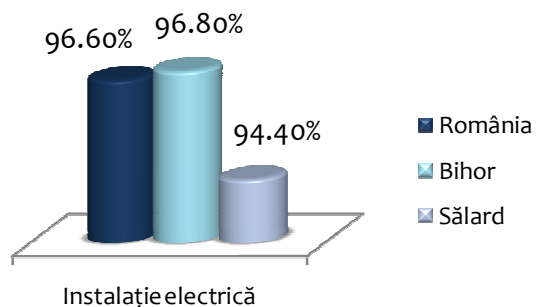
Pe de altă parte, doar 47,5 % din locuințele din comună dispun de **baie interioară**, acest procent fiind inferior atât celui din județ de 67,5%, cât și celui de la nivel național de 61,9%.

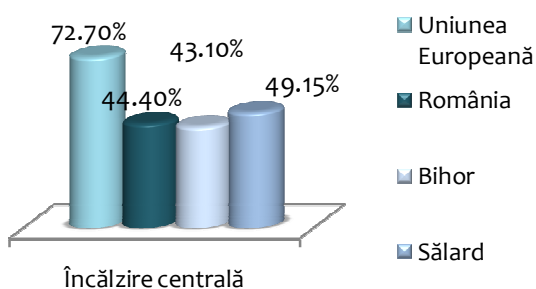
Oficial, în comuna Sălard sunt 214 brașamente la **rețeaua de apă**, în timp ce locuințele care dispun de brașament la **instalația de canalizare** sunt 224.

Instalația electrică se regăsește la 94,4% din locuințe adică 1104, procent apropiat de cele de la nivel de județ și țară.

Încălzirea centrală se regăsește la 847 locuințe, adică 49,15% din total, procent superior celor din Bihor și România, dar inferior comparativ cu cel din Uniunea Europeană.

La rețeaua de **gaze naturale** sunt racordate 150 de locuințe, care reprezintă aproximativ 8% din totalul locuințelor. Doar în localitatea Sălard există

Rețea comercială - locuitorii comunei pot cumpăra din magazinele comunei și din piața agroalimentară în fiecare zi de miercuri atât produse alimentare cât și nealimentare, dar își pot face cumpărăturile și din piețe, galerii comerciale și supermarketuri din municipiul Oradea.

Rețea bancară - pentru servicii bancare locuitorii comunei apelează la sucursalele CEC și la Banca Cooperatistă din comuna Sălard și la sucursalele principalelor bănci din municipiul Oradea.

Rețeaua telefonică - este prezentă în proporție de 100% în comuna Sălard. Locuitorii comunei au acces la serviciile de telefonie fixă și mobilă, internet și cablu TV. Televiziunea prin cablu este prezentă în toate localitățile comunei, furnizorul principal fiind RDS&RCS. Serviciile de corespondență sunt oferite de Poșta Română prin oficiile poștale localizate în Str. Principală, nr. 724.

Spații de joacă pentru copii - în localitatea Sălard sunt amenajate 4 spații de joacă pentru copii.

Mijloace de transport - legătura cu Oradea este asigurată prin cursele zilnice cu autobuzul, aeroportul cel mai apropiat este situat tot aici, cel mai apropiat punct C.F.R fiind în Biharia, la 15 km distanță.

Locuri de joacă pentru copii, Sălard

I.5. INFRASTRUCTURA ȘI ECHIPAREA TERITORIULUI

ALIMENTAREA CU APĂ POTABILĂ

Alimentarea cu apă a comunei Sălard se face parțial din rețeaua de apă potabilă, aceasta fiind extinsă în proporție de 35,64%, satul Hodoș fiind alimentat cu apă potabilă din comuna Tămășeu, iar satul Sântimreu nu este dotat cu rețea de apă potabilă.

Capacitatea instalațiilor de producție a apei potabile se ridică la 161 mc/zi în anul 2011, lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile fiind de 22,11 km.

COMUNA SĂLARD	ALIMENTARE CU APĂ POTABILĂ (km)
Sălard	10,8
Hodoș	11,31
Sântimreu	0
TOTAL	22,11

CANALIZARE ȘI EPURARE DE APE UZATE

Rețeaua de canalizare a a comunei Sălard se întinde la un număr de 224 de locuințe adică la 13% din totalul locuințelor comunei, conform datelor din recensământul populației din anul 2011. Lungimea rețelei de canalizare este de 11,5 km conform tabelului de mai jos.

COMUNA SĂLARD	CANALIZARE (km)
Sălard	4,5
Hodoș	3,5
Sântimreu	3,5
TOTAL	11,5

INFRASTRUCTURA RUTIERĂ

Comuna este străbătută de următoarele șosele:

- Drumuri naționale:
 - ♦ DN 19 E.
- Drumurile comunale:
 - ♦ DC 19, DC 20, DC 21, DC 22, DC 25, DC 34.

Pe teritoriul comunei va trece autostrada Borș - Brașov.

Starea drumurilor din comuna Sălard necesită îmbunătățiri și modernizări, tocmai de aceea infrastructura și echiparea edilitară reprezintă una din cele mai importante priorități ale comunei Sălard. Proiectele viitoare vizează îmbunătățirea rețelei de infrastructură.

Calitatea drumului	Intravilan total km	Administrative de autoritățile publice locale		Total drumuri
		i.	e.	
Asfaltat	14,9	14,9	0	86,3
Neasfaltat	65	69,5	4,5	
Total	79,9	84,4	6,4	

I.6. SERVICII PUBLICE

EDUCAȚIE

Începuturile învățământului în comuna Sălard se pierd în negura timpului, este dificil de realizat un tablou al școlii din comună, din lipsa datelor istorice. Referiri sporadice despre învățământul din Sălard apar în unele inscripții medievale, dar acestea nu oferă un tablou de ansamblu al acestei instituții.

Despre existența unei forme de învățământ în Sălard, documentele vremii amintesc de faptul că pe lângă biserica ordinului călugărilor franciscani funcționează deja o școală pentru localnici. Nu sunt date referitoare la numărul de elevi. Eficiența educativă a călugărilor franciscani este dovedită de faptul că între 1386-1480 șase tineri din Sălard termină cursurile Universității din Viena și Cracovia.

Odată cu trecerea timpului, datele despre existența unei instituții de învățământ în Sălard se înmulțesc. Astfel, în 1770 un proces verbal precizează că procesul educativ se desfășoară într-o sală cu un singur învățător și cu 55 de fete și băieți.

În 1801 exstau deja clădiri separate cu învățători pentru 60 de băieți și 55 de fete. Într-un inventar al bisericii reformate din 1808 este menționată și existența a două case, una pentru învățătorul fetelor și alta pentru învățătorul băieților. Cert este faptul că în acel moment la Sălard existau două clase, una pentru băieți și alta pentru fete, fără a se menționa și numărul acestora.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, școala este preluată de către stat, funcționând în mai multe clădiri.

În anul 1978 a fost dată în folosință noua clădire a școlii din Sălard prevăzută cu două etaje și 40 de săli de clasă.

După 1989, Școala Sălard traversează o perioadă de profunde transformări, la fel ca tot sistemul de învățământ românesc, încercând să facă față exigențelor tot mai mari impuse. Datorită echipei de directori și a colectivului de cadre didactice, școala din Sălard a reușit să devină centru de capacitate, mai târziu de Testare Națională și de înscriere pentru un număr de 8 școli din apropiere.

Populația școlară din comuna Sălard are înscriși în unitățile de învățământ un număr de 152 preșcolari, iar în școlile generale un număr de 604 elevi.

Elevii acestor instituții au activitate variată, ei participă la diverse activități, serbări școlare, formații artistice de dans popular românesc și maghiar, dans modern, concursuri sportive, olimpiade școlare și concursuri de cultură generală.

Unitățile de învățământ din comuna Sălard:

Unități de învățământ	Sălard	Hodoș	Sântimreu
Grădinițe	3	1	1
Școli generale	1	1	1
Licee	1	-	-

Structurile educaționale din comuna Sălard și satele constituente sunt:

- ◆ Liceul Tehnologic „Szalárdi János” din Sălard ;
- ◆ Școala Primară nr. 1 din Hodoș;
- ◆ Școala Primară nr. 2 din Sântimreu;
- ◆ Grădinița cu program normal nr.1 din Sălard;
- ◆ Grădinița cu program prelungit nr. 2 din Sălard;
- ◆ Grădinița cu program normal „Prichindel” din Sălard;
- ◆ Grădinița cu program normal nr.3 din Hodoș;

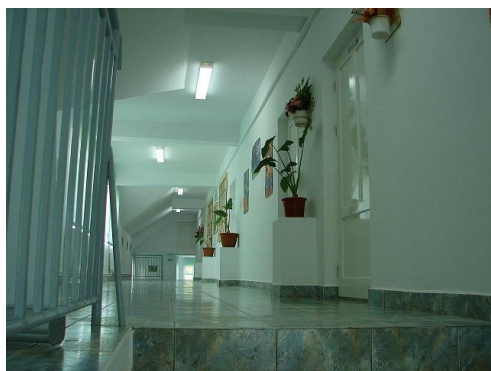
- ◆ Grădinița cu program normal nr.4 din Sântimreu.

După o perioadă în care a funcționat ca Școală Generală cu clasele I-VIII, școala a devenit în anul 2007 Grup Școlar de Agricultură Ecologică, singura școală cu acest profil din județul Bihor. În anul 2008 au fost finalizate lucrările la noua sală de sport a școlii, prin mansardarea vechii clădiri existente și au fost create 6 săli de clasă. Din anul școlar 2012-2013, școala a preluat denumirea de Liceul Tehnologic „Szalárdi János”.

Liceul Tehnologic „Szalárdi János” din Sălard

În anul 2007, liceul a fost decorat cu Premiul pentru Mediu și Natură al Landului Austria Superioară.

Interior Liceul Tehnologic „Szalárdi János” din Sălard

Directorul acestei instituții de învățământ este doamna profesoară Prém Monika, absolventă a Universității de Vest din Oradea și a Universității „Károli Gáspár” din Budapesta, licențiată în pedagogie.

Infrastructura școlară din comuna Sălard cuprinde 33 săli de clasă, 4 laboratoare școlare, 22 de PC-uri, 3 laptopuri, 3 săli de sport și 2 terenuri de sport.

La nivel local la o sală de clasă revin 18 elevi, această valoare fiind inferioară celei de la nivel

județean (24 elevi/sală), regional (31 elevi/sală) sau național (22 elevi/sală).

Laborator din Liceul Tehnologic „Szalárdi János

În cazul dotărilor școlare, mediile fiind de 151 elevi/laborator și 27 elevi/PC denotă faptul că există o necesitate de a suplimenta aceste condiții necesare sistemului educațional din prezent. Autoritățile locale iau măsuri în acest sens, astfel **anual** se construiesc sau se reabilitează instituțiile de învățământ.

Cadrele didactice

Serviciile educaționale sunt furnizate de un număr de 51 cadre didactice, din care 6 predau în grădinițele cu program normal din comună. Numărul de cadre didactice din comuna Sălard este relativ suficient în raport cu populația școlară.

Unui cadru didactic îi revin 11 elevi, iar în învățământul preșcolar unde unui cadru didactic îi revin 15 elevi.

Gradul de utilizare al sălilor de grădiniță este de 101,33% (sunt supraîncărcate), al sălilor de clasă însă numai 81%.

SĂNĂTATE

În comună își desfășoară activitatea 4 medici, 2 stomatologi și o echipă care asigură garda permanentă. Este asigurată problema asistenței medicale permanente. Pe lângă aceasta, comuna mai dispune de o salvare, care poate transporta pacienții la spitalul din Oradea și o stație de pompieri. Există și un medic veterinar.

Aprovizionarea populației cu medicamente nu reprezintă o problemă deoarece pe raza comunei există 3 farmacii.

ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Rezultatele activității în cadrul asistenței sociale, la nivelul comunei Sălard sunt bune, urmărindu-se ca toate cazurile să poată fi rezolvate la nivelul comunei.

În comuna Sălard sunt înregistrate 280 de familii care beneficiază de asistență socială.

Categorii	Număr.
Copii care beneficiază de măsura de protecție specială plasament familial	25
Persoane cu handicap grav	70
Persoane cu handicap accentuat și mediu	150
Familii beneficiare de ajutor social	280
Familii beneficiare de ajutor încălzire cu lemne	722
Copii aflați la asistenți maternali în plasament	84
Familii care au copii în centre de plasament	33
Familii care au copii în școli speciale	10

La nivelul localității Sălard funcționează **fundații și centre pentru persoanele vârstnice**.

Cele două fundații locale sunt Fundația Agape Bohero, care asigură cantină socială pentru nevoiașii din localitatea Sălard și Fundația Filadelfia Noom prin care este întreținut un cămin pentru bătrâni.

♦ **Fundația Agape Bohero** a luat ființă în anul 1998 în urma unei inițiative locale, când cinci localnici, printre care și actualul director al fundației s-au adunat și în urma discuțiilor purtate au ajuns la concluzia că ar fi utilă înființarea unei cantine sociale, deoarece în satul Sălard trăiesc numeroase persoane în vârstă fără sprijin din partea familiei și cu un venit foarte mic.

Fundația Agape Bohero

Prin intermediul bisericii reformate, directorul fundației a luat legătura cu persoane din Olanda interesate în oferirea de ajutoare în România. Rezultatul colaborării din ei este înființarea și întreținerea unei cantine sociale pentru nevoiașii

din Sălard. Cantina socială este întreținută cu sprijinul fundației partenere din Olanda.

La începutul funcționării, a fost cumpărată și amenajată o clădire locală în cadrul căreia funcționează de atunci cantina socială. Sprijinul financiar cu această ocazie a venit din partea Uniunii Europene, întrucât Fundația Agape a câștigat un proiect PHARE, prima și ultima încercare de a obține granturi prin proiecte. De serviciile Fundației în medie beneficiază 33 de persoane, criteriile principale de selecție ale acestora fiind nivelul de venit, pensii de 30, 40 RON, respectiv trebuie să fie localnici vechi ai satului.

♦ Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice funcționează din anul 1992, iar din 2001 funcționează ca **Fundația Filadelfia Noom**. Azilul de bătrâni funcționează în castelul Barcszay, o clădire impozantă, cu un parc elegant. Din anul 2006 Fundația Filadelfia Noom este acreditată oferind servicii socio-medicale în sistem rezidențial.

Fundația Filadelfia Noom

Beneficiarii Fundației Filadelfia Noom sunt persoane vârstnice, aflate în situații de nevoie socială cu afecțiuni fizice, senzoriale sau de altă natură, care le limitează autonomia personală, fără deosebire de rasă, naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, din toată țara, oferind prioritate dar nediscriminatoriu, rezolvării situațiilor de criză a persoanelor cu domiciliul aflat în raza județului Bihor.

Comunitatea de romi din comuna Sălard

În comuna Sălard trăiesc aproximativ 118 persoane de etnie rromă. Veniturile acestei comunități provin exclusiv din ajutoare sociale, colectare și valorificare de deșeuri de metal și sticlă și din prestare munci ocazionale și sezoniere.

Este un fapt cunoscut că meseriile tradiționale moștenite nu mai au căutare atât de mare încât practicarea lor să le poată asigura supraviețuirea: confecționare cazane, ceaune, bidinele din păr de porc, astfel comunitatea de romi se confruntă cu o multitudine de probleme.

Problemele majore identificate ale comunității de romi sunt:

- Nivelul de instruire și educație scăzut;
- Dificultăți în asigurarea minimului de trai;
- Lipsa asistenței medicale;
- Șansa scăzută a unui loc de muncă;
- Prestează mai multe munci sezoniere și ocazionale;

Din dorința de a ajuta această comunitate, conducerea Primăriei Sălard încercă să facă eforturi pentru integrarea acestora. Amintim următoarele acțiuni:

- Colaborarea dintre Primăria Sălard și Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bihor prin care au organizat cursuri de formare profesională pentru persoanele de etnie romă;
- Prin intermediul **Fundației Maica Tereza**, din fonduri olandeze s-au construit 20 de case sociale cu baie comună pentru familiile de etnie romă.

Case sociale pentru romii din Sălard

CULTURĂ, OBICEIURI, TRADIȚII

Comuna Sălard reprezintă o zonă cu puternice tradiții în domeniul cultural și spiritual. Astfel în fiecare an, se organizează ziua comunei Sălard și în toate cele trei localități se organizează Balul strugurilor, carnavaluri și concursuri de atelaje. Folclorul reprezintă și el un factor important în viața culturală a comunei de aceea școlile generale dispun de grupuri de dans popular și grupuri folclorice. Există de asemenea și un grup de dans modern numit „Tini Dance”.

Grup de dansuri populare „Pitypang”

Instituțiile culturale ale comunei sunt:

Nr. cămine culturale	Nr. telecentre	Nr. biblioteci
3	E-magyar pont, în Sălard și Hodoș	2
Nr. locuri	Nr. calculatoare	Nr. volume
1.000	65	50.000

Volumele bibliotecii din comuna Sălard

Obiceiurile și tradițiile sunt prilejuate de sărbătorile de peste an: Crăciunul cu colindul, Anul Nou cu Plugușorul, Sorcova, Boboteaza, Paștele cu stropitul, zile memoriale. Acestea oferă un spectacol impresionant la realizarea căruia se pun în valoare muzica, dansul și poezia.

HUSARII

Husar (din maghiară: huszár) se referă la mai multe tipuri de cavalerie ușoară din Europa, începând cu secolul al XV-lea. Comuna Sălard este susținătorul principal al tradiției husarilor din zona de Vest a României. Aici se organizează anual marșuri și parade călare la care participă membrii asociațiilor din țară, dar și din străinătate.

Husarii reprezintă o tradiție militară maghiară creditată în prezent de Parlamentul Ungariei.

La nivel național, anual o coloană de călăreți costumați și echipați ca husarii din vechime pornesc din județul Covasna urmărind un itinerar care cuprinde cele zece sate ale căror nume se leagă de Szent Imre, fiul primului rege creștin al Ungariei. Acesta nu a ajuns să domnească, iar legenda spune că și-a găsit sfârșitul într-un accident de vânătoare în pădurile de lângă satul Sântimreu, care de atunci îi poartă numele. Localitatea este punctul final al marșului husarilor, care comemorează aici, în 1 și 2 septembrie, moartea lui Szent Imre. Istoricii datează evenimentul în anul 1031. Trupa de husari străbate 500 de kilometri, din Harghita până în Bihor, pe parcursul a 30 de zile.

La nivel local, parada husarilor este un element de bază în organizarea evenimentelor culturale. La defilări participă atât localnici, cât și oficialități maghiare călare pe caii proprii care îi însoțesc în călătoria spre România.

A face parte din trupa de husari este o onoare pentru bărbații din comunitate și păstrarea vie a tradiției este o responsabilitate asumată cu mândrie de cetățenii comunei Sălard.

Husari din comuna Sălard

FESTIVITĂȚI MEDIEVALE

Comuna Sălard este gazda numeroaselor festivități cu caracter medieval în care se reînvie atmosfera de poveste din vremea cavalerilor și a domnițelor. Participanții sunt de toate vârstele și se reunesc atât din România, cât și din Ungaria. Paradele sunt completate de muzică, dansuri și concursuri specifice acelei epoci.

Participanți ai paradei medievale

Concurs de tras cu arcul

Demonstrație de dresaj cabalin

GESTIONAREA DEȘEURILOR

În funcție de sursa de producere, deșeurile se clasifică astfel:

- Deșeuri menajere – din spațiile verzi, stradale și provenite din industria ușoară;
- Deșeuri textile – nu sunt selectate de deșeurile menajere;

Au fost desființate depozitele ilegale de deșeuri care pe lângă poluarea mediului au afectat și imaginea de ansamblu a comunei.

Colectarea este organizată pe plan local, cu angajați ai Primăriei, săptămânal sunt colectate deșeurile de la instituțiile publice și agenții economici și în prima săptămână a fiecărei luni se organizează o acțiune de salubritate în toată comuna. Depozitarea gunoaielor se face în gropi de gunoai amenajate.

Pe străzile comunei, în fiecare localitate, s-au instalat coșuri de gunoi.

Populația comunei Sălard dispune de servicii de salubritate, Primăria Comunei delegând acest serviciu companiei Reosal care se ocupă de colectarea și transportul deșeurilor.

SITUAȚII DE URGENȚĂ

În anul 1908, administrația comunei Sălard hotărăște înființarea formației de pompieri formată din 10 persoane și 1 responsabil PSI de la Primărie. Membrii formației erau de regulă mici meseriași: mânăitori de sacale, meșteri dulgheri, zidari și câțiva cetățeni care aveau obligația să ia parte la stingerea incendiilor cu scări, găleți și cângi.

Alarmarea formației de pompieri se făcea de către pompierii de serviciu care se aflau la magazia cu accesorii și care se deplasau la biserica din localitate și îi anunțau pe ceilalți pompieri cu ajutorul clopotului și a unei goarne.

Serviciul la remiză PSI se executa de către 2 pompieri timp de 12 ore și prin rotație. Deplasarea la locul intervenției se făcea cu ajutorul cailor care transportau pompa de și era prevăzută cu un clopot pentru avertizarea pietonilor.

Membrii formației civile și familiile acestora erau scutiți de munca voluntară și paza comunei. În primăvara anului 1991 formația civilă de pompieri este dotată cu o autospecială APCT fiind angajați 2 conducători auto care lucrau în ture.

La data de 10 septembrie 1995 se înființează Garda de intervenție Sălard, având în dotare, la vremea respectivă, o autospecială DENNIS și 1 APCA. Raionul de intervenție al subunității se întinde pe o suprafață de aproximativ 262 kilometri pătrați și este format din 21 de localități și o populație de circa 11.324 locuitori.

De asemenea pe teritoriul comunei Sălard este și un punct de lucru al Serviciului Județean de Ambulanță.

Sediul secției de pompieri Sălard

SIGURANȚĂ ȘI ORDINE PUBLICĂ

Poliția Rurală Sălard reprezintă principală instituție care se ocupă de furnizarea serviciilor de siguranță și ordine publică în comuna Sălard.

1.7. MEDIU

Prin protecția mediului ambiant se subînțelege ocrotirea atmosferei, solului, apei, florei și faunei. Este important faptul, că protecția mediului ambiant prevede și protecția sănătății omului, orientată spre asigurarea unei stări psihologice și fizice normale, favorabile pentru trai și muncă.

Astfel, cetățenii comunei Sălard înțeleg necesitatea de a proteja mediul înconjurător și exploatarea sa într-un mod rezonabil. Pe lângă respectarea legislației privind protecția mediului, se respectă principiile unui management ecologic continuu prin:

- Promovarea dezvoltării de produse care nu afectează mediul;
- Reducerea consumului de energie în cadrul activităților comerciale, în mod special diminuarea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Promovarea reciclării corespunzătoare a deșeurilor;
- Măsuri pentru prevenirea poluării;
- Ghidarea și susținerea agenților economici de pe raza comunei pentru a implementa măsuri de protecție a mediului;
- Stimularea activităților educative, de formare, de conștientizare și de promovare cu privire la protecția mediului.

CALITATEA AERULUI

La nivelul comunei Sălard, sub aspectul poluării atmosferei nu există probleme deosebite, neexistând surse majore de poluare în această zonă.

CALITATEA APEI

Principalele surse de poluare ale apelor de suprafață și subterane la nivelul comunei sunt reprezentate de utilizarea îngrășămintelor chimice

în agricultură și de poluarea apelor de suprafață și subterane cauzată de eliminarea de ape uzate menajere.

Principalul curs de apă de pe teritoriul comunei Sălard este râul Barcău. În comuna Sălard nu există pericole deosebite privind contaminarea apelor ce străbat teritoriul comunei.

CALITATEA SOLURILOR

Factorii naturali cât și acțiunile antropice agricole pot afecta calitatea solurilor din comuna Sălard. Cele mai mari probleme ale calității solurilor agricole sunt: eroziunea, alunecări de teren, inundabilitate, compactare, deficit de elemente nutritive, depozitarea neadecvată a deșeurilor menajere în extravilanul localităților.

RISCURI NATURALE

Teritoriul comunei Sălard poate fi afectat de următoarele tipuri de riscuri:

- Riscuri climatice (secetă, inundații, etc.);
- Cutremure;
- Riscuri geomorfologice (alunecări de teren, tasări de teren, prăbușiri de teren);
- Riscuri cosmice (căderi de obiecte din atmosferă, asteroizi, comete);
- Riscuri biologice (epidemii etc.);
- Riscuri tehnologice și industriale;
- Incendii necontrolate;
- Accidente grave pe căile de comunicații rutiere și feroviare, inclusiv în cazul transporturilor de substanțe periculoase;
- Fragmentarea habitatelor;
- Poluarea;
- Exploatarea resurselor și defrișările excesive;
- Amplasarea de construcții în zone protejate.

I.8. APRECIERI GENERALE PRIVIND SITUAȚIA DIN COMUNA SĂLARD

Orice comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase. Proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

Proiectele viitoare au în vedere extinderea rețelei de apă potabilă, atât în satele în care există deja rețea de apă, dar insuficient dezvoltată, cât și în satele în care nu există în prezent apă curentă în gospodăriile localnicilor.

O direcție foarte importantă de dezvoltare este turismul. Există un potențial enorm ca această zonă să devină o destinație turistică de renume, premisele fiind toate prezente: resurse antopice, naturale și inițiativa autorităților în acest scop.

Migrarea tinerilor către spațiul european sau cel urban este o problemă acută a comunităților rurale. Comuna Sălard investește constant în motivarea populației active de a se restabili aici prin dezvoltarea instituțiilor de învățământ și amenajarea locurilor de joacă, crearea unui cardu profesional stabil și variat, dar și punând accent pe oportunități de agrement și moduri diverse de petrecere a timpului liber.

Tinerii agricultori trebuie susținuți și motivați pentru a dezvolta afacerile proprii, asociațiile de producători trebuie încurajate pentru a promova produsele agricole și pentru a fi comercializate pe piețele de desfacere de la nivel local și național.

Starea infrastructurii rutiere de bază este considerată o problemă rezolvată în mare parte de către comunitate, dar aceasta necesită îmbunătățiri continue, de aceea investițiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă cele mai mari efecte benefice:

- siguranța locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoare investiție și efecte economico-financiare produse;
- raportul valoare investiție și numărul beneficiarilor.

Atragerea de fonduri europene reprezintă cea mai importantă modalitate de rezolvare a problemelor de la nivel local. De asemenea, încurajarea investitorilor străini și implicarea autorităților publice ar putea susține creșterea calității vieții din comuna Sălard.

I.9. ANALIZA SWOT

Fundamentarea dezvoltării pe termen mediu și lung a comunității nu poate fi concepută în afara unor strategii coerente, elaborate pornind de la potențialul și resursele existente și ținând cont de oportunitățile dar și de amenințările care se prefigurează.

Analiza diagnostic de tip SWOT, a economiei comunei Sălard este concepută ca o suită de comentarii concentrate asupra principalilor factori care influențează dezvoltarea acestui teritoriu, în vederea atingerii unor importante obiective strategice ale următorilor 6 ani.

Prezentată distinct pe categorii de activități economice, acest tip de analiză ilustrează stările interne distinctive de forță sau slăbiciune în raport cu unele oportunități sau amenințări externe.

Se poate preciza faptul că elemente ale punctelor forte, printr-o valorificare adecvată, se transformă în oportunități, iar unele elemente ale punctelor slabe, prin cronicizare, devin amenințări.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități), Threats (riscuri). Punctele forte și cele slabe sunt legate de comună și de strategiile acesteia, și de modul cum se compară cu concurența.

Conținutul analizei respectă obiectivele caracteristice unei astfel de abordări, fiind detaliate astfel:

- a) Nivelul, structura și dinamica activităților;
- b) Sectoare și activități semnificative în evoluția prezentă și viitoare a comunei;
- c) Influența principalilor factori;
- d) Impactul oportunităților și al amenințărilor existente;
- e) Analizarea atuurilor și deficiențelor;

f) Unele explicații ale succeselor și insucceselor în plan economic.

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă această zonă își poate îndeplini planul și în ce condiții. Unele oportunități și amenințări vor deriva din punctele tari și punctele slabe ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale.

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care trebuie să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile:

1. **Viața economică a comunei trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale:** agricultură, zootehnie, industrie, comerț și silvicultură.

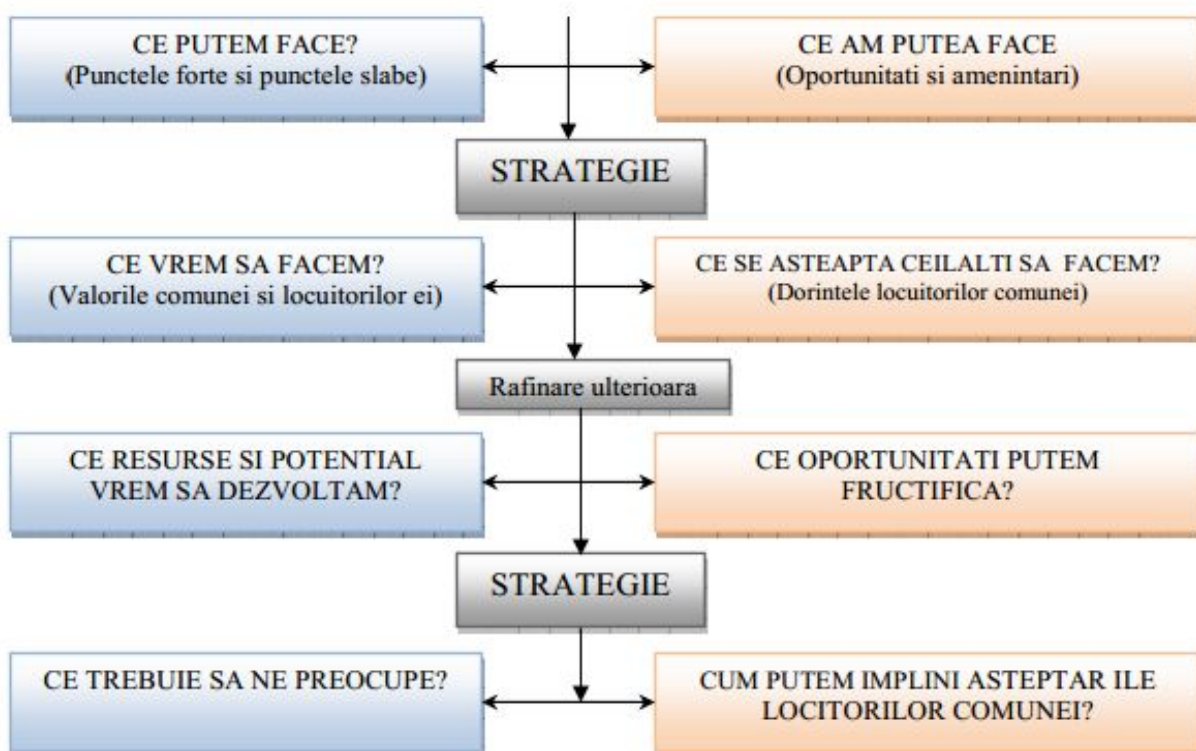
Consiliul Local va investi pentru vitalizarea vieții economice a comunei.

2. **Infrastructura** necesită îmbunătățiri continue, de aceea investițiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă cele mai mari efecte benefice:

- siguranța locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoare investiție/ efecte economico-financiare produse;
- raportul valoare investiție/numărul beneficiarilor.

3. Conex factorului economic un alt punct important pentru creșterea atractivității comunei îl constituie **facilitățile culturale și de agrement** pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit.

Întrebări cheie care îndrumă analiza:

Analiza SWOT Cadru general

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Poziționarea avantajoasă a comunei: în apropierea municipiului Oradea; • Localitatea Sântimreu este așezată la poalele dealului dintre valea Ierului și valea Barcăului, acolo unde râul ajunge la șes; • Așezământul localității, din punctul de vedere al infrastructurii și al reliefului asigură condiții ideale pentru turismul rural; • Accesibilitatea facilă a comunei din punct de vedere rutier feroviar și aerian, cel mai apropiat aeroport se află la Oradea; • Satele aparținătoare comunei (Hodoș și Sântimreu) se înșiră în jurul satului de reședință; • Implicarea autorităților în rezolvarea problemelor de echipare edilitară; • Potențial agricol și zootehnic datorită compoziției solului: cernoziom; • Existența rețelei de alimentare cu apă; • Existența grădinițelor și școlilor în localitățile comunei; • Existența lăcașelor de cult în fiecare sat; • Existența infrastructurii de comunicații; • Propria pagina web a comunei: http://www.salard.ro/	▪ Resurse naturale limitate; ▪ Rețeaua de alimentare cu apă și sistemul de canalizare deservește doar anumite zone ale comunei; ▪ Resursele financiare proprii insuficiente pentru investiții; ▪ Lipsa pregătirii investitorilor locali pentru accesarea de proiecte europene; ▪ Nivel scăzut al investițiilor autohtone și străine.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Valorificarea potențialului agroturistic al comunei prin înființarea de noi pensiuni; • Valorificarea potențialului agricol și zootehnic prin înființarea de microferme și exploatații agricole cu produse ecologice; • Posibilitatea de accesare a fondurilor structurale ale UE și ale fondurilor guvernamentale; • Existența studiilor de fezabilitate pentru proiecte de reabilitare a infrastructurii; • Acordarea de facilități investitorilor din partea Consiliului Local; • Relația bună cu administrația județeană în vederea finanțării proiectelor de investiții.	▪ Calamități naturale (inundații, incendii); ▪ Extinderea eroziunii solului cu consecințe grave pe termen lung dacă nu se intervine din timp.

Analiza SWOT Demografie și forță de muncă

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Trendul ascendent al populației stabile din comună; • Distribuția pe sexe a populației din comuna Sălard este echilibrată, astfel 49% din locuitori sunt de sex masculin și 51% sunt de sex feminin; • Densitatea populației: la 1 km² în comuna Sălard revin 61 locuitori; • Ospitalitatea recunoscută a locuitorilor; • Rata redusă a infracționalității; • Forță de muncă calificată; • Existența unor persoane de etnie romă, pregătite și doritoare de a se constitui în grupuri de inițiativă, în vederea elaborării și implementării de proiecte cu finanțare externă; • Ponderea mare a populației care lucrează în agricultură; • Implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale; • Numar redus al persoanelor inapte de muncă; • Natalitate în creștere.	▪ În ceea ce privește gradul de dependență demografică 487,4 de persoane aflate în vârstă de lucru susțin 1000 de persoane inative; ▪ Rata de înlocuire a forței de muncă este de 811,46%, ceea ce înseamnă că 1000 de persoane care vor ieși din câmpul muncii vor fi înlocuite de doar 811,46 persoane, ceea ce va duce la un deficit de forță de muncă . ▪ Schimbarea comportamentului demografic al cuplurilor tinere care optează pentru mai puțini copii (unul, de preferință) și acela născut la o vârstă mai ridicată a mamei; ▪ Creșterea raportului de dependență dintre vârstnici și adulți; ▪ Adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice din comună, la schimbările și provocările lumii actuale în general și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; ▪ Migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special spre mediul urban și în străinătate.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Susținerea natalității la nivel național prin stimulente guvernamentale prin ajutoare pentru copii, alocații, reabilitarea și modernizarea școlilor; • Dezvoltarea economică sustenabilă a zonei poate determina reîntoarcerea populației plecată la muncă în străinătate; • Modificarea mentalității persoanelor disponibilizate, prin abordarea de atitudini active pe piață; • Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri; • Fondurile comunitare puse la dispoziție după ianuarie 2014 în domeniul social; • Existența strategiei naționale pentru combaterea sărăciei; • Existența unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă; • Sprijin pentru categorii defavorizate.	▪ Migrarea populației în străinătate pe fondul crizei economice; ▪ Reducerea cuantumului indemnizației de maternitate poate determina reducerea ratei natalității; ▪ Îmbătrânirea populației pe fondul scăderii numărului de nou născuți; ▪ Menținerea tendințelor migraționiste către centrele urbane a populației tinere; ▪ Creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu; ▪ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă.

Analiza SWOT Terenuri și locuințe

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Ponderea ridicată a suprafeței arabile în totalul fondului funciar; • Transportul cu mijloacele de transport în comun dezvoltat; • Comuna dispune de suprafețe de terenuri agricole cu soluri fertile propice unei pomiculturi și zootehnii moderne; • Potențial imobiliar ridicat al terenurilor comunei;	▪ Posibilități financiare reduse ale localnicilor pentru reabilitarea clădirilor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Programele de reabilitare termică a clădirilor care pot duce la o îmbunătățire a aspectului general al comunei, pe lângă considerentele de mediu care impun astfel de acțiuni; ▪ Programele guvernamentale de îmbunătățire a fondului locativ, precum Programul național de sprijinire a construirii de locuințe proprietate personală; ▪ Dezvoltarea de locuințe sociale; ▪ Existența terenurilor neexploatate în prezent, dar care ar fi oportune pentru desfășurarea unor investiții.	▪ Ritmul haotic al construcțiilor care poate afecta potențialul natural al comunei; ▪ Apariția unor hazarde naturale (inundații, alunecări de teren) poate duce la afectarea fondului locativ.

Analiza SWOT Infrastructură și echiparea teritoriului

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Localități aparținătoare: Hodoș și Sântimreu, apropierea de orașe importante: Oradea (28 km) și Marghita (40 km); • Accesul în localitate și spre alte localități se poate face și pe calea ferată, aceasta beneficiind de o haltă C.F.R.; • Traversarea orașului de rute importante de transport rutier: ◆ DN 19 E – Sălard - Marghita ◆ DN 19 E – Sălard - Oradea • Rețea de distribuție a energiei electrice la toate gospodăriile și instituțiile din comună; • Rețea de telefonie, internet și televiziune prin cablu existentă în localitate; • Existența serviciilor medicale în comună; • Rețea de drumuri locale destul de bine dezvoltată; • Existența sistemului de alimentare cu apă;	▪ Sistemul de canalizare și alimentare cu apă nu există în toate localitățile comunei; ▪ Educația precară privind acțiunile de ecologizare; ▪ Poluarea apelor subterane de suprafață prin lipsa unui sistem de canalizare în toate localitățile comunei; ▪ Lipsa unor sisteme de utilizare a energiei regenerabile pentru încălzirea instituțiilor comunale; ▪ Imposibilitatea asigurării susținerii financiare în toate domeniile infrastructurii; ▪ Investiții scăzute în domeniul mediului; ▪ Dotări insuficiente în infrastructura educațională, cea de sănătate, cea culturală și socială, în localitatea în care locuiește populația de etnie romă; ▪ Lipsa locuințelor sociale pentru persoane

• Tradiții și bio-diversitate bine conservate.	sărace și familii tinere care nu au posibilități financiare pentru achiziționarea de locuințe; ▪ Lipsa fondurilor necesare îndiguirii râului Barcău; ▪ Lipsa parțială a trotuarelor pentru pietoni; ▪ Lipsa unui sistem video de supraveghere stradală și a instituțiilor publice; ▪ Insuficiente fonduri în bugetul local necesare pentru efectuare de reparații curente și capitale, la podurile și podețele existente în comună;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Extinderea sistemului de alimentare cu apă; • Reabilitarea și modernizarea iluminatului public stradal în toate localitățile comunei; • Modernizarea sistemului rutier prin implementarea sistemelor video, a mijloacelor de semnalizare luminoase și a indicatoarelor stradale; • Amenajarea și înființarea spațiilor verzi din localitate, inclusiv a celor de lângă trotuare; • Promovarea colectării selective; • Modernizarea drumurilor comunale de interes local, a străzilor interioare; • Dotarea drumurilor și străzilor cu trotuare dalate sau betonate; • Instalarea unor sisteme de încălzire a unităților și instituțiilor de învățământ, lăcașe de cult, administrative, sănătate și sociale utilizând "energia verde"; • Reabilitarea și extinderea instituțiilor de învățământ, de sănătate și culturale; • Stimularea cetățenilor în vederea investiții în agricultură prin organizarea de întâlniri informative cu privire la atragerea de finanțări; • Crearea de parteneriate viabile care să ducă la punerea în valoare precum și la exploatarea potențialului economic al zonei; • Amenajarea unor trasee turistice; • Programe finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune pentru infrastructură; • Utilizarea programelor UE destinate reabilitării condițiilor de mediu din zona rurală; • Extinderea colaborării și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică.	▪ Lipsa informațiilor de protecție a mediului și de gestionare a deșeurilor; ▪ Creșterea riscului abandonării și degradării fondului construit, prin emigrarea temporară a populației în alte zone ale României sau ale UE; ▪ Apariția unor dificultăți în desfășurarea lucrărilor de infrastructură (condiții de trafic sau meteo); ▪ Calamități naturale (inundații, incendii); ▪ Extinderea eroziunii solului cu consecințe grave pe termen lung dacă nu se intervine din timp; ▪ Mentalitatea de indiferență față de protecția mediului;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Formele de relief sunt propice dezvoltării agriculturii și creșterii animalelor; • Existența suprafeței arabile bine dezvoltată la nivelul comunei; • Climă continental moderată ceea ce oferă condițiile climatice favorabile pentru agricultură; • Calitatea solului permite practicarea unor culturi cu o productivitate ridicată; • Terenul agricol reprezintă una din resursele naturale cele mai importante ale comunei; • Principalele activități economice sunt cele agricole precum cultivarea cerealelor, creșterea animalelor; • Inexistența poluatorilor mari; • Patrimoniu natural variat; • Pomicultura, viticultura și creșterea animalelor sunt bine reprezentate în această zonă; • Ponderea mare a ocupației populației în domeniul agriculturii; • Potențial semnificativ pentru agricultura ecologică; • Dezvoltarea activității zootehnice prin existența condițiilor și tradițiilor deținute de fiecare familie; • Cresătorii de animale beneficiază de serviciile unui medicului veterinar stabilit în comună.	▪ Ramuri industriale cu valoare mare adăugată slab reprezentate (IT, telecomunicații, energii regenerabile); ▪ Dotarea tehnică slabă a tuturor sectoarelor din agricultură; ▪ Lipsa resurselor materiale care să faciliteze angajarea specialiștilor din agricultură în mediul rural; ▪ Promovarea insuficientă a zonei rurale și a produselor specifice tradiționale; ▪ Diversificarea slabă a activităților zonei rurale; ▪ Lipsa instalațiilor de irigații și dotării insuficiente cu utilaje agricole; ▪ Insuficiența serviciilor aducătoare de venit specifice zonei; ▪ Gradul redus de diversificare a activităților economice și dimensiunile reduse ale exploatațiilor agricole fac ca performanța economică să fie scăzută iar agricultura practică este una de subzistență în cea mai mare parte a teritoriului; ▪ Piață de desfacere redusă; ▪ Număr insuficient de utilaje necesare în activitățile agricole.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Posibilitatea dezvoltării unor forme de agricultură ecologică; • Constituirea de grupuri de producători în vederea practicării unei agriculturi cu productivitate ridicată; • Accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea unor programe de finanțare în agricultură; • Facilități legislative și crearea unor condiții favorabile arendării terenurilor agricole; • Înființarea unor organizații și asociații profesionale de sprijin a producătorilor; • Crearea centrelor de colectare a produselor agricole specifice locale (cereale, legume, fructe); • Practici de agricultură durabilă, adaptate	▪ Administrarea fără control a îngrășămintelor chimice pe terenurile agricole ce are ca efect poluarea chimică a solului și implicit a pânzei de apă freatică din sol precum și eroziunea solului; ▪ Creșterea perioadelor de secetă pe timpul unui an coroborată cu lipsa sistemelor de irigații conduce la producții agricole scăzute și de slabă calitate; ▪ Creșterea presiunii exercitate de importul unor produse agricole ieftine; ▪ Migrarea forței de muncă calificate în zona urbană și în străinătate; ▪ Pierderea identității culturale și a tradițiilor specifice; ▪ Scăderea numărului de animale și a

condițiilor climaterice și solului din comună, activități agricole diversificate și generatoare de venit la bugetul local; • Realizarea unor produse ecologice; • Valorificarea potențialului zonei; • Crearea de parteneriate viabile.	interesului creșterii acestora datorită modului de valorificare defectuos și a prețului scăzut.
--	--

Analiza SWOT Economică

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Diversitatea economică cu potențial de dezvoltare a comunei Sălard; • Potențialul agricol ridicat al zonei: soluri fertile, productivitate ridicată, forță de muncă; • Ponderea ridicată a terenurilor agricole din totalul fondului funciar; • Amplasarea comunei la o distanță de 28 km de Municipiul Oradea și 40 de orașul Marghita; • Accesul facil al investitorilor atât prin intermediul căilor rutiere, cât și prin intermediul Aeroportului Internațional Oradea; • Producțiile agricole pot fi utilizate ca surse de materii prime în industria alimentară; • Producerea de produse agricole ecologice și culturi de grâu spelta; • Existența agenților economici puternici care practică agricultura locală; • Viticultura și vinicultura practicate la standarde europene; • Creșterea animalelor, cu tradiție în ceea ce privește cabalinele;	▪ Insuficiența surselor financiare pentru investiții; ▪ Degradarea spațiilor disponibile ce pot fi utilizate pentru a demara activități antreprenoriale în comună; ▪ Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută; ▪ Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor; ▪ Capacitatea scăzută a mediului de afaceri de a susține investiții pentru dezvoltare; ▪ Slaba dezvoltare a spiritului antreprenorial; ▪ Regresul înregistrat de majoritatea sectoarelor economice ca urmare a crizei economice mondiale; ▪ Număr redus al persoanelor (în special romi) pregătite pentru diferite meserii (comerț, servicii, construcții, turism) prin cursuri de calificare sau specializare; ▪ Forță de muncă nespecializată și cu mentalități neadaptate noilor cerințe ale pieței muncii; ▪ Număr redus al investitorilor străini de comună.
OPRTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Programe guvernamentale pentru sprijinirea inițiativelor locale, în special în domeniul dezvoltării agriculturii și al infrastructurii aferente; • Creșterea asistenței financiare din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fondurile Structurale 2014 – 2020; • Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri	▪ Instabilitatea legislativă; ▪ Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice încă neadecvată, raportat la potențialul comunei; • Oferte de creditare greu accesibile datorită garanțiilor mari necesare; • Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia;

de muncă în mediul rural; • Disponibilitatea de a încheia relații de parteneriat a autorităților locale, cu investitori locali sau străini; • Reconvertirea unor activități în special agricole, spre arii de productivitate adaptate condițiilor locale; • Existența unor stații și terenuri disponibile pentru dezvoltări antreprenoriale; • Disponibilitatea unor resurse suplimentare, posibil a fi accesate prin utilizarea programelor de finanțare ale UE; • Potențialul de dezvoltare logistică a comunei, ca urmare a poziționării în vecinătatea graniței României cu Ungaria; • Forța de muncă ieftină și calificată poate conduce la înființarea de noi antreprize; • Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat; • Cooperarea mediului privat cu autoritățile publice locale, cu instituțiile de învățământ superior și centrele de cercetare și dezvoltare.	• Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă la nivel național; • Apariția fenomenelor meteorologice extreme precum secete sau ploi abundente, ce pot periclita producția agricolă; • Creșterea ratei inflației și creșterea ratei șomajului vor conduce implicit la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației; • Migrația forței de muncă calificată în afara județului și în afara granițelor țării.
--	--

Analiza SWOT Educație și cultură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• În localitatea Sălard funcționează școli generale cu 33 de săli de clasă, 51 de cadre didactice și 604 de elevi și grădinițe cu 150 de locuri, 10 educatoare și 152 preșcolari; • În comună este asigurat transportul copiilor și al cadrelor didactice; • Renovarea recentă a grădiniței din Sălard; • Cadrele didactice sunt active, calificate și titulare și dau dovadă de profesionalism, astfel permit realizarea unui învățământ de calitate; • Existența în comună a unui cămin cultural, în curs de renovarea și a unei biblioteci; • Existența în comună a 13 lăcașuri de cult; • Existența unei zone cu puternice tradiții în domeniul cultural și spiritual; • Prezența pe raza comunei Sălard a unor obiective culturale precum Cetatea lui Adorjan, șirul de pivnițe, bisericile reformate; • Un mare interes din partea cadrelor didactice	▪ Spațiile destinate actului educativ au nevoie de îmbunătățiri și de dotări; ▪ Tendința unor familii de a nu se implica suficient în activitatea de educare a copiilor; ▪ Stare materială precară și nivel scăzut de cultură și instruire al unor familii; ▪ Existența unor elevi cu probleme de adaptare; ▪ Existența unor elevi cu tendință de abandon școlar; ▪ Accesul dificil din punct de vedere material, la activitățile de perfecționare didactică; ▪ Manuale școlare uzate și insuficiente; ▪ Slabă dotare a unor spații școlare cu mobilier didactic (material didactic uzat și depășit); ▪ Fonduri proprii insuficiente pentru reabilitarea și modernizarea tuturor clădirilor ce adăpostesc lăcașuri de cult, a școlilor și grădinițelor; ▪ Îmbătrânirea populației active, migrația

pentru participarea la cursuri de formare profesională organizate de C.C.D. și I.S.J.; • Situația la învățătură prezintă rezultate bune la toate nivelele; • Tendințe reduse de neșcolarizare sau abandon școlar; • Stare disciplinară bună; • Participare mare, cu rezultate bune la concursuri, olimpiade și întreceri la toate nivelele; • Existența PC-ului la o mare parte din elevii școlii; • Fondul de carte din biblioteca școlii dezvoltată și cu noutăți editoriale; • Susținerea activităților din planul anual de activități școlare și extrașcolare, toate cadrele didactice fiind implicate în activitatea de formare continuă la nivel de școală; • Existența unei zone cu puternice tradiții în domeniul cultural și spiritual; • Experiența organizării și promovării multor activități culturale.	tinerilor și dezinteresul față de viața spiritual-culturală a comunității, grevează acțiunile derulate în acest domeniu.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Reabilitarea și modernizarea școlilor; ▪ Reabilitarea și modernizarea grădinițelor; ▪ Amenajarea de spații de joacă pentru copii; ▪ Dotarea, extinderea și modernizarea căminelor culturale; ▪ Reabilitarea și modernizarea bibliotecilor; ▪ Reabilitarea și modernizarea lăcașelor de cult; ▪ Amenajarea curților interioare ale unităților de învățământ; ▪ Dotarea cu materiale didactice a unităților de învățământ din localitate și îmbogățirea fondului de carte al bibliotecilor școlare; ▪ Sprijinirea financiară a elevilor prin acordarea burselor de studiu; ▪ Existența și accesarea unor programe guvernamentale de dezvoltare și modernizare a instituțiilor școlare și de cultură.	• Reducerea populației școlare datorită scăderii natalității; • Tendința reducerii exigenței în procesul de evaluare didactică; • Bugetul redus alocat învățământului public generând insuficiența dotării materiale a unităților școlare; • Accentuarea procentului de îmbătrânire a populației; • Buget insuficient alocat activităților culturale; • Durata mare de implementare a proiectelor de finanțare.

Analiza SWOT servicii sociale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Pondere mică a populației cu nevoi de asistare, 16 persoane beneficiază de asistență socială; ▪ Informare operativă cu privire la formele de ajutor de stat; ▪ Administrația locală asigură servicii pentru protecția socială.	• Nivelul de trai scăzut pentru populația de etnie romă; • Lipsa voluntariatului în domeniul serviciilor pentru vârstnici; • Lipsa unui Centru Multifuncțional în care să fie organizate servicii și activități pentru diferite categorii de persoane defavorizate.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Construirea și dotarea unui complex social; ▪ Existența la nivel național, de programe consistente destinate asistenței sociale; ▪ Dezvoltarea economică a comunei, va permite îmbunătățirea nivelului finanțărilor care vor putea fi atrase la nivel local; ▪ Posibilitatea înființării unor structuri ale economiei sociale.	• Migrația în străinătate a unui număr ridicat de persoane active, a condus la apariția fenomenului copiilor care sunt în grija bunicilor/rudelor și care necesită înființarea unor servicii-suport noi; • Costurile ridicate pot genera dificultăți în dotarea diverselor obiective de asistență socială care se doresc a fi înființate; • Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• În comuna Sălard, serviciile medicale sunt foarte dezvoltate fiind prestate de 4 medici, 2 stomatologi, o echipă care asigură garda permanentă și 20 de asistenți maternali; • Procurarea medicamentelor nu este o problemă deoarece în comună există 3 farmacii; • Comuna dispune de o salvare care poate transporta pacienții la Oradea și de o stație de pompieri; • Profesionalismul medicilor de familie; • Elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei pentru perioada 2014-2020, se suprapune cu programarea financiară 2014-2020, ceea ce permite corelarea dintre măsurile propuse în document, cu obiectivele naționale din domeniul sănătății.	▪ Dotarea insuficientă a dispensarelor; ▪ Neînsușirea normelor de educație sanitară și civică a unui segment de pacienți din rândul populației; ▪ Fonduri insuficiente destinate asistenței medicale.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Încurajarea stabilirii medicilor generaliști și specialiști în comună prin crearea unor condiții stimulante de către administrația locală: locuințe de serviciu, decontarea consumului de carburant; ▪ Linii de finanțare externe și includerea unei linii de buget local în vederea cofinanțării eventualelor aplicații, acțiuni și activități; ▪ Promovarea principiilor naturiste; ▪ Atragerea fondurilor pentru finanțarea controalelor medicale preventive și periodice; ▪ Conștientizarea populației asupra importanței controalelor preventive; ▪ Dotarea corespunzătoare a dispensarelor medicale; ▪ Organizarea unui sistem de primire a reclamațiilor și sugestiilor pacienților; ▪ Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea modului în care populația își poate îngriji sănătatea; ▪ Elaborarea proiectelor pentru ocrotirea copilului.	▪ Costuri ridicate ale serviciilor medicale; ▪ Legislație fluctuantă în domeniu; ▪ Slabă motivare a persoanelor care au posibilitate chiar redusă de a se asigura medical, de a încheia un contract cadru pentru plata contribuției financiare direct la CAS: în contractul cadru al legii asigurărilor de sănătate este stipulat faptul că persoanele care nu au asigurare medicală și doresc să plătească contribuția la CAS, trebuie să plătească retroactiv un anumit număr de luni, pentru a putea să beneficieze de servicii de sănătate publică.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența condițiilor dezvoltării turismului rural prin suprafețe întinse cu peisaje frumoase naturale; - Așezare geografică propice dezvoltării serviciilor din domeniul turismului, în apropierea orașelor Oradea și Satu Mare; - Existența în comună a multor locuri atractive pentru turiști: Valea Barcăului, pădurea Barcăului, monumente; - Conservarea tradițiilor și ospitalitatea specifică locuitorilor din Sălard sunt premisele ideale pentru dezvoltarea turismului de tip rural; - Paradele militare ale husarilor, sărbătorirea zilelor comunei, organizarea concursurilor și expozițiilor de cai, evenimente specifice locului precum Balul strugurilor sunt oportunități create de către administrația locală în vederea promovării acestei zone; - Existența unui centru de informare turistică; - Editarea broșurilor de promovare a zonei;	- Lipsa unor forme de promovare on-line a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia; - Pregătirea profesională de calitate slabă a cetățenilor în domeniul serviciilor turistice; - Potențialul turistic latent al zonei; - Lacune în prestările de servicii necesare pentru dezvoltarea turismului; - Lipsa unui ștrand termal și a unui aquapark; - Lipsa fondurilor proprii pentru dezvoltarea potențialului turistic al comunei.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Programe guvernamentale pentru sprijinirea inițiativelor locale; - Reconversia unor capacități, în special agricole, spre arii de productivitate adaptate condițiilor locale; - Creșterea asistenței financiare din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fondurile Structurale 2014-2020; - Disponibilitatea de a încheia relații de parteneriat a autorităților locale cu investitori locali sau străini; - Posibilitatea extinderii de ferme și gospodării autorizate pentru practicarea agroturismului; - Cooperarea cu rețelele turistice internaționale și fixarea unor trasee care ating punctele de interes din regiune; - Promovarea evenimentelor folclorice locale, sărbători religioase, carnavaluri.	- Instabilitatea legislativă; - Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul comunei; - Oferte de creditare greu accesibile și cu durată mare de implementare; - Lipsa unei infrastructuri adecvate pentru accesul la toate punctele turistice; - Reacția redusă a mediului local la schimbările și provocările zilelor noastre, conducând la scăderea competitivității teritoriului comunei, în favoarea altor teritorii, considerate mai interesante de către turiști și investitori în turism.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Actualizarea periodică a organigramei primăriei; - Existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție; - Existența unor proceduri care să descrie modul de realizare al activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în Primărie; - Aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică; - Participarea în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă; - Existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes public și transparența actului de administrare; - Existența personalului tânăr cu studii superioare în instituțiile publice; - Implicarea activă a instituțiilor publice în problemele comunității; - Existența instituțiilor de bază, de protecție civilă și ordine publică; - Deschiderea administrației actuale către investiții; - Existența logisticii necesare desfășurării în bune condiții a activității instituțiilor publice.	- Rezistența la schimbare manifestată de o parte din personalul instituției; - Resurse insuficiente destinate modernizării și dezvoltării activităților instituției; - Existența unui sentiment de frustrare a funcționarilor (angajați contractuali și funcționari publici) motivat de sistemul de salarizare, promovare precum și de menținerea unei imagini publice negative a funcționarului din administrația publică; - Imposibilitatea promovării pe post a angajaților; - Posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor publici; - Încărcarea cu sarcini suplimentare peste cele prevăzute în fișa postului datorită insuficienței personalului din instituție; - Legislație insuficient cunoscută de către personalul din instituțiile publice, ca urmare a numărului mare de schimbări legislative.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Adaptarea structurii organizatorice; - Programe de formare profesională a personalului din primărie; - Reabilitarea sediului poliției; - Achiziționare de utilaje pentru întreținerea infrastructurii rutiere; - Dotări tehnice ale administrației locale; - Achiziția și utilizarea unui sistem de back-up, salvări de siguranță și utilizarea unor surse de alimentare de rezervă; - Achiziționarea de aplicații informatice integrate pentru toate serviciile din cadrul administrației locale în vederea eficientizării procesului de furnizare a serviciilor; - Realizarea de parteneriate cu alte localități din țară și străinătate în cererea promovării de proiecte.	- Tendința mass-mediei de a reflecta de regulă, fără a verifica aspectele negative ale unei activități din administrație, de cele mai multe ori, informațiile fiind greșit interpretate sau neînțelese; - Inerție mare privind implicarea factorilor responsabili, dar și a comunității în programele de dezvoltare; - Schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient; - Nemulțumiri manifestate de către populație generate de măsurile economice și sociale luate de Guvern; - Riscul eșecului în realizarea și finalizarea unor proiecte; - Refuzul achitării unor taxe și impozite.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Numărul mic de surse de poluare a aerului; • Nivelul redus de poluare a solurilor și subsolurilor; • Atenția acordată de către Primărie în vederea păstrării unui mediu cât mai curat prin instalarea de coșuri de gunoi pe fiecare stradă; • Practicarea agriculturii ecologice pe suprafețe extinse de pământ în comuna Sălard; • Întreținerea zonelor împădurite și practicarea vânătorii în mod responsabil.	▪ Poluarea cauzată de lipsa rețelei de canalizare menajeră în toate localitățile comunei; ▪ Slaba conștientizare a populației și agenților economici privind managementul ariilor protejate; ▪ Resurse umane și financiare scăzute pentru managementul ariilor protejate.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Existența unui cadru național privind protecția mediului: legislație, instituții, strategii și planuri de implementare a Directivelor Uniunii Europene; ▪ Existența Planului de Investiții pe Termen Lung privind „Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor în județul Bihor”; ▪ Posibilitatea obținerii de finanțări guvernamentale sau fonduri europene pentru proiecte în domeniul mediului; ▪ Organizarea unor campanii de educare a elevilor în spiritul ecologic; ▪ Implicarea populației în activitățile de educație ecologică; ▪ Dezvoltarea de parteneriate în vederea protecției mediului.	• Reducerea suportabilității de plată a populației pentru serviciile de salubritate, alimentare cu apă și canalizare; • Opoziția unor factori interesați, populație și/autorități, cu privire la implementarea unor proiecte de mediu în condițiile reducerii fondurilor disponibile pentru investiții și creșterii concurenței pentru alocarea acestora; • Creșterea presiunilor asupra mediului din cauza deversării necontrolate a apelor uzate menajere în condițiile dezvoltării rețelelor de canalizare și facilităților de epurare într-un ritm inferior celui de dezvoltare al rețelelor de alimentare cu apă potabilă; • Apariția de dificultăți în implementarea planurilor adecvate de management ale ariilor naturale protejate datorită atitudinii proprietarilor privați ai terenurilor.

surveni modificări pe parcursul întregii perioade de planificare.

În următorii 10 ani, comuna Sălard va fi un ofertant important de produse și servicii în special pentru municipiul Oradea și comunele din vecinătate datorită numărului mare de investitori pe care îi are și care valorifică sustenabil și la potențial maxim atuurile sale social-economice; o comunitate în care tinerii se stabilesc în principal pentru oportunitățile sale sociale și economice; un spațiu natural sănătos, în care sursele de poluare sunt închise.

Pentru a asigura o creștere economică durabilă, trebuie:

- ◆ să dezvoltăm o **conomie mai competitivă**, cu emisii scăzute de CO₂, care să utilizeze resursele în mod eficient și durabil;
- ◆ **să protejăm mediul**, să reducem emisiile de gaze cu efect de seră și să stopăm pierderea biodiversității;
- ◆ să profităm de poziția Europei ca lider în dezvoltarea de **noi tehnologii și metode de producție ecologice**;
- ◆ să introducem **rețele electrice inteligente și eficiente**;
- ◆ **să valorificăm rețelele europene** pentru a le acorda întreprinderilor (în special micilor producători) un avantaj competitiv suplimentar;
- ◆ **să îmbunătățim mediul de afaceri**, în special pentru IMM-uri;
- ◆ **să-i ajutăm pe consumatori** să aleagă produse și servicii, în cunoștință de cauză.
- ◆ **să modernizăm piața muncii** și a sistemele de protecție socială;
- ◆ să garantăm **accesului tuturor la beneficiile creșterii economice**.

**OBIECTIVELE PRINCIPALE ALE DEZVOLTĂRII
COMUNEI SĂLARD**

Pentru perioada de referință 2014-2020, obiectivele specifice ale comunei Sălard, județul Bihor sunt în consens cu strategia și obiectivele Uniunii Europene pentru România, cu transpunere de la nivelul macro al uniunii la nivelul micro al localității. Astfel, Consiliul Local al comunei Sălard din județul Bihor, a luat hotărârea ca pentru perioada 2014-2020, obiectivele specifice pentru dezvoltare să fie armonizate cu următoarele obiective integrate:

1. Dezvoltarea infrastructurii de bază și asigurarea accesului neîngrădit al populației și consumatorilor industriali la aceasta infrastructură (apă, canalizare, electricitate, căi de transport);
2. Protecția mediului;
3. Reducerea sărăciei;
4. Dezvoltarea serviciilor publice.

Ținând cont de condițiile specifice ale zonei, în subsidiar obiectivelor generale, comuna Sălard își propune totodată și își asumă responsabilitatea față de persoanele defavorizate și pentru conviețuirea etniei rome.

Realizarea obiectivelor generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare, politicile, planificarea strategică, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor **principii**:

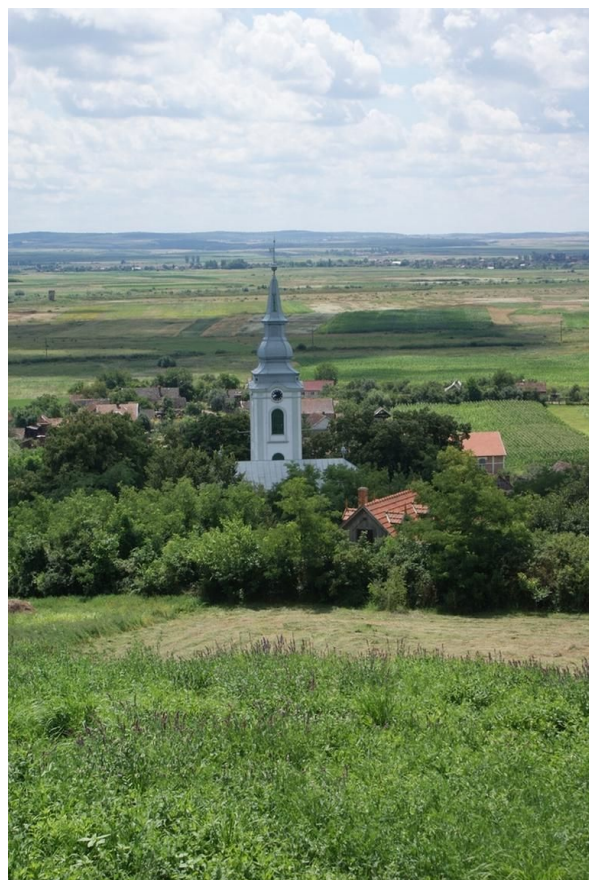
- Dezvoltarea durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorii economici;
- Întărirea capacității instituționale: prin management eficient, definirea și structurarea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu doleanțele și cerințele comunității;
- Realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public - privat;
- Realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate finanța;
- Integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a comunei cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- Managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale într-un ciclu natural;
- Utilizarea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta sustenabilității, respectiv emiterea de reglementări și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea

investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;

- Fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- Analiza capacității tehnice de execuție;
- Evaluarea eficienței resurselor financiare și umane;
- Evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- Identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acesteia, corespondența între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- Evaluarea nevoilor familiilor sărace și a capacității Primăriei de a asigura accesul acestora la locuri de muncă, servicii publice de bază, venit minim;
- Protecția mediului;
- Realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;
- Asigurarea publicității informațiilor cu impact în investiții: informații topografice, informații statistice, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general și planurile de urbanism zonal.

Principiile de reabilitare a comunei Sălard, potrivit planului de urbanism general:

- ☉ Planificarea întregii zone de locuit a satului va fi integrată astfel încât să cuprindă clădiri de locuit, clădiri cu destinație comercială, școli și grădinițe, infrastructura edilitară necesară pentru nevoile zilnice ale rezidenților;
- ☉ Spațiile deschise vor avea un design care să încurajeze prezența rezidenților;
- ☉ Comunitățile vor respecta regulile de conservare a resurselor și de reducere a deeurilor;
- ☉ Comunitățile vor utiliza în mod rațional resursele de apă.

Comuna Sălard

II.2. PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE, MĂSURI ȘI DIRECȚII DE ACȚIUNE

Direcții de dezvoltare

1. Dezvoltarea formelor de turism rural, concomitent cu oferirea de servicii turistice complementare;
2. Elaborarea proiectelor pentru investiții în infrastructură;
3. Organizarea asistenței sociale;
4. Educarea ecologică prin realizarea colectării selective a deșeurilor, în prim pas la nivelul instituțiilor locale;
5. Reducerea cantităților de deșeuri menajere prin compostarea deșeurilor organice biodegradabile;
6. Încurajarea investițiilor în domeniul producției și al prestărilor servicii.

MĂSURILE ȘI PROIECTELE DOMENIULUI SOCIAL

Măsura 1: dezvoltarea mijloacelor de protecție socială

- dezvoltarea serviciului de asistență socială al primăriei pentru nevoile speciale ale vârstnicilor și ale copiilor lăsați în grija rudelor de către persoanele plecate în străinătate;
- crearea de centre de zi pentru vârstnici cu activități și servicii specializate acestei categorii;
- înființarea unui centru de zi pentru copii proveniți din familii monoparentale și/sau abandonăți de părinții plecați la muncă în străinătate.

Măsura 2: dezvoltarea infrastructurii de întâlnire, schimb, agreement și sport:

- crearea condițiilor socio-economice pentru locuitorii nou instalați în comună, pentru a răspunde nevoilor de periferizare a vieții sociale;
- dezvoltarea infrastructurii culturale în satele Sântimreu și Hodoș prin cămine culturale pentru a susține activitatea socială a populației locale;
- dezvoltarea infrastructurii și susținerea oportunităților sportive;
- dezvoltarea locurilor de întâlnire și schimb pentru populația locală;
- dezvoltarea și amenajarea spațiilor de joacă pentru copii.

Dezvoltarea economică a comunității din Sălard

Așezarea apropiată față de Oradea constituie un avantaj deosebit – în primul rând pentru asigurarea accesului facil înspre locuri de muncă accesibile unui număr mare și tipuri diverse de meserii. În același timp, această apropiere față de un oraș important din regiune determină dinamizarea vieții economice a comunei prin constituirea de puncte de lucru ale investitorilor într-o zonă rurală mai ieftină, dar apropiată de un pol urban ce deține servicii necesare.

Cu toate acestea, până în prezent, s-au creat puține locuri de muncă la nivelul comunei, proporțional cu populația aptă de muncă. De aceea este important pentru comună să-și dezvolte serviciile acordate mediului de afaceri și facilitățile pentru investitori, în primul rând pentru a aduce resurse bugetare locale și pentru ca

polarizarea forței de muncă de către oraș să nu se transforme într-o amenințare iminentă în momentul unei crize economice industriale, spre exemplu. În sprijinul acestor necesități, autoritățile publice locale acordă deja atenție sporită dezvoltării inițiativei economice de pe teritoriul comunei.

În mod special trebuie avut în vedere potențialul agricol al comunei, dat de suprafața însemnată a terenurilor agricole de câmpie și dealuri domoale, cu fertilitate ridicată și cu condiții climatice și naturale favorabile culturilor de grâu, porumb timpuriu și semitimpuriu, trifoi, ovăz, legume, vie și pomi fructiferi.

De asemenea, rețeaua hidrografică de suprafață este bogată, favorizând irigațiile culturilor. Pe de altă parte, cursurile râurilor ce drenează suprafețele agricole sunt influențate negativ de poluarea industrială din amonte, fiind necesară crearea sistemelor de reducere a deversărilor de poluanți în apă. În prezent însă, majoritatea exploatațiilor agricole sunt de subzistență, și doar câteva ferme mixte, subdezvoltate în raport cu potențialul existent.

Din punct de vedere industrial, comuna deține obiective private care valorifică potențialul local și crează cele mai multe locuri de muncă la nivel local. Comuna deține de asemenea premisele dezvoltării turismului natural datorită lacului de acumulare de la Sântimreu, turismului de tranzit datorită localizării strategice pe artere europene și județene de mare importanță, și față de apropierea de orașul Oradea și a agroturismului bazat pe producția de produse agricole locale.

MĂSURILE ȘI PROIECTELE DOMENIULUI ECONOMIC

Măsura 3: Dezvoltarea afacerilor și a resurselor umane

- încurajarea tinerilor comunei de a participa la cursurile liceului agricol din orașul Oradea aflat la 23 km distanță;
- dezvoltarea infrastructurii economice în satele comunei, în vederea creării de locuri de muncă pentru tineri și astfel pentru ajustarea gradului de dependență al populației inactive a comunei;
- crearea unui serviciu de consiliere și consultanță cu următoarele obiective și

atribuții: încurajarea și coordonarea parteneriatelor formale sau informale constituite cu scopul dezvoltării comunitare, lobby și promovare al potențialului economic al comunei către investitori;

- organizarea comercializării produselor locale ale comunei pe piețele din vecinătate în special din Oradea și Marghita, pentru dezvoltarea rețelelor de desfacere și creșterea profitabilității agenților economici locali;
- co-organizarea și susținerea reprezentării produselor locale la târgurile de profil (de interes local, regional sau național);
- dezvoltarea de forme de inserție economică pentru absorbția forței de muncă feminine.

Măsura 4: Exploatarea rațională a resurselor și conservarea potențialului comunei

- îmbunătățirea economică a livezilor existente de pomi fructiferi;
- îmbunătățirea economică a podgoriilor de vii existente;
- dezvoltarea turismului natural în zona Lacului de acumulare Sântimreu;
- încurajarea comasării terenurilor pentru scăderea costurilor de exploatare și creșterea productivității;
- exploatarea depunerilor excedentare de pietriș pe malul Barcăului;
- sprijinirea înființării grupurilor de producători agricoli;
- încurajarea și stimularea activităților tradiționale, naturale sau ecologice.

Măsura 5: Dezvoltarea oportunităților de afaceri ale comunei

- susținerea dezvoltării unităților agricole de mici dimensiuni, predominante în comună, prin dezvoltarea unui serviciu agricol bazat pe servicii de consiliere privind accesul la finanțarea europeană, modele de dezvoltare ale afacerilor profitabile în agricultură, susținerea potențialului agricol al comunei: grâu, porumb; legumicultura, viță de vie, livezi de pomi fructiferi;

- crearea alternativelor agroturistice de cazare și masă mai ieftine față de cele existente în Oradea și Marghita, bazate pe produsele locale agricole;
- creșterea gradului de atractivitate a teritoriului și de petrecere a timpului liber prin amenajarea malurilor lacului de acumulare de la Sântimreu și râului Barcău;
- dezvoltarea formelor economice de tranzit, pentru a valorifica potențialul dat de așezarea comunei pe importante axe de circulație;
- elaborarea unei strategii de atragere a investitorilor străini care s-ar putea orienta pe dezvoltarea laturii industriale a comunei.

Caracteristicile comunei Sălard privind domeniul habitat

Modernizarea urbană a orașului Oradea din ultimii ani și accesul la surse de finanțare guvernamentale și europene au contribuit la dinamizarea proiectelor de dezvoltare ale comunei.

Comuna trebuie să se preocupe neîncetat de sănătatea locuitorilor și a mediului său înconjurător, poate dezvolta activități de conștientizare a populației asupra efectelor la care se supun, activități de dezvoltare a spațiilor verzi și a plantațiilor de arbuști în intravilanul și extravilanul bogat al comunei, realizarea unei rampe ecologice de depozitare a deșeurilor.

Avantajos este faptul că atât comuna, cât și localitățile aparținătoare sunt amplasate într-un cadru natural variat, pe rețele de acces rutier și feroviar strategice, bine dezvoltate și modernizate, cu o echipare tehnico-edilitară satisfăcătoare, astfel încât în ultimii ani a crescut gradul de rezidență dinspre mediul urban.

Starea rețelilor de drumuri publice este bună, comparativ cu situația la nivel județean. Trebuie acordată însă atenție sporită traficului greu care traversează în mod permanent comuna.

MĂSURILE ȘI PROIECTELE DOMENIULUI HABITAT

Măsura 6: Îmbunătățirea accesului populației la infrastructura publică

- extinderea rețelei de alimentare cu apă curentă, pentru a deservi toate localitățile comunei;
- crearea traseelor de deviere a circulației rutiere europene din centrul localităților traversate înspre exteriorul acestora;
- dezvoltarea unui sistem de canalizare și a unei stații de epurare a apelor uzate;
- modernizarea infrastructurii de iluminat stradal;
- echiparea cu dotări tehnico-edilitare și educaționale a tuturor instituțiilor de învățământ din comună;
- reabilitarea trotuarelor și a rigolelor existente și realizarea unor noi acolo unde acestea nu există.

Măsura 7: Îmbunătățirea stării mediului înconjurător și prevenirea riscurilor naturale și de sănătate a populației

- crearea sistemelor de depoluare a apei râului Barcău pentru a asigura apă de calitate necesară sistemelor agricole de irigații în comună și acoperirea și izolarea iazurilor de decantare a sterilului, aflate pe teritoriul comunei;
- dezvoltarea formelor de comunicare și de acțiune ale autorităților comunei în dialogul cu municipalitatea din Oradea și cu principalii poluatori care afectează mediul înconjurător, cu scopul de a diminua efectele poluante;
- consolidarea malurilor râului Barcău pentru a preveni pagubele datorate ieșirii din albie în situații de precipitații abundente și topirea zăpezii;
- dezvoltarea activităților de conștientizare a populației asupra efectelor poluante la care se supun;
- dezvoltarea spațiilor verzi și a plantațiilor de arbuști în intravilanul și extravilanul comunei;
- dezvoltarea unui sistem integrat și selectiv de gestiune a deșeurilor.

II.3. ESTIMAREA IMPACTULUI STRATEGIEI ASUPRA UAT ȘI ZONEI ÎNCONJURĂTOARE, CONTRIBUȚIA LA O DEZVOLTARE DURABILĂ

Creșterea durabilă presupune construirea unei economii competitive, durabile și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, care să profite de avantajul geografic al amplasamentului localității în cursa pentru dezvoltarea unor noi oportunități de dezvoltare a zonei, care să accelereze majorarea numărului de locuri de muncă pentru locuitorii comunei, care să exploateze potențialul turistic și să consolideze avantajul competitiv al mediului de afaceri, în special în sectoarele de producție și în cadrul IMM-urilor și care să ajute consumatorii să realizeze meritele utilizării eficiente a resurselor.

O asemenea abordare va ajuta localitatea să prospere într-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, care dispune de resurse limitate și să prevină, în același timp, degradarea mediului, pierderea biodiversității și utilizarea nedurabilă a resurselor. De asemenea, aceasta va sta la baza coeziunii economice, sociale și teritoriale.

Strategia de dezvoltare a localității cuprinde domeniile următoare:

- Competitivitate: economia localității va prospera datorită comerțului cu produse obținute pe plan local dar și prin dezvoltarea accesului civilizat al turiștilor în zonele pitorești ale localității, dezvoltării și amenajării obiectivelor de atracție prin amenajarea unor structuri de primire a acestora;
- Protecția mediului înconjurător prin protecția împotriva eroziunilor datorate acțiunii necontrolate;
- Preocuparea creării de noi locuri de muncă prin dezvoltarea unor oportunități
-

economice pentru agenții economici ce își pot dezvolta afacerile în zonă;

- Asigurarea unui nivel de viață civilizat al locuitorilor prin asigurarea condițiilor conforme cu un standard de viață adecvat dezvoltării socio-economice a României în contextul integrării în UE;
- Asigurarea unui nivel de educație și sănătate a populației prin asigurarea condițiilor de învățământ și asistența medicală în spații modern amenajate, dotate și echipate corespunzător standardelor europene;
- Asigurarea incluziunii sociale: prin integrarea populației de etnie romă în special în procesul educațional al localității și asigurarea asistenței sociale corespunzătoare care converge către dobândirea unei educații stabile.

Strategia de dezvoltare a localității Sălard, județul Bihor a fost concepută să contribuie prin obiectivele de investiții propuse a se realiza în perioada 2014 – 2020 la o dezvoltare durabilă a zonei fiind totodată în consens cu obiectivele strategice ale României pentru aceeași perioadă de dezvoltare în contextul strategiei UE.

II.4. COERENȚA CU POLITICILE EXISTENTE

OBIECTIV STRATEGIC 1

Dezvoltarea economiei locale

Obiective specifice:

- Atragerea investitorilor români și străini;
- Creșterea productivității sectorului agrozootehnic;
- Îmbunătățirea colaborării dintre agenții economici și dintre aceștia și autoritățile publice.

Politici existente:

- ❖ **EUROPA 2020** O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii propune trei priorități:
 - creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
 - creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
 - creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

❖ **Strategia Națională pentru Dezvoltarea**

Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030

Orizont 2020

Obiectiv național: Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.

Orizont 2030

Obiectiv național: Aproximarea de nivelul mediu realizat la acea dată de țările membre UE din punctul de vedere al producției și consumului durabile.

OBIECTIV STRATEGIC 2

Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare

Obiective specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii de utilități;
- Modernizarea rețelei de drumuri.

Politici existente:

❖ **Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030.**

Obiectiv general:

- Dezvoltarea echilibrată a sistemului național de transport care să asigure o infrastructură și servicii de transport moderne și durabile, dezvoltarea sustenabilă a economiei și îmbunătățirea calității vieții.

OBIECTIV STRATEGIC 3

Creșterea calității serviciilor publice

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație;
- Îmbunătățirea serviciilor de sănătate;
- Îmbunătățirea serviciilor sociale;
- Sprijinirea activităților culturale .

Politici existente:

❖ **Strategia Națională pentru Dezvoltarea**

Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030.

Orizont 2020

Obiectiv național: Promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.

❖ **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030**

Orizont 2020

Obiectiv național: Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.

❖ **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030**

Orizont 2020

Obiectiv național: Atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.

OBIECTIV STRATEGIC 4

Dezvoltarea capacității administrative și implicarea comunității în luarea deciziilor

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea capacității de dezvoltare și de implementare proiecte;
- Implicarea cetățenilor și actorilor locali în dezvoltarea zonei.

Politici existente:

❖ **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României - Orizonturi 2013-2020-2030**

Orizont 2020

Obiectiv național: Definitivarea procesului de reformă în administrația publică și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrației publice centrale și locale.

OBIECTIV STRATEGIC 5

Protecția mediului

Obiective specifice:

- Realizarea de lucrări de îmbunătățiri funciare;
- Îmbunătățirea managementului deșeurilor solide;
- Protejarea solului, apei și cadrului natural;
- Utilizare resurse energetice regenerabile.

Politici existente:

❖ **Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene**

Obiectiv principal: Protejarea capacității Pământului de a menține viața în toată diversitatea ei, respectarea limitelor resurselor naturale ale planetei și asigurarea unui înalt nivel de protecție și îmbunătățire a calității mediului. Prevenirea și reducerea poluării mediului și promovarea producției și consumului durabile, pentru a determina distrugerea legăturii dintre creșterea economică și degradarea mediului.

❖ **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030**

Orizont 2020

Obiectiv național: Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Corelarea cu Strategia de dezvoltare a României 2014-2020

Strategia vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

- **Orizont 2020:** Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- **Orizont 2030:** Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Corelarea cu Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030

Obiective:

- Modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național;
- Creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
- Liberalizarea pieței interne de transport;
- Stimularea dezvoltării economiei și a competitivității;
- Întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
- Compatibilitatea cu mediul înconjurător.

II.5. SURSE DE FINANȚARE

Finanțarea proiectelor care pot contribui la dezvoltarea economică a comunei Sălard poate avea drept sursă bugetul propriu, fondurile nerambursabile guvernamentale și/sau europene sau fondurile rambursabile de genul creditelor. La aceste surse de finanțare se adaugă posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, care s-au dovedit a fi soluția potrivită pentru rezolvarea anumitor probleme comunitare în multe dintre statele europene dezvoltate.

SURSE DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ

Fondurile structurale și de coeziune sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaționale.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a statelor membre ale Uniunii și de a conduce la reducerea disparităților dintre regiuni. Ele nu acționează însă singure, necesitând asigurarea unei contribuții din partea statelor membre implicate. Ele sunt co-finanțate în principal din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară și contribuția financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

Instrumentele financiare cunoscute ca Fonduri Structurale sunt:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR);
- Fondul Social European (FSE);
- Fondul de Coeziune (FC),
- Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR);
- Fondul European pentru Pescuit (FEP);

- acțiuni complementare.

Aceste instrumente sunt aplicate prin intermediul programelor operaționale și sectoriale disponibile pentru o anumită perioadă de programare.

Fondurile nerambursabile prezintă dezavantajul costurilor financiare și temporale aferente documentațiilor pentru cererea de finanțare, raportărilor tehnice și financiare. În plus, este necesară co-finanțarea locală a proiectelor și finanțarea în totalitate a cheltuielilor neeligibile printre care și TVA-ul, ceea ce pentru administrația publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanțare care prevăd cote mari ale contribuției locale. Dar marele avantaj al surselor de finanțare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administrațiile publice locale, procentul de co-finanțare este mic sau chiar inexistent.

PARTENERIATELE DE TIP PUBLIC-PRIVAT

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Legii nr. 178/2010 cu modificările și completările ulterioare care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării legii parteneriatului public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

CREDITAREA

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă, de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat. Conform Hotărârii nr. 1182/2012 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2013, 2014 și 2015, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile și subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanțările rambursabile care pot fi contractate de unitățile și subdiviziunile administrativ-teritoriale acestea reprezentând datoria publică locală, sunt în sumă de 800 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015.

De asemenea, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile și subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt în sumă de 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015.

Legislația națională care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum și gradul maxim de îndatorare de 30%, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru co-finanțarea proiectelor europene.

Centrul de informare turistică din Sântimbru – proiect finanțat prin programul FEADR, măsura

313

II.6. IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI

Strategia de dezvoltare economică și socială a Comunei Sălard, a fost elaborată în vederea integrării și dezvoltării comunității locale în contextul național și european post-aderare, caracterizat de coexistența unor oportunități deosebite de dezvoltare, concomitent cu o concurență acerbă pe plan intern și extern pentru fondurile naționale și europene nerambursabile, dublată de o criză economică națională extrem de puternică.

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei pentru Dezvoltare durabilă a Comunei Sălard are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al proiectelor propuse de document, în ansamblu, cât și fundamentarea eventualelor revizuii și modificări ale obiectivelor, țințelor, planurilor de măsuri și acțiuni.

Monitorizarea reprezintă procesul continuu de culegere a informațiilor relevante despre modul de implementare a Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a comunei Sălard, în timp ce evaluarea este un proces care folosește informațiile obținute pe parcursul monitorizării pentru a stabili dacă: strategia și-a atins ținta și a avut eficiența scontată, și-a îndeplinit viziunea și obiectivele strategice și specifice menționate.

Implementarea constă în punerea în practică a planului de acțiuni stabilit în cadrul strategiei de dezvoltare locală, prin respectarea principiilor care au stat la baza fundamentării acestora pentru a garanta atingerea obiectivelor țințite în scopul ameliorării gradului de dezvoltare a comunității

locale. Responsabilitatea implementării strategiei revine Primarului și Consiliului Local.

Se propune revizuirea strategiei de câte ori este nevoie. Această revizuire nu va fi, însă, una majoră care să aducă modificări majore de conținut (viziune, obiective strategice, obiective specifice) și va consta în modificarea și completarea Planului de măsuri și acțiune pentru a identifica exact programele de finanțare care pot susține fiecare proiect din cadrul strategiei.

Indicatori de evaluare a implementării strategiei comunei Sălard

Dezvoltare economică și competitivitatea mediului de afaceri

- Numărul întreprinderilor;
- Numărul societăților cu participare străină la capital;
- Cifra de afaceri totală;
- Numărul șomerilor înregistrați;
- Numărul mediu al salariaților;
- Producția agricolă vegetală și animală;
- Suprafața terenurilor agricole valorificate;
- Km de drumuri de exploatare agricolă înființate/reabilitate;
- Numărul de parteneriate de tip public-privat dintre Primăria Sălard și mediul de afaceri.

Infrastructură

- Lungimea drumurilor comunale modernizate;
- Lungime trotuare modernizate;
- Lungime rețea de apă potabilă;
- Lungime rețea de canalizare;
- Grad de conectare la rețeaua de apă potabilă;
- Grad de conectare la rețeaua de canalizare;
- Grad de conectare la rețeaua de electricitate;

Educație și cultură

- Numărul sălilor de clasă;
- Unități de învățământ reabilitate;
- Numărul laboratoarelor școlare;
- Numărul sălilor de sport;
- Numărul așezămintelor culturale reabilitate și construite;
- Evenimente culturale organizate;
- Numărul obiectivelor cultural-religioase reabilitate;
- Numărul obiectivelor cu valoare istorică reabilitate;
- Numărul de locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor culturale.

Sănătate și servicii sociale

- Unități medico-sanitare reabilitate;
- Numărul de parteneriate în domeniul furnizării serviciilor sociale;
- Numărul cazurilor de abandon școlar;
- Gradul de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniți din medii defavorizate;
- Rata șomajului în rândul persoanelor defavorizate;
- Numărul întreprinderilor sociale.

Servicii publice

- Numărul traseelor de transport public școlar;
- Numărul stațiilor de transport în comun amenajate pentru transportul public școlar;
- Funcționari publici beneficiari ai sesiunilor de specializare și perfecționare în domenii de interes: achiziții publice, management

de proiect, furnizarea serviciilor publice, ECDL;

- Numărul studiilor de evaluare a oportunității externalizării serviciilor publice;
- Zone publice supravegheate video;
- Rata infracționalității;
- Numărul echipamentelor în parcurile de joacă pentru copii;
- Numărul băncilor instalate în spațiile publice;
- Numărul de coșuri de gunoi montate în spațiile publice;
- Numărul zonelor de agreement.

Mediu

- Cantitatea de deșeuri menajere generate;
- Gradul de acoperire a serviciilor de salubritate;
- Cantitatea de deșeuri de echipamente electrice și electronice colectată selectiv pe locuitor;
- Numărul de acțiuni de ecologizare;
- Suprafață împădurită.

II.7. ANALIZA FACTORILOR INTERESAȚI

Stakeholderii sau factori interesați sunt indivizii sau grupurile care pot influența o anumită politică sau care pot fi afectați de aceasta.

Un factor interesat poate fi o persoană, un cetățean, o instituție, inclusiv diferitele departamente ale administrației, grupuri specifice sau categorii de persoane, de exemplu tineri, bătrâni, bogați, săraci, un sat sau chiar întreaga comunitate.

Managementul Stakeholderilor se concentrează pe comunicarea continuă cu toate părțile interesate, pentru a înțelege nevoile și așteptările lor, pentru a soluționa problemele imediat ce apar, pentru a gestiona conflictele de interese și pentru a stimula implicarea stakeholderilor în activitățile și deciziile proiectului.

Principalii stakeholderi ai Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Sălard, perioada 2014-2020 sunt:

- ⊙ Populația;
- ⊙ Mediul de afaceri;
- ⊙ Autoritățile publice locale;
- ⊙ Prefectura;
- ⊙ Consiliul Județean;
- ⊙ Instituțiile publice de cultură;
- ⊙ Instituțiile publice de sănătate;
- ⊙ Organizațiile non-guvernamentale;
- ⊙ Mass-media.

Populația este unul dintre principalii stakeholderi ai Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Sălard, perioada 2014-2020, atât datorită numeroaselor domenii în care vor avea beneficii în urma acestei strategii, cât și datorită capacității de

a influența anumite resurse pentru implementarea ei.

În ansamblu, interesul populației în urma strategiei este de a avea condiții mai bune de viață, locuri de muncă diversificate, bine remunerate și servicii publice de calitate. Într-adevăr, principalii beneficiari ai tuturor planurilor sectoriale de acțiune sunt locuitorii comunei, aceștia urmând a se bucura de parcuri și spații de joacă pentru copii bine amenajate, zone noi de agrement, drumuri modernizate, infrastructură tehnico-edilitară reabilitată, servicii de transport public moderne, siguranță și ordine publică, servicii educaționale și de sănătate mai eficiente, mediu mai curat, activități culturale mai frecvente.

Pe de altă parte, populația poate avea un impact fundamental asupra bunei implementări a strategiei, gradul de acceptabilitate al populației vis-à-vis de măsurile și acțiunile propuse fiind determinant. Mai mult decât atât, implicarea populației este necesară pentru crearea unei societăți civile puternice, un pion esențial în deciziile luate la de autoritățile publice nivel local.

Un alt stakeholder cheie este **mediul de afaceri**. Interesul principal al antreprenorilor locali este de a fi rezolvate obstacolele și dificultățile întâmpinate de aceștia în prezent:

- ◆ infrastructura rutieră și tehnico-edilitară;
- ◆ colaborarea dintre mediul de afaceri și autoritățile publice;
- ◆ birocrăția.

De asemenea, mediul de afaceri va beneficia de infrastructură de afaceri mai dezvoltată în urma implementării strategiei.

Mediul de afaceri joacă un rol cheie în Strategie și datorită capacității de a mobiliza anumite resurse financiare pentru implementarea planurilor de acțiune propuse în acest document.

Strategia de dezvoltare presupune realizarea unor investiții majore care pot fi demarate doar de **autoritățile publice locale**. De altfel, pentru realizarea investițiilor din fonduri europene este necesară implicarea autorităților publice ca principal beneficiar și contribuitor financiar pentru co-finanțare.

Mai mult decât atât, autoritățile publice locale dețin nu doar resursele financiare, ci și cele de legitimitate pentru implementarea strategiei de dezvoltare.

Și Primarul are competențe ce pot influența implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei având rolul de a întocmi proiectul bugetului local și contul de încheiere a exercițiului bugetar și de a le supune spre aprobare Consiliului Local.

Pe de altă parte, autoritățile publice locale vor avea și o serie de beneficii directe ca urmare a implementării strategiei, precum dezvoltarea resurselor umane.

Un alt stakeholder în implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Sălard, perioada 2014-2020 este **Consiliul Județean**. Una dintre modalitățile prin care această instituție poate influența dezvoltarea comunei Sălard este prin includerea în strategia județeană a unor investiții în comuna Sălard.

Prefectura este un alt stakeholder al Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei, perioada 2014-2020, Prefectul fiind reprezentantul Guvernului pe plan local care asigură legătura operativă dintre fiecare ministru, respectiv conducător al organului administrației publice centrale din subordinea Guvernului și conducătorul serviciului public deconcentrat din subordinea acestuia. O primă modalitate prin care Prefectul poate influența implementarea strategiei este prin efectuarea de lobby la nivel central pentru realizarea de investiții în comuna Sălard și rezolvarea problemelor întâmpinate de locuitori și mediul de afaceri. De altfel, una dintre atribuțiile Prefecturii este acționarea pentru realizarea în județ a obiectivelor cuprinse în Programul de guvernare și dispunerea măsurilor

necesare pentru îndeplinirea lor, în conformitate cu competențele și atribuțiile ce îi revin, potrivit legii.

Instituțiile publice de cultură reprezintă un alt factor interesat în Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Sălard, perioada 2014-2020. Prin implementarea strategiei, se va dezvolta și moderniza infrastructura în care își desfășoară activitatea în prezent instituțiile culturale și se va recurge la sprijinirea activităților culturale. Pe de altă parte, instituțiile publice culturale pot contribui la dezvoltarea comunei Sălard prin co-participare la proiectele de finanțare și prin furnizarea de informații privind situația din teren.

Instituțiile publice de sănătate vor avea o serie de beneficii în urma implementării strategiei, aceasta presupunând dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate în scopul îmbunătățirii serviciilor de sănătate. De îmbunătățiri la capitolul infrastructură vor avea parte și **instituțiile publice de învățământ**. Atât acestea, cât și instituțiile din domeniul sănătății pot participa ca parteneri în cadrul investițiilor ce se vor realiza la nivelul comunei Sălard.

Organizațiile non-guvernamentale pot contribui la dezvoltarea serviciilor sociale din comuna Sălard prin efectuarea de parteneriate cu autoritățile publice locale ori prin dezvoltarea unor proiecte finanțate prin fonduri nerambursabile. Prin natura activităților desfășurate, însă, ONG-urile pot contribui și la dezvoltarea altor sectoare.

Mass-media este un alt stakeholder important în dezvoltarea comunei Sălard. Principalul rol al său este promovarea comunei atât pentru a atrage investitori, cât și pentru a crește numărul turiștilor din localitate. Ca mediator – informator între autoritățile publice locale și populație, mass-media are un rol esențial în influențarea opiniei publice și a acceptabilității acesteia privind investițiile din comună. În acest fel, mass-media poate determina apariția unor presiuni la nivelul administrației publice locale și introducerea unor probleme pe agenda publică.

II.8. ANALIZA REGLEMENTĂRILOR EUROPENE, NAȚIONALE, REGIONALE, LOCALE

Obiective Europa 2020:

1. **Ocuparea forței de muncă:** rata de ocupare a forței de muncă de 75% în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani.

2. **Cercetare și dezvoltare:** alocarea a 3% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare.

3. **Schimbări climatice și energie:** reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau chiar cu 30%, în condiții favorabile) față de nivelurile înregistrate în 1990, creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 20%, creșterea cu 20% a eficienței energetice.

4. **Educație:** reducerea abandonului școlar la sub 10%, creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 30-34 de ani.

5. **Sărăcie și excluziune socială:** reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale.

PRIORITĂȚI EUROPA 2020:

Creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare; presupune îmbunătățirea prestației în următoarele domenii:

- **cercetare și inovare:** îmbunătățirea condițiilor pentru creșterea investițiilor de stat și private în vederea generării de locuri de muncă prin crearea de noi produse și servicii;
- **educație:** încurajarea și susținerea procesului de învățare și formare de-a lungul vieții în vederea îmbunătățirii competențelor;
- **societatea digitală:** utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor.

Acțiunile acestei priorități vizează:

- i. eliberarea potențialului inovator al Europei;
- ii. ameliorarea rezultatelor în domeniul educației;
- iii. valorificarea avantajelor economice și sociale ale societății digitale.

Creșterea inteligentă va fi stimulată prin trei inițiative:

a. **O Uniune a inovării** prin care se propune:

- reorientarea politicii în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării către domenii care prezintă provocări majore pentru societate: schimbări climatice, utilizarea eficientă a energiei și a resurselor, schimbări demografice, sănătatea populației;
- consolidarea verigilor din lanțul inovării, de la cercetare fundamentală la comercializare.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- definitivarea spațiului european de cercetare, elaborarea unei agende strategice de cercetare;
- îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru a permite întreprinderilor să inoveze, crearea unui brevet european unic și a unei instanțe specializate în materie de brevete;
- lansarea de parteneriate europene în domeniul inovării între UE și nivelurile naționale, în vederea accelerării dezvoltării și utilizării;

- consolidarea și dezvoltarea rolului instrumentelor UE de susținere a inovării: fondurile structurale, fondurile de dezvoltare rurală, programul-cadru de cercetare-dezvoltare;
- promovarea parteneriatelor în materie de cunoaștere și consolidarea legăturilor între educație, întreprinderi, cercetare și inovare.

b. **Tineretul în mișcare** prin care se propune:

- consolidarea performanței și atractivității internaționale a instituțiilor de învățământ superior din Europa;
- sporirea nivelului general de calitate la toate formele de educație și formare în UE;
- combinarea excelenței cu echitatea, prin promovarea mobilității studenților și a celor care urmează un curs de formare,
- îmbunătățirea situației încadrării în muncă a tinerilor.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- integrarea și consolidarea programelor UE de mobilitate, cele destinate universităților, cele destinate cercetătorilor și corelarea lor cu programele naționale;
- impulsionează agendei de modernizare a învățământului superior la nivelul programelor școlare, al guvernantei și al finanțării;
- identificarea metodelor de promovare a spiritului antreprenorial prin programe de mobilitate pentru tinerii profesioniști;
- promovarea recunoașterii învățării non-formale și informale;
- lansarea unui cadru pentru încadrarea în muncă a tinerilor.

c. **O agendă digitală pentru Europa** prin care se propune crearea unei piete digitale unice, bazată pe internet rapid și ultra-rapid și pe aplicații interoperabile:

- până în 2013: acces universal la internet în bandă largă;
- până în 2020: acces universal la internet mult mai rapid (cel puțin 30Mbps);

- până în 2020: o viteză a internetului de peste 100 Mbps în peste 50% din locuințele din Europa.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- oferirea cadrului juridic stabil, pentru stimularea investițiilor în infrastructură pentru internet de mare viteză, deschisă și competitivă, precum și în serviciile conexe;
- dezvoltarea unei politici eficiente în domeniu;
- facilitarea utilizării fondurilor structurale ale UE pentru realizarea acestei agende.

Creșterea inteligentă este necesară în vederea recuperării decalajelor între creșterea economică a UE și creșterea economică a celor doi mari competitori pe piața mondială respectiv SUA și Japonia.

Aspecte de corectat în domeniul **Inovării**:

- nivelul mai redus al investițiilor în cercetare, dezvoltare și inovare;
- utilizarea insuficientă a tehnologiilor informației și comunicațiilor;
- accesul dificil la inovare în anumite sectoare ale societății;
- ponderea mai redusă în UE a firmelor high-tech.

Aspecte de corectat în domeniul **Educației**:

- un sfert dintre elevi au competențe slabe de citire, unul din șapte tineri abandonează studiile și formarea prea devreme;
- 50% dintre tineri ating un nivel mediu de calificare, insuficient pentru cerințele noi de pe piața muncii;
- în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 25 și 34 de ani, doar 1 persoană din 3 are o diplomă universitară, comparativ cu 40% în SUA și peste 50% în Japonia;
- conform „indicii Shanghai” în clasamentul mondial al primelor 20 de universități, sunt listate doar două universități europene.

Aspecte de corectat în domeniul **Societății digitale**:

- din valoarea de 2.000 miliarde € reprezentată de piața globală pentru tehnologiile

informației și comunicațiilor, firmele europene reprezintă doar 25%;

- rămânerea Europei în urma SUA și Japoniei în ceea ce privește internetul de mare viteză, afectează capacitatea acestora de inovare în special în zonele rurale, diseminarea online a cunoștințelor și distribuția online de bunuri și servicii.

Creșterea durabilă înseamnă promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive, presupune dezvoltarea de noi procese și tehnologii inclusiv cele ecologice care: să accelereze dezvoltarea de rețele inteligente, ce folosesc TIC;

- să exploateze rețelele de la scară UE;
- să consolideze avantajul competitiv al mediului european de afaceri;
- să conștientizeze consumatorii în ceea ce privește meritele utilizării eficiente a resurselor;
- să scadă emisiile de dioxid de carbon;
- să prevină degradarea mediului, pierderea biodiversității, utilizarea nedurabilă a resurselor.

Creșterea durabilă va sta la baza coeziunii economice, sociale și teritoriale prin derularea de acțiuni în următoarele domenii:

Competitivitate:

- menținerea avantajului față de SUA și China, pe piața tehnologiilor ecologice;
- eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor;
- productivitate crescută pentru contracararea presiunii tot mai mari de pe piețele de export și pentru un număr tot mai mare de materii prime.

Combaterea schimbărilor climatice:

- reducerea emisiilor de dioxid de carbon mult mai rapid în decada care urmează;
- exploatarea completă a potențialului noilor tehnologii, precum posibilitățile de captare și stocare a dioxidului de carbon, care vor genera reducerea emisiilor, realizarea de economii și creștere economică;

- consolidarea capacității de rezistență a economiilor UE în fața riscurilor climatice, precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție la acestea.

Energie curată și eficientă:

- scăderea importurilor UE de petrol și gaze cu 60 de miliarde € până în 2020;
- creșterea PIB-ului cu 0,6%-0,8%;
- crearea a peste 600 000 locuri de muncă prin utilizarea energiei regenerabile în 20% din energia folosită în UE;
- crearea a peste 400 000 locuri de muncă prin atingerea obiectivului de 20% privind eficiența energetică.

Creșterea durabilă va fi stimulată prin două inițiative:

a. O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor prin care se propune:

- sprijinirea tranziției către o economie eficientă în ceea ce privește utilizarea resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, de consumul de energie;
- reducerea emisiilor de CO₂;
- creșterea competitivității și promovarea securității energetice.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- mobilizarea instrumentelor financiare ale UE precum fondurile pentru dezvoltare rurală, fondurile structurale, și altele în cadrul unei strategii solide de finanțare (UE, publică națională, privată);
- consolidarea cadrului de utilizare a instrumentelor de piață precum certificate de emisii, încurajarea utilizării extinse a achizițiilor publice ecologice;
- prezentarea de propuneri pentru modernizarea și decarbonizarea sectorului transporturilor;
- implementarea de proiecte strategice în vederea eliminării blocajelor în secțiunile transfrontaliere și nodurile intermodale (orașe, porturi, platforme logistice);
- finalizarea pieței interne a energiei, derularea acțiunilor din cadrul planului privind tehnologiile energetice strategice (SET);

- promovarea proiectelor de infrastructură de importanță strategică pentru UE în zona baltică, în Balcani, în regiunea mediteraneeană și în Eurasia;
- adoptarea și implementarea unui Plan de acțiune privind eficiența energetică, promovarea unui program în domeniul utilizării eficiente a resurselor (sprijinind IMM-urile și gospodăriile) prin utilizarea fondurilor structurale și a altor tipuri de fonduri;
- stabilirea viziunii privind modificările structurale și tehnologice necesare pentru a face tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor și rezistența la schimbările climatice până în 2050.

La nivel național, statele membre vor trebui: să elimine treptat subvențiile dăunătoare mediului (excepții în cazul persoanelor defavorizate);

- să dezvolte instrumente de piață, precum stimulente fiscale și achiziții publice menite să adapteze metodele de producție și de consum;
- să dezvolte infrastructuri energetice și de transport inteligente, modernizate și complet interconectate,
- să utilizeze pe deplin TIC;
- să asigure implementarea coordonată a proiectelor de infrastructură, în cadrul rețelei centrale a UE;
- să se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate și din congestiile rețelelor;
- să utilizeze reglementarea, dezvoltând standarde de performanță energetică în construcții și instrumente de piață precum impozitarea, subvențiile și achizițiile publice pentru a reduce consumul de energie și de resurse;
- să utilizeze fondurile structurale pentru a investi în construcția de clădiri publice eficiente din punct de vedere energetic și într-o reciclare mai eficientă;
- să stimuleze instrumente care permit economisirea de energie și care ar putea crește eficiența în sectoarele mari

consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.

b. O politică industrială adaptată erei globalizării prin care se propune:

- colaborea strânsă între CE și întreprinderi, syndicate, mediul academic, ONG-uri, organizații de consumatori;
- elaborarea unui cadru pentru o politică industrială modernă, care să sprijine spiritul antreprenorial, să ghideze și să ajute industria;
- promovarea competitivității sectorului industriei primare, al producției și al serviciilor din Europa.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- stabilirea politicii industriale apte să mențină și să dezvolte o bază industrială puternică, competitivă, diversificată în Europa, să sprijine tranziția sectoarelor de producție către o utilizare mai eficientă a energiei și a resurselor;
- dezvoltarea abordării orizontale a politicii industriale, care să combine diverse instrumente de politică precum reglementarea „inteligentă”, modernizarea achizițiilor publice, normele în materie de concurență, stabilirea de standarde;
- îmbunătățirea mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, inclusiv prin reducerea costurilor de tranzacție aferente desfășurării unei activități economice în Europa, prin promovarea clusterelor și prin îmbunătățirea accesului convenabil la finanțare;
- restructurarea sectoarelor aflate în dificultate prin orientarea lor către activități de viitor, inclusiv prin redistribuirea rapidă a competențelor către sectoarele și piețele cu un ritm alert de creștere;
- promovarea tehnologiilor și a metodelor de producție care reduc utilizarea resurselor naturale și sporesc investițiile în patrimoniul natural al UE;
- promovarea internaționalizării IMM-urilor;
- asigurarea faptului ca rețelele de transport și de logistică permit industriei din toată Uniunea să beneficieze de acces efectiv pe piața unică, pe piața internațională;

- dezvoltarea unei politici spațiale care să pună la dispoziție instrumentele necesare depășirii unor provocări-cheie la nivel mondial;
- sporirea competitivității sectorului turismului în Europa;
- revizuirea reglementărilor în vederea sprijinirii tranziției sectoarelor serviciilor și producției către o utilizare mai eficientă a resurselor, inclusiv printr-o reciclare mai eficientă; reînnoirea strategiei UE de promovare a responsabilității sociale a întreprinderilor, ca element-cheie în asigurarea încrederii pe termen lung a angajaților și a consumatorilor.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achiziții publice menite să sprijine inițiativele care încurajează inovarea;
- să amelioreze condițiile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- să reducă sarcina administrativă a societăților și să amelioreze calitatea legislației în domeniul afacerilor;
- să colaboreze cu părțile interesate din diverse sectoare în vederea identificării blocajelor, elaborării de analize comune cu privire la modalități de menținere a unei baze industriale și de cunoaștere solide, de a plasa UE în poziție de lider în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel mondial.

Creșterea durabilă este necesară în vederea susținerii UE pentru a prospera într-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, cu resurse limitate, pentru prevenirea degradării mediului, pierderea biodiversității și utilizarea nedurabilă a resurselor.

Creșterea favorabilă incluziunii înseamnă promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială și care presupune:

- asigurarea autonomiei cetățenilor prin rate ridicate ale ocupării forței de muncă;
- investirea în dezvoltarea competențelor;
- combaterea sărăciei;

- modernizarea piețelor muncii și a sistemelor de formare și de protecție socială;
- consolidarea coeziunii teritoriale prin accesibilizarea beneficiilor creșterii economice în toate regiunile UE inclusiv în cele ultraperiferice;
- asigurarea accesului și oportunităților pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții;
- creșterea participării forței de muncă prin asigurarea de politici de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați.

Se va acționa în vederea rezolvării problemelor din următoarele domenii:

○ **Ocuparea forței de muncă:**

- schimbările demografice au generat scăderea numărului de persoane active - în UE doar două treimi din populația activă are loc de muncă, în comparație cu peste 70% în SUA și Japonia;
- rata ocupării forței de muncă este scăzută în special în rândul femeilor și al lucrătorilor în vârstă;
- rata șomajului de peste 21% în rândul tinerilor;
- risc ridicat de pierdere a terenului pe piața muncii a persoanelor neintegrate în câmpul muncii sau care au legături slabe cu acesta.

○ **Competențele:**

- aproximativ 80 de milioane de persoane au competențe reduse sau de bază;
- oportunitățile oferite prin învățarea de-a lungul vieții, aparțin în special persoanelor mai instruite;
- până în 2020, 16 milioane de locuri de muncă vor necesita nivel înalt de calificare, în timp ce numărul locurilor de muncă pentru care se vor cere competențe reduse va scădea cu 12 milioane;
- pentru menținerea vieții active îndelungate, este necesară dobândirea și dezvoltarea de noi competențe pe tot parcursul vieții.

○ **Combaterea sărăciei:**

- 80 de milioane de persoane erau amenințate de sărăcie, înainte de apariția crizei economice;
- 19 milioane dintre acestea sunt copii;

- 8% dintre persoanele care au un loc de muncă nu câștigă suficient pentru a ieși din sărăcie, cei mai afectați fiind șomerii.

Creșterea favorabilă incluziunii va fi stimulată prin două inițiative:

a. O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă prin care se propune:

- crearea condițiilor necesare modernizării piețelor muncii pentru a crește nivelurile de ocupare a forței de muncă și pentru a asigura sustenabilitatea modelelor sociale europene;
- promovarea autonomiei cetățenilor prin dobândirea de noi competențe care vor permite forței de muncă actuale și viitoare, adaptarea la noile condiții și la eventualele schimbări de carieră;
- reducerea șomajului;
- sporirea productivității muncii.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- definirea și punerea în aplicare a celei de a doua etapă a agendei de flexibilitate, în vederea identificării modalităților de îmbunătățire și gestionare a tranzițiilor economice, de combatere a șomajului, de creștere a ratelor de activitate;
- adaptarea cadrului legislativ, în conformitate cu principiile reglementării „inteligente”, la evoluția modelelor de organizare a muncii, la noile riscuri la adresa sănătății și securității muncii;
- facilitarea și promovarea mobilității lucrătorilor în interiorul UE și asigurarea unei corespondențe mai bune între cererea și oferta de locuri de muncă, prin intermediul sprijin financiar acordat din fondurile structurale, în special din Fondul social european (FSE);
- consolidarea capacității partenerilor sociali, valorificarea potențialului de soluționare a problemelor oferit de dialogul social la toate nivelurile (la nivelul UE, la nivel național și regional, la nivel sectorial și la nivelul întreprinderilor);
- impulsionearea cadrului strategic de cooperare în materie de educație și formare în care să fie implicate toate părțile interesate;

- asigurarea dobândirii competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, precum și a recunoașterii acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să pună în aplicare măsurile naționale de flexibilitate, să reducă segmentarea pieței muncii, să faciliteze tranzițiile și reconcilierea vieții profesionale cu viața privată;
- să analizeze, să monitorizeze eficiența sistemelor fiscale și de asigurări sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii;
- să promoveze noi forme de reconciliere a vieții profesionale cu cea privată, politici de îmbătrânire activă, să sporească egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- să promoveze, să monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;
- să impulsioneze punerea în aplicare a Cadrului european al calificărilor, prin instituirea unor cadre naționale ale calificărilor;
- să asigure dobândirea competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, recunoașterea acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă, inclusiv în cadrul învățării non-formale și informale;
- să dezvolte parteneriate între mediul educației și formării și cel al muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertelor de educație și formare.

b. O platformă europeană de combatere a sărăciei prin care se propune:

- asigurarea coeziunii economice, socială, teritoriale, ca o continuare a anului în curs, care reprezintă „Anul european de luptă împotriva sărăciei și excluziunii sociale”;
- sensibilizarea opiniei publice pentru recunoașterea drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- elaborarea unei platforme de cooperare, de schimb de bune practici, în vederea încurajării actorilor din sectorul public și privat de a reduce excluziunea socială prin acțiuni concrete, inclusiv prin acordarea finanțărilor din fondurile structurale, în special din FSE;
- elaborarea și implementarea de programe care vizează promovarea inovării sociale în rândul grupurilor celor mai vulnerabile, dezvoltarea unei noi agende pentru integrarea migranților;
- evaluarea caracterului adecvat și a sustenabilității sistemelor de protecție socială și de pensii și identificarea modalităților de îmbunătățire a accesului la sistemele de sănătate.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să promoveze responsabilitatea colectivă și individuală pe care o împart în domeniul combaterii sărăciei și excluziunii sociale;
- să definească și să pună în aplicare măsuri care vizează grupurile cu un grad de risc ridicat precum familiile monoparentale, femeile în vârstă, minoritățile, romii, persoanele cu handicap și personale fără adăpost;
- să își dezvolte sistemele de securitate socială și de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit și al accesului la asistență medicală.

Creșterea favorabilă incluziunii este necesară în vederea:

- oferirii populației acces la centre de îngrijire a copiilor și la centre destinate altor persoane aflate în întreținere;
- punerii în aplicare a principiilor privind flexicuritatea;
- oferirii cetățenilor posibilitatea de a dobândi noi competențe care să le permită adaptarea la noile condiții și la eventualele schimbări de carieră;
- combaterea sărăciei și excluziunii sociale;
- reducerea inegalităților în materie de sănătate;
- îmbunătățirea capacității de a face față fenomenului de îmbătrânire activă.

GUVERNANȚA ECONOMICĂ

Criza economică:

- a. a evidențiat deficiențe structurale în economia Europei;
- b. a anulat progrese precedente;
- c. a identificat evidente probleme fundamentale și soluții neviabile pe termen lung;
- d. a demonstrat interdependența economiilor europene;
- e. a subliniat necesitatea coordonării politicilor economice la nivelul UE în vederea rezolvării de probleme, promovării creșterii economice și creării de locuri de muncă.

Cei **trei piloni** ai noii guvernante economice:

1. Consolidarea agendei economice printr-o supraveghere mai atentă din partea UE și include:

- prioritățile politice și obiectivele stabilite în cadrul Strategiei Europa 2020;
- angajamentele suplimentare pe care și le-au asumat statele membre participante la Pactul Euro Plus;
- consolidarea supravegherii de către UE a politicilor economice și fiscale, ca parte a Pactului de stabilitate și creștere, dar și prin intermediul noilor instrumente menite să stopeze dezechilibrele macroeconomice;
- adoptarea unei noi metode de lucru numită „semestrul european” care permite discutarea priorităților economice și bugetare în aceeași perioadă a fiecărui an.

2. Asigurarea stabilității zonei euro și include:

- mecanisme temporare de sprijin pentru statele membre, ca reacție a UE la criza datoriei suverane;
- înlocuirea lor în 2013 de un mecanism permanent, respectiv Mecanismul european de stabilitate (MES);
- aplicarea unor programe de reformă și consolidare fiscală, elaborate în strânsă colaborare cu FMI.

3. Redresarea sectorului financiar

Aspecte esențiale ale noii guvernante economice a UE **Semestrul european**: reprezintă primele 6 luni ale fiecărui an, perioada în care are

loc coordonarea politicilor bugetare, macroeconomice și structurale ale statelor membre în baza căreia se țin cont de recomandările UE în luarea deciziilor cu privire la bugetul național și la alte aspecte de interes economic.

ETAPE:

Ianuarie:

- ◆ analiza anuală a creșterii este prezentată de Comisie;
- ◆ sunt stabilite prioritățile UE pentru anul următor, în materie de creștere economică și locuri de muncă.

Martie:

- ◆ pe baza analizei anuale a creșterii, șefii de stat și de guvern elaborează orientările UE pentru politicile naționale.

Aprilie:

Statele membre transmit:

- ◆ planurile naționale privind garantarea finanțelor publice sănătoase (programele de stabilitate și convergență);
- ◆ programele de reformă;
- ◆ măsurile propuse pentru promovarea creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii (programele naționale de reformă).

Iunie:

- ◆ evaluarea programelor de către Comisie;
- ◆ în cazul în care este necesară, formularea de recomandări specifice pentru fiecare țară;
- ◆ discutarea și aprobarea în Comisie a recomandărilor;
- ◆ adoptarea oficială a recomandărilor adresate fiecărei țări.

Pactul de stabilitate și creștere constă într-un set de reguli care încurajează statele membre să mențină viabilitatea finanțelor publice.

Componente:

1. **Componenta preventivă** constă în transmiterea de către statele membre, a programul anual de stabilitate (țările din zona euro) sau de convergență (celelalte state membre), împreună cu programul național de reformă, program care prezintă modul în care statul membru intenționează să asigure și să

mențină viabilitatea finanțelor publice pe termen mediu. Ulterior, Comisia poate oferi recomandări politice (în iunie, în cadrul semestrului european) sau, dacă este necesar, poate înainta o propunere Consiliului pentru ca acesta să transmită un avertisment în cazul unui deficit excesiv.

2. **Componenta corectivă** reglementează procedura în caz de deficit excesiv (PDE). În baza PDE, dacă deficitul bugetar al unui stat membru depășește limita de 3% (conform Tratatului), Consiliul va transmite recomandări privind redresarea situației. Nerespectarea acestor recomandări poate duce la impunerea de sancțiuni pentru statele din zona euro.

Pactul de stabilitate și creștere este în curs de consolidare, prin introducerea unor modificări menite:

- să permită componentei corective a Pactului să ia mai bine în considerare interacțiunea dintre datorie și deficit, mai ales în țările puternic îndatorate (unde datoria publică depășește 60% din PIB);
- să accelereze procedura în caz de deficit excesiv și să facă impunerea sancțiunilor semiautomată - în acest sens, în cadrul Consiliului va fi nevoie de o majoritate calificată, nu atât pentru a aproba, cât mai ales pentru a respinge o propunere de sancționare înaintată de Comisie;
- să amelioreze cadrele bugetare naționale, abordând aspectele contabile și statistice, precum și practicile în materie de previziuni.

Corectarea dezechilibrelor macroeconomice constă într-un mecanism de supraveghere care identifică și corectează dezechilibrele macroeconomice, încă din faza incipientă. Alegerile economice divergente făcute în ultimul deceniu de către statele membre, au accentuat diferențele în materie de competitivitate generând dezechilibre macroeconomice la nivelul UE. Economiiile statelor membre vor fi monitorizate în vederea depistării dezechilibrelor macroeconomice, în cazul în care vor fi înregistrate depășiri ale „nivelurilor de alertă”, Comisia urmând să facă recomandări în urma rezultatelor analizelor aprofundate.

Pactul Euro Plus constă într-un program suplimentar de reforme, care constituie o reflecție a interdependenței dintre ele. Printre celelalte șase țări, care nu fac parte din zona euro, dar care au decis să adere la acest pact, se număra și România. Cele patru domenii vizate de *Pactul Euro Plus* sunt competitivitate, ocuparea forței de muncă, viabilitatea finanțelor publice și consolidarea stabilității financiare. Pactul a fost aprobat de liderii UE în martie 2011. Cele 23 de țări semnatare se angajează să implementeze reformele în detaliu. Cele patru state membre care nu au semnat pactul sunt libere să facă acest lucru oricând doresc. Angajamentele asumate în virtutea pactului se integrează în noul cadru de guvernanta economică și sunt incluse în programele naționale de reformă ale statelor membre.

Remediarea sectorului financiar

În vederea prevenirii apariției problemelor și asigurării că actorii din sectorul financiar sunt supuși unor monitorizări stricte, UE a elaborat reglementări și a creat agenții specifice, întreprinzându-se și alte acțiuni, cu scopul de garantare pentru băncile europene a existenței de suficiente rezerve de capital, necesare pentru a face față șocurilor din sistem, astfel sistemul bancar păstrându-și funcționalitatea în domeniul oferirii de credite întreprinderilor și persoanelor fizice.

DEZVOLTAREA DURABILĂ - principii, valori, direcții de acțiune

Definiții:

i. *Totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică al căror fundament îl reprezintă asigurarea echilibrului între sistemele socio-economice și potențialul natural.*

ii. *Dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.*

Conceptul de dezvoltare durabilă a luat naștere din necesitatea găsirii răspunsurilor la întrebări precum:

☉ Cum putem concilia progresul economic și social fără a pune în pericol echilibrul natural al planetei?

- ☉ Cum putem repartiza bogăția între țările dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate?
- ☉ Cum putem asigura un trai decent unui număr însemnat de milioane oameni aflați în pericol, în regiunile în care planeta suferă în urma exploatărilor excesive a resurselor naturale?
- ☉ Cum putem acționa în vederea asigurării generațiilor viitoare unui biosistem sănătos?

Scurt istoric al dezvoltării durabile

1972 - **Conferința Națiunilor Unite,**

la **Stockholm:**

- ◆ 113 națiuni discută problemele poluării, distrugerii resurselor, deteriorării mediului, pericolul disparițiilor unor specii, nevoia creșterii nivelului de trai al oamenilor; se subliniază legătura indisolubilă între calitatea vieții și calitatea mediului pentru generațiile actuale și viitoare.

1986 - **Comisia mondială de mediu**

și dezvoltare, înființată de Națiunile Unite:

- ◆ are ca scop studierea dinamicii deteriorării mediului și oferirea de soluții cu privire la viabilitatea pe termen lung a societății umane; sunt identificate două probleme majore:
 - a. dezvoltarea nu înseamnă doar profituri mai mari și standarde înalte de trai pentru un mic procent din populație, ci creșterea nivelului de trai al tuturor;
 - b. dezvoltarea nu ar trebui să implice distrugerea sau folosirea nesăbuită a resurselor noastre naturale, nici poluarea mediului ambiant.

1992 - **Summitul de la Rio** „conferința secolului”:

- ◆ 120 națiuni, au avut ca scop stabilirea unei noi strategii a dezvoltării economice, industriale și sociale în lume, fiind acceptată ideea ca dezvoltarea durabilă reprezintă "*o nouă cale de dezvoltare care să susțină progresul uman pentru întreaga planetă și pentru un viitor îndelungat*". S-a obținut consensul pentru un plan de dezvoltare durabilă numit **Agenda 21** și două seturi de principii, **Declarația de la Rio cu privire la mediu și dezvoltare** și **Principiile pădurii**.

1997 - includerea conceptului de „dezvoltare durabilă” în **Tratatul de la Maastricht**, ca obiectiv politic al UE.

2001 - Consiliul European de la Goteborg:

- ♦ adoptarea Strategiei Europene de Dezvoltare Durabilă (SDD);
- ♦ propunerea Setului de Indicatori de Dezvoltare Durabilă, cu scopul monitorizării acestora (în iunie 2006 aceasta a fost revizuită și a fost adoptat un nou model de guvernare).

2002 - Summitul de la Johannesburg:

Se studiază progresul făcut spre dezvoltarea durabilă și se reafirmă angajamentul țărilor participante. Aspecte discutate:

- ♦ reducerea numărului locuitorilor planetei care nu au acces la rezerve de apă potabilă, de la peste 1 miliard la 500 milioane până în anul 2015;
- ♦ înjumătățirea numărului celor ce nu au condiții de salubritate corespunzătoare la 1,2 miliarde;
- ♦ creșterea folosirii surselor durabile de energie și refacerea efectivelor de pește secătuite.

Obiectivele – cheie ale Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene:

- ❖ “Protecția mediului, prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului;
- ❖ Echitatea și coeziunea socială, prin respectarea drepturilor fundamentale, diversității culturale, egalității de șanse și prin combaterea discriminării de orice fel;
- ❖ Prosperitatea economică, prin promovarea cunoașterii, inovării și competitivității pentru asigurarea unor standarde de viață ridicate și unor locuri de muncă abundente și bine plătite;
- ❖ Îndeplinirea responsabilităților internaționale ale UE prin promovarea instituțiilor democratice în slujba păcii, securității și libertății, a principiilor și practicilor dezvoltării durabile pretutindeni în lume.

Principiile Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene:

- ♦ Promovarea și protecția drepturilor fundamentale ale omului;

- ♦ Solidaritatea în interiorul generațiilor și între generații;
- ♦ Cultivarea unei societăți deschise și democratice;
- ♦ Informarea și implicarea activă a cetățenilor în procesul decizional;
- ♦ Implicarea mediului de afaceri și a partenerilor sociali;
- ♦ Coerența politicilor și calitatea guvernării la nivel local, regional, național și global;
- ♦ Integrarea politicilor economice, sociale și de mediu prin evaluări de impact și consultarea factorilor interesați;
- ♦ Utilizarea cunoștințelor moderne pentru asigurarea eficienței economice și investiționale;
- ♦ Aplicarea principiului precauției în cazul informațiilor științifice incerte;
- ♦ Aplicarea principiului “poluatorul plătește”.

În anul 2008, a fost elaborată **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030** având ca motto ideea “Menține sănătos ceea ce te menține sănătos”, document aprobat prin H.G. nr. 1460 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 824 din 8 decembrie 2008. Strategia recomandă mecanisme specifice la nivelul autorităților centrale, locale dar și la nivelul societății civile, sub egida Academiei Române, pentru monitorizarea implementării obiectivelor stabilite.

Documente programatice și strategii sectoriale elaborate pre- și post-aderare ca bază de referință pentru **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030**:

- ❖ Tratatul de Aderare România – Uniunea Europeană;
- ❖ Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 (PND);
- ❖ Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 (CSNR);
- ❖ Programul Național de Reformă;
- ❖ Programul de Convergență;
- ❖ Strategie post-aderare a României;
- ❖ Raport asupra Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

II.9. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

I. Proiectele de dezvoltare a infrastructurii

1. Proiectele de dezvoltare a infrastructurii rețelilor

Titlul proiectului	Înființare sistem de alimentare cu apă și apă uzată în localitatea Sântimreu, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
11.148.500 lei	2.500.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extindere sistem de alimentare cu apă și apă uzată în localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
6.689.100 lei	1.500.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extindere sistem de alimentare cu apă și apă uzată în localitatea Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
6.689.100 lei	1.500.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Amplasare foraj de apă termală în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale	

Titlul proiectului	Extindere rețea distribuție gaze naturale în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea și extinderea rețelei electrice în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

2. Proiectele de dezvoltare a infrastructurii de transport

Titlul proiectului	Reabilitare și modernizare drum de legătură între localitățile Sălard, Sântimreu și Sâniob, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
7.135.040 lei	1.600.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Reabilitare și modernizare drum de legătură între localitățile Sântimreu și Diosig, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
8.918.800 lei	2.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Reabilitare și modernizare drum de legătură între localitățile Sălard și Tămășeu, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Reabilitare și modernizare drum de legătură între localitățile Sălard și Sârbi, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Reabilitare și modernizare drum de legătură între localitățile Sălard Hodoș și Cauaceu, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Reabilitarea și modernizarea străzilor din localitățile Sălard, Sântimreu și Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Construirea de trotuare pietonale pe marginea drumurilor comunale și a străzilor adiacente din localitățile Sălard, Sântimreu și Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Îmbunătățirea infrastructurii rutiere agricole de drumuri din comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Îmbunătățirea serviciilor de transport prin construirea de stații de autobuz în localitățile Sălard, Sântimreu și Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
445.940 lei	100.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Îmbunătățire sisteme de marcaje rutiere în localitățile Sălard, Sântimreu și Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
222.970 lei	50.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Amenajare pistă de bicicliști în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Amenajarea șanțurilor și rigolelor pentru colectarea apei meteorice în localitățile Sălard, Sântimreu și Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

3. Proiectele de dezvoltare a infrastructurii din domeniul social și cultural

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea și dotarea Liceul Tehnologic "Szalardi Janos" P+2 din localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Reabilitare și extindere clădire C2 pentru amenajare Școală Generală cu clasele I-IV în localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
891.880 lei	200.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Construire bază sportivă în localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Amenajare teren de sport multifuncțional și dotare cu echipament sportiv în localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
891.880 lei	200.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea și dotarea căminului cultural din localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea și dotarea căminului cultural din localitatea Sântimreu, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Înființare și dotare cămin cultural în localitatea Sântimreu, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea modernizarea și dotarea căminului cultural din localitatea Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea și dotarea grădiniței din localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea și dotarea grădiniței din localitatea Sântimreu, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea și dotarea grădiniței din localitatea Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro= 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Înființare și dotare creșă în localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Înființare și dotare centru de permanență în localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
445.940 lei	100.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea și dotarea dispensarului medical din localitatea Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Înființare centru de zi pentru persoane vârstnice în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

4. Proiectele pentru creșterea eficienței energetice

Titlul proiectului	Construire stație de biogaz în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

II. Proiecte de dezvoltare economică a comunei

1. Proiecte de dezvoltare economică

Titlul proiectului	Modernizare piață agroalimentară și amenajarea de depozite prevăzute cu sisteme proprii de răcire pentru păstrarea produselor agroalimentare, în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
1.783.760 lei	400.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

III. Proiecte de dezvoltare și amenajare turistică

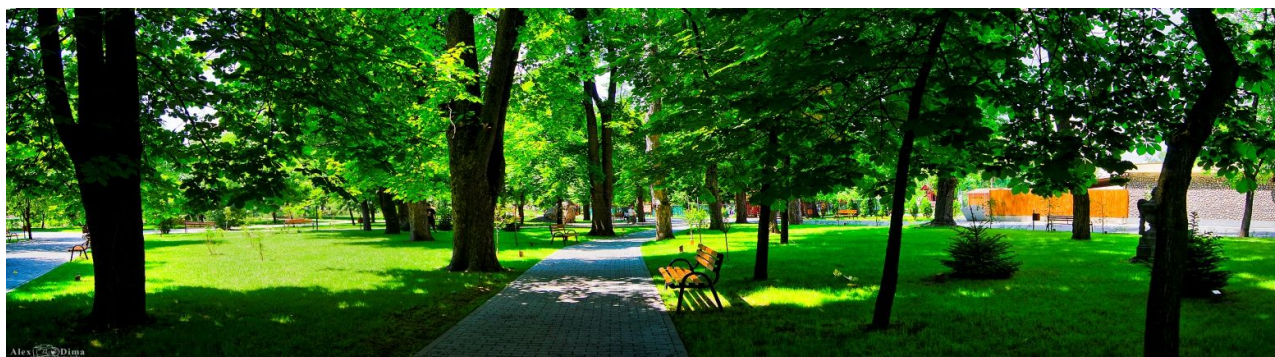
1. Proiecte de dezvoltare și amenajare turistică a zonei

Titlul proiectului	Construcție Aquapark în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
44.594.000 lei	10.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Organizarea taberelor de vară pentru copii în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
222.970 lei	50.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Promovarea turismului rural practicat în comuna Sălard prin editarea unor materiale publicitare, promovarea evenimentelor culturale existente și programelor locale a comunei Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
222.970 lei	50.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Înființare trasee turistice și tematice, în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
222.970 lei	50.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

IV. Proiecte de dezvoltare a serviciilor publice și a capacității administrative

1. Proiecte de investiții pentru protecția mediului și arealului înconjurător

Titlul proiectului	Amenajarea spațiilor verzi inclusiv cele situate lângă trotuare, construirea de parcuri pentru recreere, locuri de joacă pentru copii și dotarea cu mobilier a localității Sălard, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Amenajarea spațiilor verzi inclusiv cele situate lângă trotuare, construirea de parcuri pentru recreere, locuri de joacă pentru copii și dotarea cu mobilier a localității Sântimreu, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Amenajarea spațiilor verzi inclusiv cele situate lângă trotuare, construirea de parcuri pentru recreere, locuri de joacă pentru copii și dotarea cu mobilier a localității Hodoș, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
2.229.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Program de promovare a educației pentru protecția mediului, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
44.594 lei	10.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Curățarea văilor de pe raza comunei Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
222.970 lei	50.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Împădurirea unor suprafețe ale comunei Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
445.940 lei	100.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

2. Proiecte de investiții pentru dezvoltarea serviciilor publice

Titlul proiectului	Dotarea cu echipamente pentru întreținerea spațiilor verzi a comunei Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
445.940 lei	100.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Dotarea cu echipamente și utilaje a comunei Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
445.940 lei	100.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Îmbunătățirea serviciilor de urgență în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
89.188 lei	20.000 de euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Înființare și dotare sediu primărie în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
4.459.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Cursuri de perfecționare pentru personalul din administrația publică a comunei Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
89.188 lei	20.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale	

Titlul proiectului	Organizarea de festivaluri și evenimente cultural – artistice și istorice periodice în comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
668.910 lei	150.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale	

Titlul proiectului	Inventarierea terenurilor agricole din comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
156.079 lei	35.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Elaborare plan urbanistic general, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
89.188 lei	20.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Acțiuni de informare și cursuri de specializare pentru fermierii locali, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
44.594 lei	10.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Pregătirea și demararea unor programe naționale și europene de integrare a romilor, derulate pe plan local, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
1.114.850 lei	250.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Crearea unor programe de formare vocațională și reconversie profesională pentru romi și revalorizarea meseriilor tradiționale ale romilor din comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
222.970 lei	50.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Organizarea unor programe de educare suplimentară a copiilor și tinerilor romi, comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
89.188 lei	20.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Derularea în cadrul unităților școlare din comuna Sălard, județul Bihor a programelor de tip “a doua șansă” pentru reintegrarea celor care au părăsit timpuriu școala (inclusiv activități de alfabetizare)
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard județul Bihor.
89.188 lei	20.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea serviciului de evidență a populației comuna Sălard, județul Bihor
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = 4,4594 lei Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalența lei/euro, este cel comunicat de Banca Națională a României în data de 12.05.2015, 1 euro = 4,4594 lei, la data întocmirii Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 a Unității Administrativ Teritoriale Sălard , județul Bihor.
44.594 lei	10.000 euro
Sursele de finanțare	
Fonduri Europene sau naționale	

BIBLIOGRAFIE

EUROPA 2020 – principii, valori, direcții de acțiune	http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:RO:PDF
DEZVOLTAREA DURABILĂ - principii, valori, direcții de acțiune	http://strategia.ncsd.ro/docs/sndd-final-ro.pdf
Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030	http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2012/06/2012-06-12_dezvoltare_durabila_snddfinafinalromana2008.pdf
Planul de dezvoltare regională Nord-Vest 2014 - 2020	http://www.nord-vest.ro/Document_Files/Planul-de-dezvoltare-regionala-2014-2020/00001614/hfvs3_PDR%202014-2020%20Transilvania%20Nord%20vers_febr_2014.pdf
Strategia de dezvoltare a județului Bihor 2014-2020	http://www.cjbihor.ro/pdf/Strategia%20pentru%20dezvoltarea%20durabila%20a%20județului%20Bihor%202014-2020.pdf
Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă	http://www.anofm.ro/files/3/Introducere.pdf
Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor pentru perioada 2012-2020	http://www.oportunitatiegale.ro/pdf_files/Strategie_Incluziune_2012-2020.pdf
http://www.ghidulprimariilor.ro/list/cityHallDetails/PRIM%C4%82RIA+S%C4%82LARD/17415	
http://www.salard.ro	
http://salardturism.ro	
https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_S%C4%83lard,_Bihor	
www.galbihor.ro	
www.institutii-publice.org/judetul-bihor/comuna-salard.html	
http://www.recensamantromania.ro	
Programul de Dezvoltare Locală, submăsura “ Modernizarea satului românesc” – OUG 28/2013 – Guvernul României	
Regulamentul 11791/7/2013, care stabilește cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020	
http://www.firme.info	
www.monumentebihor.ro/index.php/cetati-si.../175-salard-cetatea-adrian	
http://www.upm.ro	